

LETNA KONFRENCA SOCIALISTIČNE ZVEZE ZA CELJSKI OKRAJ V DUHU NOVE USTAVE:

Občani naj odločajo o vsem

V torek, kmalu po deveti uri, se je v veliki dvorani Narodnega doma začela redna konferenca Okrajnega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva za celjski okraj. Razen 342 delegatov je predsednik Okrajnega odbora SZDL tov. Franc Lubej v uvodnem govoru pozdravil še podpredsednika Zvezne ljudske skupščine Franca Leskoška, predsednico Glavnega odbora SZDL Slovenije Vido Tomšičevo, predsednika Okrajnega odbora SZDL Novo mesto Viktorja Zupančiča, predsednika Okrajnega odbora SZDL Maribor Zvonka Cajnka, zastopnika Okrajnega odbora SZDL iz Krapine ter podpredsednika Cirilmetodijskega društva katoliških duhovnikov tov. Stancerja.

Po sprejemu poslovnika konference in izvolitvi njenih organov, je o delu in zlasti še nalogah organizacij Socialistične zveze pri nadaljnjem utrjevanju komunalnega sistema govoril predsednik Okrajnega odbora SZDL tov. Franc Lubej:

IZ GOVORA TOVARISA LUBEJA

Na temelju bogatih izkušenj k novim nalogam

Milijonska organizacija Zveze komunistov pomeni v resnici veliko družbeno napredno silo. Ona je to predstavljala tudi tedaj, ko je bila po številu svojih članov dosti manjša; kajti njena moč ni bila toliko v številu, kolikor bolj v stopnji zavesti, organizacijske in idejne enotnosti članov ter v vplivu, ki ga je imela na okolje. In prav zaradi tega je bila Komunistična partija Jugoslavije edina sposobna, da je v najtežjih dneh zgodovine povedla naše narode v revolucijo in po njej v borbo za izgradnjo socialističnih družbenih odnosov. Zato je nujno, da se Zvezza komunistov tudi zdaj, ko gre za nadaljevanje utrjevanja socialističnih odnosov, še bolj okrepi, usposobi in prilagodi svoje načine in metode dela novim pogojem, da bi tako še bolj uspešno vodila in usmerjala družbene procese na poti nadaljnjega razvoja socialističnih odnosov.

Velik pomen tretjega plenuma CK ZKJ ni v tem, ker je dal smernice in pravila za delo komunistov. To ne bi niti ustrezalo njegovi vlogi. Plenum je dal v resnici analizo stanja in pojavov v Zvezi komunistov glede na današnje pogoje; nadalje je odgovoril na mnoga vprašanja, ki jih je postavilo življenje; dal pa je tudi predloge in miselnja, ki bodo postala kašipot za delo organizacij ZK in njenih članov.

Na tretjem plenumu CK ZKJ je najbolj prišla do izraza vloga komunistov kot družbenih političnih delavcev, ki naj s svojimi mnenji in stališči ter s svojim delom pomagajo pri uresničevanju politike socialističnega razvoja. Vloga Zveze komunistov se v sedanjih pogojih družbenega razvoja, v pogojih samoupravljanja, nove delitve dohodka in osvoboditve človekovega dela ne zmanjšuje, temveč prav nasprotno — raste. Prišli smo v novo fazo razvoja, v kateri so nastali mnogi novi objektivni pogoji, ki vodijo k socializmu. Toda, prišli smo tudi v fazo, ko novi procesi porajajo tudi mnoga nasprotja, težave in podobno. Zato je prav, če v tem času pride še bolj do izraza zavestna socialistična akcija, ki ima svojo glavno silo v Zvezi komunistov.

Razumljivo je, da plenum ni odredil neke nove vloge Zveze komunistov v naši družbi, ker je bila ta vloga nakazana že na šestem in sedmem kongresu ZKJ. Plenum je samo bolj konkretno obdelal smernice in metode dela organizacij Zveze komunistov in njenih članov v današnjih pogojih. Te smernice se kažejo v idejno političnem vplivu na družbeni razvoj, v proučevanju tega razvoja, v usmerjevanju vseh naprednih sil in v borbi proti vsemu, kar je nesocialistično in kar zavira nadaljnji razvoj.

Za čas od 8. do 19. decembra Vseskozi zelo nestalno vreme postopnimi deloma močnimi padavinami. Sprva mrzlo, kasneje otoplitev, a v drugi polovici decembra zopet ohladitev.

Dr. V. M.

Ko je govoril o uveljavljanju novega gospodarskega sistema in s tem v zvezi z novimi proizvodnimi odnosi ter delitvi dohodka po vloženem delu, je dejal, da so gospodarske organizacije že premagale začetne težave in da so letos te naloge dosegle širino. Pri tem je opozoril, da pravilni — ki o delitvi dohodka ne smejo biti togi, da jih je treba prilagajati izkušnjam v vsakdanji praksi.

Na tem področju, po besedah predsednika Lubeja, čakajo organizacije SZDL naslednje naloge:

● Skrb, da se v organih samoupravljanja poleg principov gospodarskega razvoja tudi razpravljanje o merilih nagrajevanja. Pri tem je treba vedno in povsod vključevati ves kolektiv, ne samo izvoljeni samoupravni organi.

● Od razlaganja in pojasnjevanja novega sistema je treba preiti h konkretizaciji nalog, ki naj temeljijo na izkušnjah in konkretnih možnostih.

● Mnogo bolj bo treba upoštevati tržne pogoje in le-tim prilagajati planske naloge in načrte za razširjeno reprodukcijo.

● Sproti bo treba odstranjevati vse škodljive pojave birokratizma, negativnega ekonomizma, odstopanj od družbenih moralnih norm itd.

Ce smo se odločili za take demokratske odnose, je dejal tov. Lubej, potem moramo doseči, da bodo kolektivi v celoti razumeli,

da si mora kolektiv sam in v celoti krojiti svojo usodo.

V svojem poročilu se je predsednik Lubej zavzel za odločnejšo in uspešnejšo vlogo občinskih ljudskih odborov, zlasti pa zborov proizvajalcev pri razvijanju novega sistema. Veliko več bi pri taki aktivnosti lahko storile tudi ostale organizacije, predvsem SZDL, sindikat in drugi. Naše organizacije, tako je poudaril tovariš predsednik, morajo povzročiti in voditi javno kritiko vseh slabosti, ki spremljajo naš razvoj.

Predsednik Lubej je nato obširno govoril o slabostih in izkrivljanjih, ki so se pojavila ob uvajanju novega gospodarskega sistema. Ta so zlasti bolela v primerih, kadar se decentralizacija samoupravljanja napak izvaja, kadar prodrejo v širino samo razprave ne pa tudi soodločanje. Ostro je kritiziral primere neupravičenega dvigovanja osebnih dohodkov, zlasti v vrstah odgovornih uslužbencev, hkrati pa pojav nesorazmernega dvigovanja osebnih dohodkov ob veliko manjšem porastu čistega dohodka. Za ilustracijo je navedel dva primera:

— da je vsa industrija v okraju od januarja do oktobra letos izpolnila le 77,9 % plana, morala pa bi ga v tem času dosegla 93,5 %.

— hkrati pa ugotavljamo, da je bila proizvodnost dosežena komaj s 5,1 %, osebni dohodki pa so se povečali nekako za 23 do 25 odstotkov.

Zelo obširno je tov. Lubej v svojem poročilu obravnaval gospodarske razmere v okraju in protislovja v razvitosti okraja. Pri tem je ugotovil, da so razlike v razvitosti posameznih komun silno velike in da je pomoč razvitih nerazvitim komunam ena izmed poglavitnih nalog, ki jih bo v svojo politično dejavnost morala SZDL še bolj vključiti.

ORGANIZACIJE ZB pred občnimi zbori

Pred dnevi se je sestal plenum Okrajnega odbora Zveze borcev v Celju, na katerem so predvsem obravnavali delo organizacij ZB v pripravi na občne zборе. Krajevne organizacije bodo imele občne zборе že v decembru, v januarju bodo občinske konference, v začetku marca pa predvidevajo konferenco Okrajnega odbora Zveze borcev.

Predsednik Okrajnega odbora Zveze borcev tov. Ivan Kovačič-Efenka je uvodoma pojasnil pomen združenja vseh borbenih organizacij — organizacije Zveze borcev, organizacije vojaških vojnih invalidov in rezervnih oficirjev in podoficirjev — v enotno organizacijo. Te organizacije se bodo združile v okrajnem merilu, medtem ko bodo v občini in na terenu še naprej delovale vsaka zase kot doslej.

Nato je obširno govoril o nalogah organizacij Zveze borcev v skrbi za borce in pri izpolnjevanju vsakodnevnih nalog, ki jih terja naš družbeni razvoj. V tem pogledu so letos organizacije ZB, kljub nekaterim pomanjkljivo-

Pri tem se je zavzemal za premišljeno politiko razvoja zaostalih področij, kjer naj bi v prvi vrsti razvili sodobno kmetijsko proizvodnjo. Stališča, ki zagovarjajo razvoj industrijskih podjetij v teh predelih, so manj sprejemljiva, saj s seboj prinašajo celo vrsto drugih bremen za družbo, zlasti pa ogromne komunalne zahteve.

Precejšen del svojega poročila je tov. Lubej posvetil kmetijstvu, ki bo na omenjenih področjih tudi vnaprej ena od poglavitnih skrbi SZDL. Resno se bo treba zavzeti za rešitev dolgoročnih programov razvoja kmetijstva na ravni, ki bo dokončno odpravila tudi vzroke za ugotavljanje nesorazmerja v gospodarski razvitosti.

Močno se bodo morale organizacije SZDL vključiti v boj za dosledno izpolnitev tistih skupnih investicij, ki jih je treba izvršiti v okviru skupnosti komun. V poročilu je predsednik Lubej obširno obravnaval še številne druge naloge organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva, kar je med delegati vzbudilo močno zanimanje.

IZ RAZPRAVE TOV. VIDE TOMSIČEVE

SZDL INSTRUMENT ZA AFIRMACIJO SOCIALISTIČNIH TEŽENJ OBČANOV

Današnja konferenca, zlasti pa razprava, je na začetku dejala tov. Tomšičeva, sta pokazali, da je Socialistična zveza v našem okraju že postala tribuna za obravnavanje vseh problemov. S tem ste tudi dokazali, da stopa SZDL celjskega okraja pripravljen v razpravo o smernicah in vsebini nove ustave. To bo ustava, ki bo nadaljevala napore v poglobljanju samoupravljanja državljanov. To ne bo ustava države, ampak ustava človeka, občine in samoupravljanja. Bistvo samouprave pa se kaže v dveh značilnih točkah: v krepitvi materialne osnove ter v odločanju človeka, kako in zakaj bo porabil ustvarjena sredstva. Nalo-

ga Socialistične zveze pa je v tem, da pomaga človeku pri odločitvi o delitvi in združevanju sredstev.

Ko pa je govorila o decentralizaciji ustvarjenih sredstev, je rekla, da gre ta proces sicer počasi naprej. Ne glede na to pa se moramo zavedati, da morata tudi republika in federacija imeti določena sredstva za reševanje največjih nalog in načrtov. Mi se moramo strinjati, je nadaljevala, da bomo sredstva za razširjeno reprodukcijo čim bolj približali proizvajalcu. V nekaj letih bomo povečali udeležbo komun in proizvajalca pri skupnem dohodku. To pa hkrati pomeni, da se bodo morali proizvajalci tudi dobro odločiti, kam bodo vložili sredstva, ki jih bodo ustvarili. Razumljivo je, da se bodo morale zlasti politične organizacije zavzeti za to, da bomo s temi sredstvi krepili materialno bazo za povečanje produktivnosti dela.

Socialistična zveza se mora pripraviti na izpolnjenosti sistem samoupravljanja, ki bo dal več sredstev komun; pripraviti se mora v tem smislu, da bo prav Socialistična zveza tista, ki bo odpirala občanom vpogled v vsa dogajanja znotraj komun in tako vzbujala in krepila občutek, da so del celotnega dogajanja v komun.

V novi ustavi bo dobila Socialistična zveza posebno mesto. Ne gre samo za to, da bo članstvo v Socialistični zvezi ustavna pravica občanov, ampak zlasti za to, da bo Socialistična zveza omogočala občanom razprave o vseh problemih, ki se dogajajo v komun, kolektivnu itd. To pa je naloga, ki je ne more izvrševati noben drug organ samoupravljanja. Te naloge tudi ne moremo istovetiti z nekim dirigiranjem Socialistične zveze na delo organov samoupravljanja. Tu ne gre niti za neko transmisijo, ki je pri nas tudi prej nismo nikoli povsem uveljavili. Tu gre edino le za to, da bo Socialistična zveza

postala inštrument državljanov za uresničevanje njihovih pravic in dolžnosti.

Socialistična zveza mora postati tista organizacija, ki se bo najbolj približala občanom; postati mora tudi borec za izvajanje občinske politike. Zato mora omogočiti občanom vpogled v probleme komun in v vse variante za rešitev določenega vprašanja. Tako bo Socialistična zveza postala resnični politični organ, ki bo omogočil slehernemu občanu udeležbo v občinski politiki. To pa istočasno pomeni, da se bo morala zboljšati materialna baza krajevnih odborov Socialistične zveze. Tem odborom bo treba med drugim zagotoviti primerne prostore, v katerih se bodo občani lahko shajali in seznanjali z vsem gradivom o problemih, ki jih zanimajo.

Z uresničitvijo vseh teh nalog bo Socialistična zveza postala inštrument za afirmacijo socialističnih teženj občanov.

Do pogajanj bo menda res prišlo. Na Zahodu so se zdaj nekako zedinili za to, da brez pogajanj o Berlinu ne more več iti. Ameriški zunanji minister je dejal, da so šanse za koristne razgovore zrele. ZDA se lahko pogovarjajo s SZ o kontroli oboroževanja, o raznih občasnih krizah in kako bi se teh izognili, sodelovanje pa bi bilo možno tudi v znanosti in kulturi, posebno pa v astronautiki in atomiki.

Pravzaprav, je do neklih pogajanj že prišlo in to konec novembra v Ženevi o prepovedi atomskih poskusov. SZ je na zahodno iniciativno pristala, nastopil je odid, atomska mora je za hip popustila. SZ predlaga popolno razorožitev, Zahod zanima predvsem nadzorstvo nad oborožitvijo. Nezaupanje med obema partnerjema je popolno, drug drugemu očitata take stvari, da nobeden ne misli zares. Vendar, kljub nezaupanju stvarno stanje zahteva razgovore. Grožnja z atomsko vojno vznemirja svet, nobeden ne kani tvegati napad. Čemu torej gledati brez besed drug mimo drugega? Ali ni bolje sesti za mizo in poskusiti spregovoriti besedo o miru in znošenem sožitju? Za razgovore govori tudi splošno razpoloženje v svetu, ki ga grade neblokovske države. Celo Kanada in Japonska sta v OZN glasovali za resolucijo o prostovoljnem atomskem moratoriju.

Toda mnogo je stvari, ki nam kane veselje nad tem, da bo do pogajanj vendarle prišlo. Nemško stališče je ponovno opozorilo svet na nevarno rast nemške politične in vojaške moči. Adenauer je od Kennedyja ponovno zahteval popolno atomsko oborožitev Bundeswehra, njegov minister Strauss pa je na ameriških univerzah utemeljeval to zahtevo, češ, atomska oborožitev je danes kriterij suverenosti nekega naroda. Če ne Nemčija ne dobi pravice do tega orožja, potem naj ZDA privoli vsaj v atomsko samostojnost NATO pakta. Ta Straussov predlog je samo na videz kompromisen, saj je danes vsem jasno, da se nobena nacionalna vojska ne bi mogla braniti sama pred atomskim napadalcem. Zato je Strauss v isti sapi terjal večjo integracijo atlantskega tabora, češ ustanovi naj se Atlantska unija, ki bi bila trdnje povezana. Vsi pa vemo, kdo je v atlantskem taboru vojaško najmočnejši. Kako pa je z nemškimi revanšizmi incidentov proti naši državi. Šizmom, je svet izvedel ponovno Nanj je pokazal tudi SZ s pritiskom na evropskem severu.

Hruščev je poklical v Novosibirsk finskega predsednika Kekkonena. Vsa zahodna protikomunistična histerija je zagnala krik in vik, da gre za novo, nekravno Budimpešto, vendar se nič ni zgodilo, le Kekkonenu se je položaj utržil, vojaške konzultacije med Finsko in SZ pa so izostale. V Moskvo je prišel tudi Norvežan Lange. Moskvi ne more biti vseeno, če nemška integracija v svojo vojaško načrte vključuje Dansko in Norveško, posebno če istčasno Adenauer v deklaraciji četrte svoje vlade ne pristane na nobeno razorožitev Bundeswehra, ampak proglašja njega krepitev za prvo nalogo nove vlade.

Nič prida ni položaj v Alžiru. Ravnotežje v svetu bi se močno premaknilo, če bi se uresničili cilji generala Salana, ki pred reaktivnim Zahodom opravičuje svojo subverzivno dejavnost zoper de Gaulle in francosko republiko z bojem zoper komunistično državo, ki jo kani vzpostaviti Ben heda. Nahujskal je Evrope v Alžiru zoper Francijo in po vseh svojih metodah in nazorih spominja na fašizem. To ni dobro za Zahod, ni dobro za Francijo. Toda general Salan ima, vse kaže, močne zaščitnike, sicer ne bi mogel dati izjave v vodilnih ameriških časopisih. De Gaulle in njegov minister Debre bosta morala napeti vse sile, da se iz Alžira ne upozi državljanska vojska v Francijo, saj bi ta utegnila pomeniti tudi atomsko vojno za ves svet. Če je Debre ob otvoritvi Richeleuvega muzeja slavil tega potentata Ludvika XIII., je to storil najbrž zato, da bi pokazal, kje so poglobljeni sovražniki Francije in demokracije. Po pravici socialistični leader Guy Mollet Salana in njegovo OAS imenuje družbo kriminalcev.

T. O.

IZ RAZPRAVE NA KONFERENCI OKRAJNEGA ODBORA SZDL V CELJU

TRIBUNA ZA RAZPRAVO VSEH PROBLEMOM

KOT SMO PRICAKOVALI JE BILA RAZPRAVA NA KONFERENCI OKRAJNEGA ODBORA SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA V CELJU NE SAMO ZIVAHNA IN PLODNA, AMPAK TUDI NADVSE KONKRETNA. DELEGATI SO V SVOJIH PRISPEVKIH POSEGALI NA NAJRAZLIČNEJŠA PODROČJA DRUŽBENEGA DOGAJANJA IN TAKO TUDI TO POT POTRDILO, DA JE SOCIALISTIČNA ZVEZA V RESNICI TRIBUNA JAVNEGA MNENJA. TRIBUNA ZA RAZPRAVO VSEH PROBLEMOM, KI SE POJAVLJAJO NA NAJRAZLIČNEJŠIH PODROČJIH.

V RAZPRAVI JE SODELOVALO OSEMNAIST DELEGATOV IN GOSTOV. MED NJIMI TUDI PREDSEDNICA GLAVNEGA ODBORA SZDL SLOVENIJE TOV. VIDA TOMSIČEVA.

O POLITIČNO VZGOJNEM DELU

Prvi je v razpravi spregovoril tov. Srečko Pratinemer. Ko je opozoril na naloge politično vzgojnega dela v organizacijah Socialistične zveze, je na prvem mestu poudaril potrebo po vzgoji državljanov ne samo za delo v organih družbenega upravljanja, temveč v enaki meri tudi za aktivno sodelovanje proizvajalcev pri reševanju problemov samoupravljanja v gospodarskih organizacijah. Ko pa je postavil vprašanje, ali v praksi uporabljamo vsa sredstva za oblikovanje družbene zavesti državljanov, je še razčlenil vlogo tiska in radia pri tem in zlasti vlogo ter naloge novinarjev kot družbeno političnih delavcev.

Veliko pozornost so vzbudile tudi besede tov. Zvoneta Dragana, ki jih je namenil

NEKATERIM PROBLEMOM MLADINE

Tako je zlasti podrobno analiziral nekatere škodljive vplive na razvoj mladega človeka in poudaril nujnost primerne zabave za mladino. Razen tega pa je dejal, da so zlasti družbene organizacije tiste, ki bi morale v večji meri vplivati na vzgojo mladih ljudi.

DELO STANOVANJSKE SKUPNOSTI

V Velenju je udeležencem konference približal tov. Jože Volk. V novem rudarskem mestu ob Paki obsega tamošnja stanovanj-

ska skupnost 150 hišnih svetov ali 1.500 stanovanj. Največ skrbí so posvetili ustanavljanju servisov pa tudi nekaterim varstvenim ustanovam.

PREVEČ IZGUBLJENIH DELOVNIH DNI

Tovariš dr. Janez Lovšin je svoj del debate osredotočil na najvažnejše probleme zdravstvene službe. Kakor v uvodni misli, tako je tudi ob zaključku diskusije poudaril, da moramo zdravje človeka obravnavati kot kompleksno vprašanje, ki ni samo stvar zdravstvenih ustanov, temveč naloga vse družbe. V celjskem okraju, je nadaljeval, še vedno utrpimo prevelike izgube zaradi izgubljenih delovnih dni. Samo na dohodku smo zaradi izgubljenih delovnih dni izgubili v letu 1959 toliko sredstev, da bi z njimi zgradili 499 stanovanj. Lani pa je ta izguba znašala 437 stanovanj.

SOCIALIZACIJA VASI GRE PREPOČASI NAPREJ

V razpravi je sodeloval tudi inž. Zvonko Pelikan, ki je med drugim ugotovil, da je proces socializacije vasi prepočasen. Zato, je dejal, bo treba močneje angažirati socialistični sektor kmetijstva. To pa hkrati pomeni tudi angažiranje vseh političnih organizacij, zlasti še Socialistične zveze Hitrejši razvoj socializacije vasi pa bomo dosegli tudi na račun formiranja takšnih kmetijskih obratov, ki bodo sposobni reševati vse naloge ter uveljav-

liti napredne pridelovalne metode. Končno je tov. Pelikan seznanil delegate s pripravami za ustanovitev Agrokombinata, ki bo zajel vse kmetijske organizacije celjske in žalske občine in še nekatera druga podjetja, ki so vezana na kmetijsko proizvodnjo.

Medtem ko je tovariš Franc Panza govoril

O DECENTRALIZACIJI DELAVSKEGA SAMOUPRAVLJANJA

V Tovarni emajlirane posode v Celju, kjer so zabeležili že prav zavidljive in posnemanja vredne uspehe, pa je tovariš Oto Pungartnik razpravljajal

O DELU OSNOVNIH ORGANIZACIJ

Socialistične zveze. Pri tem je zlasti poudaril potrebo, da dobijo krajevne organizacije SZDL tudi primerne prostore, v katerih bodo lahko razvijale svojo dejavnost.

Tovariš inž. Mislej je svoj del razprave posvetil velenjskemu

ENERGO-KEMO KOMBINATU

Ko je opozoril na prednosti tega giganta naše industrije, ni omenjal samo tistih industrijskih obratov, ki bodo prejemali plin, temveč tudi široke možnosti za razvoj kemične in lahke predelovalne industrije. Prav tako bo imel velenjski energo kombinat velik vpliv tudi na kmetijsko proizvodnjo, saj bo dajal celo vrsto umetnih gnojil.

Zelo zanimiva je bila tudi razprava tovarišice Zdenke Goričeve, v kateri je analizirala nekatere probleme

KULTURNO-PROSVETNE DEJAVNOSTI

Po njenih ugotovitvah se naši ljudje čedalje manj zanimajo za prelepo narodno pesem. Petja je vedno manj, zato pa na izbiro neprimernih filmov. Pa tudi za knjižnice bi lahko storili nekaj več, da ne bi tako životalile.

FINANSIRANJE SOLSTVA

si je za svojega »konjička« v razpravi izbral tov. Jože Malenšek. Iz njegove razprave bi lahko potegnili tale zaključek — zavzeti se bo treba za okrepitev materialne baze solstva.

Kako je delala

KRAJEVNA ORGANIZACIJA

SZDL Center v Celju je govoril nien tajnik Viktor Dobrišek. Tu jim je zlasti uspelo poživiti delo v sekcijah in prav tako v podružnicah. Prav lepe uspehe pri reševanju nekaterih organizacijskih problemov pa so dosegli tudi na račun večmesečnega tekmovanja med osmimi podružnicami.

Čeprav je tov. Jožica Dimec govorila o mnogih problemih, ki zadevajo tako zaposleno ženo kot mater, pa je vendarle največ pozornosti posvetila

RAZBREMITVI ZAPOSLENE ŽENE

To je problem, s katerim se bodo morale resno spoprijeti zlasti stanovanjske in krajevne organizacije, pa tudi delovni kolektivi in politične organizacije.

Potem, ko je inž. Branko Korber razpravljajal o vprašanjih

GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

v mozirski občini, kjer predstavljajo gozdovi glavno surovinsko osnovo tamošnji industriji, pa se je tovarišica Marijana Rakunova zadržala pri delu

MLADINE NA VASI

Bolj konkretno pa je orisala delo in prizadevanja vaškega mladinskega aktiva v Smartnem ob Paki. Po mnenju tamošnje mladine gradijo v tem kraju novo osnovno šolo prepočasi.

Ostre in upravičene hkrati so bile besede tovariša Draga Spendla, s katerimi je ožigal nekatere

ŠKODLJIVE POJAVE V ŠPORTU

Zlasti je obsodil primere visokega plačevanja športnikov, kar se zlasti kaže v nogometu ter zadnji čas tudi v atletiki. Po njegovem mnenju bi morala družba posvetiti več pozornosti temu pojavu in kontrolirati trošenje sredstev, ki jih daje na razpolago športnim organizacijam. Nekateri podatki govorijo o tem, da smo v določenih primerih že zdavnaj pregazili načela amaterizma. Seveda pa to ne pomeni,

da ne bi z vso resnostjo obravnavali probleme vrhunškega športa.

Tik pred zaključkom razprave je govoril še tovariš Franc Perše o nekaterih

ORGANIZACIJSKIH VPRAŠANJ

Socialistične zveze v Laškem, za njim pa tovariš Riko Jerman o aktualni problematiki

URBANIZACIJE NASELJ

Po njegovem mnenju ni prav, da so se z urbanističnimi problemi posameznih področij ukvarjali le strokovnjaki, medtem ko državljanji niso imeli vpogleda in vpliva v tiste načrte, ki naj bi odločali o njihovih življenjsko važnih vprašanjih. Zato ni naključje, da so nekateri urbanistični načrti naleteli na odpor, saj so se mnoga načela v njih pokazala neživljenjska.

Obračun uspehov in slabosti

V ROGAŠKI SLATINI JE BILA PRED KRATKIM OBČINSKA KONFERENCA ŠMARŠKE MLADINE. POZNATI JE POTREBNO POGOJE, KI SO NA PODEŽELSKEM ŠMARŠKEM SELE POTEM BOMO LAHKO PRIZNAVALI, DA JE MLADINSKA ORGANIZACIJA V PRETEKLEM LETU KLJUB DOLOČENIM POMANJKLJIVOSTIM V DELU DOSEGLA LEPE USPEHE.

Res je, kot je na konferenci poudaril predsednik občinskega komiteja LMS Darko Bizjak, da se nekateri aktivni preveč zgubljajo v zabavnem delu, plesnih vajah, športnih tekmovanjih in odskih uprizoritvah, premalo pa se uveljavljajo kot politična sila v kraju. Razveseljivo pa je tudi to, da so zdaj temeljito prelomili s staro navado, da so aktivni čakali na sugestije od zgoraj. Danes na Šmarškem ne poznajo v mladinskih organizacijah več tistega od vrha navzdol, temveč so dejavnosti, ki so jih razvijale mladinske organizacije, odraz lastnih pobud, samoiniciative, kar je edino pravilno.

Na najboljši mladinci zapuščajo vas. Beg v mesta, v šole, v industrijo je precej množičen, zato je precej težko reševati vprašanje vodilnih kadrov v mladinskih organizacijah. V občini je trenutno 37 mladinskih aktivov, ki vključujejo 1.634 mladih ljudi. Samo letos so ustanovili 7 novih aktivov. PODEŽELSKIH JE 20 aktivov, kjer so za delo svoistveni pogoji: materialno so šibki, poleg tega pa je tam še vrsta pred-

sodkov, tako da je potrebno premišljeno iskati tiste oblike dela, ki so najprimernejše.

V preteklem letu se je prav uspešno uveljavila oblika mladinskih delovnih akcij, v katerih je sodelovalo 667 šmarških mladincev. Skupno so opravili 41.942 delovnih ur.

Mladinska konferenca šmarške mladine je bila odločen obračun uspehov in tudi slabosti. Uspehov in napak, obojega je precej: to pa je samo dokaz, da niso premali, temveč delajo sproščeno samoiniciativno, ob tem pa, seveda, tréjjo tudi ob nepredvidene ovire. Nov delovni program, ki so si ga zastavili, zajema široko fronto. Predvsem je potrebno razvijati klubsko življenje, ki ob podpori organizacij SZDL dobiva ugodnejše pogoje za razvoj. Ne gre pa samo za nove in pestrejšje oblike, poskrbeti bodo morali tudi za poglobljeno vsebino dela. Pri vsem je potreben jasen cilj: mlad človek naj se razvija v olikanega, dobro vzgojenega in izobraženega socialističnega državljanja — proizvajalca in upravljalca obenem.

V zadnjem tednu na DOMOVNI

Petek, 1. decembra
V PLEVLJAH je bila osrednja republiška proslava 20-letnice revolucije in znane plevaljske bitke. Na glavni črnogorski proslavi se je zbralo nad 25.000 ljudi, govoril pa je predsednik ljudske skupščine LR Črne gore Blažo Jovanović.

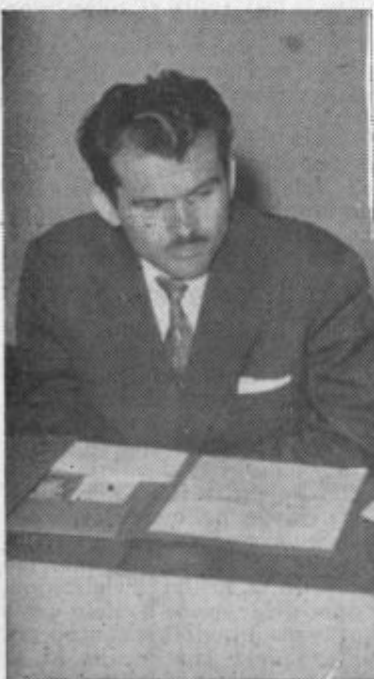
Sobota, 2. decembra
CENTRALNI SVET Zveze sindikatov Jugoslavije je izdal tezo o pogojih za organiziranje mednarodne konference sindikatov.

Nedelja, 3. decembra
V LJUBLJANI so ustanovili republiško Zvezo hortikulturnih društev Slovenije. Za prvo predsednico upravnega odbora so izvolili inž. Jelko Kraigher.

Ponedeljek, 4. decembra
V SO SLOVENIJO je zajelo toplo vreme. V Celju in Mariboru je živo srebro oskočilo celo na 14 stopinj nad ničlo.

Torek, 5. decembra
DOBUNIK letošnje N-belove nagrade za književnost Ivo Andrić je v spremstvu soprog in sekretarja Zveze književnikov Jugoslavije odločeval v Stockholm, kjer mu bodo 10. t. m. slovesno podelili visoko priznanje.

Sreda, 6. decembra
NA GRADBIŠČU velikega beograjskega letališča zaključujejo zadnja dela. Novo letališče v Srečini bo izrebrno namenu snemalni priložnosti leta: omogočalo na bo vzlet in pristank največjim letalom.

Božo Lukman

FRANC LUBEJ

PC. NOVO IZVOLJEN ZA PREDSEDNIKA,

BOŽO LUKMAN

SEKRETAR

Na predlog kandidacijske komisije so delegati v celoti potrdili ne samo kandidatno listo, temveč so bili z javnim glasovanjem izvoljeni v nov Okrajni odbor SZDL Celje vsi predlagani tovariši oziroma tovarišice: Helena Borovšak, Slavica Bobnar, Francka Bogataj, Rudi Bajc, Damijan Bervar, Miran Cvenk, Lojze Cukala, Milan Crepinsek, Anica Coh, Zvone Dragan, Jožica Dimec, Tone Gregorič, Zdenka Gorrič, Peter Hlastec, Jože Jošt, Marija Jelen, Ivan Kovačič-Efenska, Jurček Krašovec, dr. Anton Kovač, Boris Kmet, inž. Branko Korber, Hermi-

na Klčanik, Ivan Kovač, Rozalija Kobale, Zmago Likar, Milan Loštrk, Franjo Lubej, Božo Lukman, Joško Lojen, Jože Mrevlj, Gojmir Melik, Jože Marolt, Gvido Mraz, dr. Ivan Moser, dr. Joško Majhen, Franc Mrvar, Milica Osvaldič, Srečko Pratinemer, Miha Prosen, Franc Perše, Matevž Požarnik, Jože Pečenko, inž. Zvone Pelikan, Franc Rojšek, Marijana Rakun, Joško Rozman, Stane Selšek, Franc Svetina, Mila Stamejčič, Vojko Simončič, Franc Simončič, Vinka Simončič, Stane Sotlar, inž. Rudi Stromaier, Jože Sket, Marta Slibar, Drago Spendil, Stane Tratnik, Slavko Verdel, Jože Volk, Aleksander Videčnik, Vlado Plaskan in Štefka Zakrajšek.

Takoj po konferenci so se k prvi seji sestali člani novoizvoljenega Okrajnega odbora SZDL, ki so izvolili petnajst članov v izvršni odbor. Za predsednika so vnovič izvolili tov. Franca Lubeja. Medtem, ko so za podpredsednika izbrali Staneta Sotlarja, so za novega sekretarja izvolili Boža Lukmana, za blagajnika pa Slavka Verdelja. Za člane izvršnega odbora Okrajnega odbora SZDL pa so izvolili: Zvoneta Dragana, Gojmir Melika, Srečka Pratinemerja, Jožeta Mrevljeta, Milo Stamejčič, Milana Loštrka, Ivana Kovača, Vojko Simončiča, Jožeta Jošta, Mirana Cvenka ter Jožeta Marolta.

Za predsednika nadzornega odbora so izbrali Staneta Skrlja, za člane pa: Cveta Pelka, Leva Tičarja, Toneta Masla ter Bosiljko Križnik.

== PO PRAZNIKU ==

Dva posnetka s slavnosti ob imenovanju gabske vojašnice JLA v Celju v vojašnico Jožeta Meniha-Rajka. Na levi — sekretar Občinskega komiteja ZK Tone Skok, na desni — major Franc Fajdiga. Zraven njega komandant celjske garnizije, polkovnik in narodni heroj Franc Rojsek

Vojašnica Jožeta Meniha-Rajka

Odslej bo ta vojašnica nosila ime narodnega heroja in padlega komisarja legendarnega Pohorskega bataljona Jožeta Meniha-Rajka, je v sredo dopoldne, na sam praznik republike med drugim dejal major Franc Fajdiga, potem ko je na slovesnosti ob odkritju spominske plošče prebral odlok sekretariata za narodno obrambo o imenovanju gabske vojašnice v Celju po junaku, ki je žrtvoval svoje mlado življenje v borbi za svobodo.

Cetudi je deževalo, se je na proslavi zbralo nad tisoč ljudi. Med njimi so bili tudi najvidnejši predstavniki javnega in političnega življenja celjske občine in okraja ter starši padlega heroja. Po

otvoritvenem govoru majorja Fajdige, ki je proslavo začel v imenu komande celjske garnizije JLA, je o liku padlega heroja in komisarja Pohorskega bataljona govoril sekretar Občinskega komiteja Zveze komunistov v Celju tov. Tone Skok. Zatem je tovariš Skok odkril spominsko ploščo, na kateri so vklesane besede o imenovanju gabske vojašnice po narodnem heroju Jožetu Menihu-Rajku.

Lepo slovesnost so izpopolnili še godba na pihala ter mešan pevski zbor železničarskega prosvetnega društva »France Prešeren« in mladi recitatorji.

mb

V niz prireditev in proslav, ki smo jih namenili počastitvi dvajsetletnice ljudske vstaje, smo te dni zapisali še en praznik — 29. november, dan republike.

Znova so se vrstile proslave in prireditve, svečanosti ob odpiranju novih tovarniških prostorov, novih objektov, šol in podobno. To so bile zunanje manifestacije dela in splošnih prizadevanj za napredek. Toda, zdaj ni šlo samo za tovarniške hale, za nove stroje in šole. Za temi novimi pridobitvami so stali ljudje, tisti, ki so aktivno sodelovali pri postavljanju in gradnji novih objektov in oni, katerim so namenjeni. Nova predilnica jute v Zalcu, nova električna peč za žganje emajlirane posode v celjski Emajlirki, pa novi prostori Klime in nova šola v Libojah... pomenijo napredek v proizvodnji, korak naprej v rasti šolstva. Vse to pa pomeni tudi povečanje in izboljšanje proizvodnje, povečanje in izboljšanje družbenega standarda. Zato je tudi letošnje praznovanje dneva republike minilo v splošni skrbi za človeka, v težnji, da bi v novih delovnih prostorih in pri novih strojih proizvajal več in boljše in med drugim koristil tudi sebi. S tem je bil za ta praznik izpolnjen eden izmed glavnih smotrov ljudske revolucije.

Menda ni bilo večjega industrijskega kraja, kaj šele šole, občinskih zgradb in podobno, kjer ne bi pripravili proslave v počastitev dneva republike. Pri vseh sedeh občin so bile osrednje proslave na predvečer velikega praznika. Na njih so razen govornikov sodelovali še člani partizanskih in prosvetnih društev. Na

proslavi v Celju, ki sta jo pripravila odbor za proslavo 20-letnice vstaje ter Občinski odbor Zveze vojaških vojni invalidov, je v prepolni veliki dvorani Narodnega doma govoril predsednik Občinskega odbora SZDL Drago Spendl. V drugem delu slovesnosti pa so sodelovali člani skoraj vseh sekcij železničarskega prosvetnega društva »France Prešeren«.

Praznik republike so v slovesnem razporeženju pričakali tudi člani delovnega kolektiva šostanske termoelektrarne. Na proslavi, ki se je je med drugim udeležil tudi tov. Franc Simončič, jim je član republiškega Izvršnega sveta tov. Tone Bole izročil visoko odlikovanje — Red dela rdeče zastave, s katerim jih je odlikoval Broz Tito za izredne zasluge pri predčasni dograditvi novega objekta termoelektrarne.

Tik pred praznikom pa so slavili tudi v žalskem Juteksu, saj so ob navzočnosti člana Izvršnega sveta LRS Rika Jermana ter inž. Viktorja Kotnika in podpredsednika OLO Celje Cveta Pelka izročili namenu novo predilnico jute, edini tovrstni objekt v Sloveniji. V njej bodo proizvedli okoli 1400 ton jute; dohodek podjetja pa se bo na račun novega obrata povečal za sto odstotkov.

Rojstni dan nove države je lepo počastil tudi kolektiv celjskega kovinskega podjetja Klime, ki je izročil namenu nove prostore v Gaberju.

Pomembna je bila tudi svečanost v okviru kolektiva celjske releejne radijske postaje, ki je v dnevih pred prazniki izročil v obrotovanje nov, 55 metrov visoki antenski stolp na Golovcu. Hkrati

pa so odprli nove prostore na Golovcu, kamor so namestili pred letom dni nabavljeni dva kilovatni oddajnik. Po zaslugi novega antenskega stolpa se je ne samo zboljšal sprejem radijskih oddaj, temveč tudi povečala slišnost celjske postaje.

Praznik republike pa je bil tudi praznik najmlajših. Tako so skoraj na vseh šolah pripravili slavnostne sprejeme čilčanov v pionirsko organizacijo, drugod pa tudi sprejeme starejših pionirjev v organizacijo Ljudske mladine.

M. B.

Društvo gradbenih delovcdij v Celju

Društvo gradbenih inženirjev in tehnikov okraja Celje le v letošnjem mesecu tehnično vključilo v svoj delovni program tudi ustanovitev Društva gradbenih delovcdij.

Zamisel, vključiti gradbene delovcdje iz vseh okrajnih gradbenih podjetij v stanovsko organizacijo, so le-ti zelo toplo pozdravili. Ves povojni čas je namreč bila na tem poprišču očita vrzel, ki so jo močno občutili ne samo delovcdje sami, temveč tudi vsa naša gradbena podjetja. To prav gotovo dokazujejo že osnovne naloge, saj je v društvenem pravilniku, ki ga je soglasno sprejelo na ustanovnem običnem zboru dne 19. novembra preko 30 delovcdij — delegatov iz vseh večjih gradbenih podjetij v okraju. Te naloge so predvsem naslednje: — čimprej vključiti v društvo vse

gradbene delovcdje v okraju; — dvigati strokovno raven članov v organizacijo raznih posvetovanj; — pomagati svojim članom pri nadaljnjem šolanju; — tesneje sodelovati z vodstvi gradbenih podjetij pri reševanju vsestranske problematike;

— doseči status gradbenih delovcdij. Novo društvo si je prav tako zadalo kot eno novih nalog, da bi poslalo poziv svojim stanovskim tovarišem v vseh ostalih krajih naše republike, naj tudi ti ustanovijo svoja okrajna društva. V povezanosti takih okrajnih društev bi bili uspehi prav gotovo mnogo večji. Delegati so ob koncu ustanovnega zbora izvolili 7-članski upravni odbor s predsednikom tov. Klenovskom.

Ing. B. B.

Nova šola v Libojah. Zgoraj na levi — predsednik gradbenega odbora Ivan Cokl, na desni — ravnateljica šole Tončka Ostruhova

Nova šola za praznik republike

Lepšega praznovanja dneva republike, kot so ga Libojčani imeli letos, si sploh niso mogli zamisliti. Ni naključje, da se jim je prav ob letošnjem prazniku republike izpolnila več kot osemdesetletna želja — dograditi in izročiti so namenu novo osnovno šolo.

Morda bi otvoritev nove šole ne bila toliko značilna, če ne bi prav ta gradnja združila vse prebivalce Liboj. V Libojah so v letih, odkar se je pojavila upravljena zahteva po gradnji nove šole, imeli nešteto gradbenih odborov, slišali so veliko obljub, pa tudi zavoljo načrtov so potrošili že nekaj sredstev. Vendar je vse ostalo le pri besedah. Ko pa je leta 1958 stopil na čelo gradbenega odbora tovariš Ivan Cokl, je stvar stekla po pravih tirnicah. Za delo so zagrabili domačini, razumevanje pa je pokazal tudi Občinski ljudski odbor v Zalcu, ki je samo doslej prispeval 35 milijonov dinarjev, medtem ko so domačini z lesom, prostovoljnimi deli, prevozi in podobno prispevali blizu dva milijona dinarjev. Veliko zaslug, da je gradnja nove šole vendarle dočkala svoj zmagoviti konec, pa je imela tudi ravnateljica zavoda tov. Tončka Ostruhova, da ne omenjamo velikega razumevanja delovnih kolektivov.

Pri otvoritvi šole se je zbralo več sto domačinov, pa tudi precejšnje število zastopnikov javnega in političnega življenja žalske občine in celjskega okraja. Slavnost je začela tov. Ostruhova za tem pa je tov. Cokl orisal prizadevanja domačinov za gradnjo šole, ki so se je nazadnje razveselili ne samo otroci, ampak tudi njihovi starši in ostali. Končno je spregovoril še podpredsednik ljudskega odbora žalske občine tov. Vlado Plaskan, ki je med drugim odkril spominsko ploščo. Novo šolo so namreč imenovali po dveh bratih Hrvačinah, domačinih, ki sta žrtvovala svoj življenje v borbi za svobodo. Tako so v Libojah prav za gradnjo te šole postavili lep spomenik ne samo bratoma Hrvatima, temveč tudi vsem ostalim, ki so padli v ljudski revoluciji.

Pol milijarde v Etolu

Na robu Celja v Ipavčevi ulici stoji majhno industrijsko podjetje, »ETOL«. Marsikateri Celjan ga še danes ne pozna, kljub temu, da je to podjetje znano širrom po Jugoslaviji, predvsem v živilski in kozmetični industriji. Podjetje izdeluje esence in arome ter barve za živilsko in parfemsko olja za kozmetično industrijo.

Leta 1945 so tu izdelovali le nekaj artiklov, letni promet pa je tedaj dosegel pet milijonov dinarjev. Vsako leto so širili asortiment in tudi promet je naraščal. Ze leta 1952 je promet dosegel višino devetdeset milijonov. Takrat se je podjetje tudi ponovno osamosvojilo, ker je bilo dve

leti združeno z »Aero« Celje.

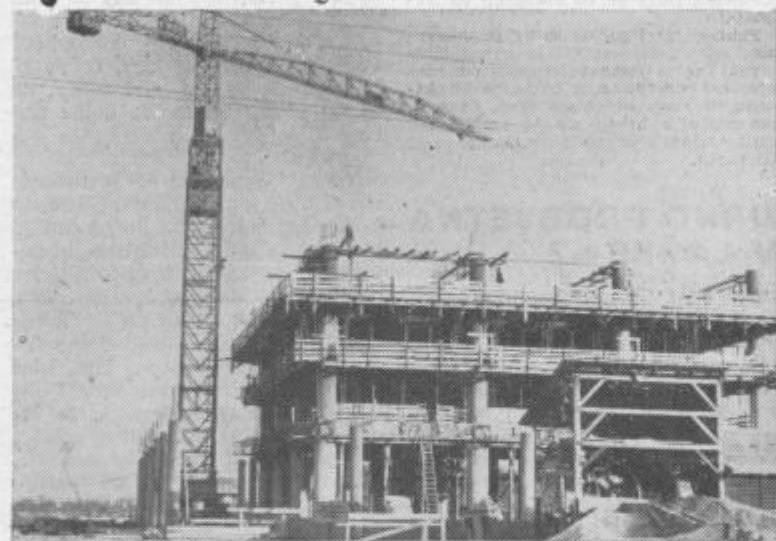
Uvedba delavskega samoupravljanja pa je pripeljala podjetje k še hitrejšemu napredku. Sledile so dve adaptacije zgradbe, zgrajeni so bili moderni laboratoriji, asortiment se je razširil na preko tri sto artiklov. Močno se je začela uveljavljati parfumerija, katero prej še niso izdelovali. Kolektiv se je povečal za nekaj desetih novih parov pridnih rok. Produktivnost je hitro naraščala. Leta 1956 je kolektiv sklenil doleti v letošnjem letu promet pol milijarde, kljub temu, da je takratni promet znašal šele 184 milijonov.

Nenehne skrbi članov kolektiva po izboljšanju kvalitete so rodile uspeh. Domača podjetja so začela pridobivati zaupanje v izdelke tega podjetja in zapuščati inozemska podjetja. Le-ta so tudi uvideli, da jim je to podjetje najtrši oreh na jugoslovanskem trgu.

Danes lahko trdimo, da vlozeni napor niso bili zaman. 21. oktobra je bila dosežena realizacija pol milijarde. Tega uspeha se veselijo ves kolektiv. To je še ena vzpodbuda in hkrati zagotovilo, da stopa kolektiv po pravi poti, in sicer doseči milijardo prometa v letu 1965.

Na skromni proslavi se je kolektiv spomnil z malim priznanjem tudi najstarejših članov kolektiva. Priznanje sta prejela Karl Ločičnik za 36-letno in Martin Zaveršek za 33 letno službovanje v podjetju. Njima gre tudi priznanje, da ob osvoboditvi »Etol« ni prenehal obratovati, temveč se je razvil v podjetje, ki razpolaga danes z dobrih strokovnjaki in velikim asortimentom kakovostnih izdelkov.

H. V.

Ne zaradi pogorišča, v Savinjski dolini je bilo že dalj časa čutiti pomanjkanje ustreznih in primernih skladišč za hmelj, ki je glavna panoga kmetijske dejavnosti v tej dolini. (Na sliki gradbišče novega skladišča za hmelj v Zalcu.)

Vsa pozornost borcem

V zadnjem obdobju so na pobudo in s pomočjo Okrajnega odbora Zveze borcev v vseh občinah začeli intenzivno in prizadevno reševati probleme izobraževanja borcev. Tako so vse občine ob sodelovanju Delavskih univerz in vseh treh zbornic pridile več tečajev, ki bodo omogočili bivšim borcem in žrtvam fašizma, da lažje opravijo izpite za pridobitev višje ali visoke kvalifikacije.

Doslej so na tem področju dela imeli največ uspeha v moziški in konjski občini. Kaže pa, da tudi druge občine ne bodo hotele obviseti na repu lestvice pri prizadevanju za to široko akcijo.

Podobno je tudi večina kolektivov gospodarskih organizacij skupaj z aktivni Zveze borcev v gospodarskih organizacijah ukrenila vse potrebno, da bodo bivši borci in žrtve fašizma lahko opravili izpit za ustrežno kvalifikacijo.

Sodijo, da bo to sicer res zahtevno delo končano do konca leta. In sicer toliko bolj, ker letos slavimo dvajseto obletnico revolucije.

Še o reorganizaciji trgovin

V zadnjem času je med kolektivi trgovskih podjetij v Celju precej razprave o reorganizaciji trgovin. Ponekod so se te razprave o reorganizaciji zreducirale tudi na neumestne predloge in variante, ki ustvarjajo zmedo med člani kolektivov in zmanjšujejo pravi pomen in namen reorganizacije trgovin.

Za kaj pravzaprav gre?

Reorganizacija trgovin ima svoj smoter predvsem v združevanju in formiranju večjih gospodarskih organizacij zaradi uveljavljanja vseh prednosti, ki jih nudi taka organizacija na se-

danji stopnji razvoja gospodarstva. Zahteva je: večja koncentracija trgovske mreže; zato v njej ni več mesta razdrobljeni in slabo organizirani trgovini. Taka trgovina ne more razvijati potrebnih služb, kot so: pravna, kadrovska, kontrolna, boljša komercialna in finančna služba in podobno. Znatne prednosti obstajajo tudi v združevanju skladov obratnih sredstev, možnosti večjih nabav neposredno v industriji, predvsem pa uvajanje v prodajo v celoti prej embalaranega blaga. Vsako združevanje mora biti ekonomsko utemeljeno, brez formalizma in subjektivnih inte-

resov.

Po zadnjih razpravah na Trgovinskih zbornici in siveu za blagovni promet pri Občinskem ljudskem odboru Celje, so bile predlagane kolektivnim trgovskim podjetjem naslednje variante:

V živilski stroki trgovine naj bi obstajali dve gospodarski organizaciji: prva bi nastala z združitvijo trgovine Center in delom trgovin RIO. V tem obsegu so zagotovljeni tudi vsi poslovni prostori in skladišča, s predvidenim prometom okoli 800 milijonov letno. To omogoča podjetju prehod na organizirano službo, lastno embalažo in podobno.

Drugo trgovsko podjetje naj bi nastalo s priključitvijo ostale maloprodajne mreže živilske stroke v samostojno ekonomsko enoto pri trg. podjetju »Merx«. Tudi tu so dani vsi objektivni pogoji kot: skladišča, prevozniki park, embalarica, upravni prostori in kader za potrebe maloprodajne trgovske mreže.

Tako organizirana trgovina z živili zagotavlja vse normalne pogoje poslovanja, potrošniku in skupnosti pa ustrezno konkurenco in težnjo po hitrejšem razvoju in modernizaciji. Tako bo mogoče že v najkrajšem času v celoti preiti na prodajo samo embalaranega blaga in temu primerno prilagoditi tudi organizacijo in tehniko trgovanja.

V trgovini z industrijskim blagom je pomemben predvsem predlog za združitve trgovskega podjetja Zelezničar s trgovskim

podjetjem Elektromercator, zaradi nekaterih skupnih interesov, predvsem pa možnosti ustanavljanja specializiranih prodajalnic izven Celja. Združitve Ljudskega magazina je predvidena s trgovskim podjetjem Tkanina-galanterija, kar bo v kratkem omogočilo razširiti in modernizirati veleblagovnico tudi v prostore Tkanine-galanterije. S tem bo dobilo Celje moderno trgovsko hišo, sposobno za 2,5 do 3 milijarde letnega prometa. S podjetjem Tkanina-galanterija naj bi se združilo tudi trgovsko podjetje »Usnje«, ki zaradi vse manjšega prometa z usnjem že preusmerja svojo dejavnost na galanterijo, pohištveno blago ter na plastične mase. Tako bi bili podani pogoji za specializacijo tudi teh prodajalnic.

Drugo trgovsko podjetje za tekstilno blago naj bi se formi-

ralo z združitvijo trgovskega podjetja Volna, Manufaktura in Vesna. S tem je zagotovljena ustrezna konkurenca tudi v tej branži in tako ne more priti do monopola, ki bi bil sicer močan, če bi se vse trgovine priključile le enemu podjetju.

Pred dnevni so bili predstavniki maloprodajne organizacije tekstilne industrije za Slovenijo v Celju, ki se zanimajo za gradnjo tekstilne veleblagovnice — modne hiše. Na ta način lahko pričakujemo, da se bo tudi trgovina z industrijskim blagom v Celju v kratkem času močno razvila.

Kolektivi trgovskih podjetij sedaj resno razpravljajo o predloženih variantah in bodo verjetno razprave končane v tem mesecu, kar bi omogočilo organiziranje predvidenih podjetij že s 1. januarjem 1962.

NOVA PEKARNA V ŽALCU

Tovariš urednik!
Potrošniki žalske občine že dve leti upravičeno vprašujejo, kdaj bodo uredili preskrbo s kruhom in kaj je z obljubljenim novo pekarno. Preskrba še vedno ni urejena, zato ta problem povzroča upravičeno negodovanje potrošnikov na raznih sestankih in zborih volivcev.

Kruha pogosto zmanjka, posebno ob sobotah.

Zelo neredna je tudi dostava kruha v kraje, ki jih oskrbuje žalska pekarna. Četudi pričenejo, kot pravijo v pekarni, z razvojem kruha že ob 4. uri zjutraj, pripeljejo kruh na primer v Prebold šele med 9. in 11. uro, včasih pa tudi šele popoldne. Skupna potrošnja kruha se je tako povečala, da 5 obstoječih pekarn ne more zadovoljiti vseh potreb, četudi spečejo okrog 5.200 kg kruha dnevno. Zaradi preobremenjenosti pekarn pride tudi do slabše kvalitete kruha. Vprašamo pa se lahko, zakaj so bile nekatere lokalne pekarnice ukinjene prej, preden so jih lah-

ko nadomestili z drugo pekarno ali vsaj z redno dostavo.

Potrošniki upravičeno zahtevajo, da se preskrba s kruhom takoj uredi, in sicer tako, da bo kruha vsak dan dovolj, da bo dostavljen na prodajna mesta vsak dan redno vsaj do 9. ure dopoldne, da bo na razpolago tudi raznovrstno pecivo in da bo njegova kvaliteta najboljša!

Po sklepu sveta za blagovni promet bi bilo treba pričeti z gradnjo nove pekarnice v Žalcu čimprej, z zmogljivostjo, ki bi zadostila vse potrebe žalske občine. Ker je lokacija za novo pekarno v Žalcu že določena, je potrebno, da pristojni organi pospešijo izdelavo načrtov. J. G.

Sprejem pionirjev v mladinsko organizacijo

V počastitev dneva republike — 29. novembra — so na številnih šolah, zlasti še na osemletkah v Celju sprejeli pionirje v LMS. Povsod so bili sprejemi več ali manj svečani, povezani s kratkim kulturnim sporedom.

Zlasti svečan pa je bil sprejem pionirjev v Mladinsko organizacijo na III. osnovni šoli v Celju, kjer je bilo sprejetih v LMS 145 pionirjev. Sprejemu so poleg pionirjev prisostvovali še predstavniki profesorskega zbora ter ravnatelj, poleg njih pa še predstavniki občinskega in okrajnega komiteja LMS v Celju.

-jt

Poštarja iz Prebolda: Silvester in Valentino

V ŽALCU - INFORMATOR

Pri komisiji za ideološko politično izobraževanje državljanov je občinski odbor SZDL v Žalcu ustanovil podkomisijo za informiranje državljanov.

Na prvi seji so ugotovili, da je na področju domače komunne in toliko stvari, o katerih bi bilo potrebno in zelo koristno sproti obveščati državljane. To pa niso mogli v celoti izpolniti niti lokalni niti centralni časopisi. Zato se določa, da državljani niso sproti obveščeni o raznih ukrepih oblasti, o delu družbenih in samoupravnih organov, o načrtih, itd. in tudi premalo tvorno sodelujejo pri oblikovanju komunne politike. Zato ne poznajo dovolj problematike celotne komunne in včasih preveč zastopajo le koristi domačega kraja.

Iz tega razloga se je občinski odbor SZDL v Žalcu odločil, da bo v letu 1961 pričel izdajati svoje lastno glasilo, kot so to že storili nekateri drugi občinski odbori v okraju. V ta namen bodo imenovali poseben redakcijski odbor. Ta bo imel nalogo, da bo navezoval stike z vsemi družbenimi in javnimi delavci ter gospodarstveniki, ki bi naj sodelovali, da bo glasilo čimbolj pestro in zanimivo. Glasilo bo namenjeno predvsem družbenim in javnim delavcem v občini, za zmerno ceno pa bo dostopno tudi vsem ostalim državljanom.

JG

Cik-cak PO PROTIALKOHOLNEM BOJIČŠU

Zamikalo me je in šel sem na nedeljski izlet. Namenil sem se obiskati nekaj gostiln v žalski občini. Dan je bil lep in sonce je pošiljalo na zemljo zlato, nekam še kar tople žarke. Zanimalo me je, koliko ljudi tiči po gostilnah in kako so gostilničarji naklonjeni mesecu borbe proti alkoholizmu.

Najprej sem se ustavil v Sempetru, pri Cvenku. Nekaj starejših ljudi je razpravljalo o jesenski setvi. Jesen je naklonjena in kmetje so bili dobre volje. Ne zaradi popitega vina, tu je bilo drugo zadovoljstvo. Gazda Cvenk jih ni bodril k pijanci. Nasprotno, znova je načel pogovor okoli lepe jeseni.

Nato sem pripeljal do Kapusove gostilne na Groblji pri Latkovi vasi. Lep lokalček, ljudi pa ni bilo. Vprašanje: Boste kaj pili? In ko sem tudi tu naročil dva deci rdečega, ni bilo drugih bodrilnih besed k pijanci. Gazdarica je rekla, da imajo letos ljudje sami dosti pižke, pa da se tudi drugače občuti, da ljudje ne pijejo več tako, kakor so ga čukali včasih.

Na koncu Šentruperta je občinski lokal. Na enem koncu ima Sloga svoje prostore, drugi del je gostilna. Žena je pisala statistiko, mož je bil pri radiu in poslušal prenos nogometne tekme. Ko sem pil dva deci rdečega, se je sukal pogovor okoli nogometne tekme in ne o alkoholu. Le rekli smo, da bi za to gostilno bilo dobro napraviti s strani tiska malo več reklame. Lokal je lep, izbira jedi in pižake dobra in dobremu lokalju je treba dati podporo.

Pri Oštirjevi Ivanka je sedelo le nekaj ljudi. Dva sta zabavala tretjega in videti je bilo, da gazdarica Ivanka ni do takega zabavljanja; rada ima pameten pogovor. In že dostikrat sem slišal, ko je dejala, kako lepo je, kadar ljudje pijejo zmerno, po potrebi. Pižka naj da človeku moč in sposobnost za delo, ne pa bolezen in jarem za družino.

Fonda Villi že lep čas slovi kot dober in sposoben gostilničar. Tu ne smemo pozabiti žene, ki je izvrstna kuharica in daje dokaj dobre porcije. In vendar ni bilo navala. V splošnem so se ljudje mirno pogovarjali, se rahlo smejali. Le kolega iz Hrvatske se je pogovarjal z lovskim psom. Tako le mu je govoril: Ti in jaz vsa dva džukela! Možakar je hotel vzbujati pozornost, pa se mu ni posrečilo.

In jaz? No, spet dva dečka, all tokrat mošta, ki pa je že ocenjen za vino.

Tišler v Gornji vasi ni bil močno zaseden. Sedel so kar v kuhinji pogovor je tekel okoli okupacije in težkih dni. Vsakdo izmed njih je dal svoj delež za našo stvar. Nekoč sem pisal o partizansčini Zoharjevega Lipca. Kar v obraz so mi povedali, da zgodba ni bila povsem resnična in da naj v bodoče pazim, kaj pišem. Ni sem ugovarjal. Bila je pametna beseda in okoli hitrega pižke se je zelo malo govorilo. Veš, kako je bilo nekoč, da danes ni več ljudi, ki bi bili tudi z malo kapljice v želučku dobre volje. In še to so mi rekli, če se že ukvarjam s pisarjo, naj enkrat omenim tudi izrednega organizatorja,

govornika in borca Pečnika. To je bil mož, so rekli, kakršnih je bilo malo. Moral sem popiti dvojno porcijo in obljubiti, da bom ob priliki napako popravil.

Skok preko Savinje in že sem se znašel pri Rizmalu. To je nekaj sto metrov iz Žalca. Prva gostilna, ki je bila dobro zasedena. Težko si prišel na vrsto, čeprav že ni bilo treba trpeti. Znanec sem, znanec tja, gazda je zaigral, ljudje zaplesali, skratka družabno življenje. Zda ne vem, morda muzika, morda dober mošt, nekaj je pač moralo biti garant za tak obisk. Šlo je že tako daleč, da smo morali naročiti kavico. Je že tako. Bolje je imeti v glavi razum, ko na cesti zmečkane možgane. Ali ne vem, kavico niso najbolj hvalili. V glavnem pa: gostilniško vzdušje je bilo zdravo!

V žalskem BIFEJU je bilo pa takole. Natakarka, simpatična gospa je stregla molče, z drobnim nasmehom na ustih. In venomer, ko je morala znova natočiti, je poudarila: Fantje, dovolj bo, pa drugič! In samo z lepo, mirno besedo smo zapustili lokal in se preselili k Hodniku. Tu pa je bila starejša gospa zelo prijazna. Milajša ne tako. Morda upravičeno. Ura je bila taka in gostilniško osebe res ne sme pričakovati, da bo kdo zaradi te ali one kaprice bedel do jutra. Pa tudi tu ni bilo, kljub pozni uri prevelikega pižke. Čula se je pesem in to lepo in ubrano. Pell so jo ljudje, ki so tudi z malo vinca v glavi lahko dobre volje. In slovo ni bilo nasilno. Bilo je lepo, tovariško. In starejša žena nas je pospremila z besedo:

Fantje, jutri pa le korajžno na delo!

Tako se je končalo moje popotovanje. Ali zgodilo se mi je nekaj čudnega. V glavi sem čutil omotico, razpoložen sem postal in to je bil garant, da sem pil dobro vino. Seveda, teh zadnjih besed ne bi smel reči, zakaj hotel sem po poti borbe proti alkoholu.

ZAKAJ UPADA KULTURNO PROSVETNA DEJAVNOST V LAŠKEM?

Spričo tega, da je v Laškem v zadnjem času močno nazadovala dejavnost na kulturno prosvetnem polju, je bil predmet obravnave tega vprašanja tudi na zadnji seji občinskega sveta za prosveto. Ob tej priliki je bilo ugotovljeno, da so nastali situaciji poleg upravnega odbora DPD Svobode krivi tudi povsem objektivni razlogi.

Tako se ne more preko dejstva, da se je knjižnica v dobi dveh let zaradi odvzema lokalov selila kar dvakrat in sedaj končno našla svoje začasno mesto v garderobi IVD »Partizan«.

Knjižnici, čeprav je bila še pred leti med najboljšimi knjižnicami v okraju, je s to preselitvijo onemogočeno vsako normalno poslovanje. Da bi kljub nastali situaciji knjige preko zime služile svojemu namenu je občinski Svet svobod in prostnih društev sklenil, da bo del teh knjig premeštil na okoliška prosvetna društva in tako vsaj delno čtivo čitalcem. V naslednjem letu pa bo po zagotovilu predsednika občine dobila svoje nove stalne prostore, ki so že v gradnji.

Da nimajo potrebnih prostorov, je ugotovljeno tudi za godbo na pihala, tamburaški zbor, pevске zборе, skratka za vso ostalo kulturno prosvetno dejavnost. Svet za prosveto je zato sprejel sklep, da se dejavnosti zagotovijo potrebni prostori.

mogočeno vsako normalno poslovanje. Da bi kljub nastali situaciji knjige preko zime služile svojemu namenu je občinski Svet svobod in prostnih društev sklenil, da bo del teh knjig premeštil na okoliška prosvetna društva in tako vsaj delno čtivo čitalcem. V naslednjem letu pa bo po zagotovilu predsednika občine dobila svoje nove stalne prostore, ki so že v gradnji.

Da nimajo potrebnih prostorov, je ugotovljeno tudi za godbo na pihala, tamburaški zbor, pevске zборе, skratka za vso ostalo kulturno prosvetno dejavnost. Svet za prosveto je zato sprejel sklep, da se dejavnosti zagotovijo potrebni prostori.

Po poti pismonoše

Je za nas kaj pošte? Nič? Vraga, kako da nihče ne piše! Ampak nekaj mora biti! Pa drugič.

Včasih, kadar smo kisle volje in nas ničesar na svetu ne more razveseliti, pride v hišo pismonoša in nam postreže s prijazno besedo:

»Pošta!«
Kar dvigne nas in raz obraza nam sije smehljaj. Niti zdravnik z dobro porcijo grozdnega sladkorja nas ne bi mogel tako poživiti. Pa recite, ali ni lepo biti poštar, biti pismonoša?

Oprostite, če vam povem, ne zaupam vam, da so poštarji skoraj vsakega prvega v mesecu milijonarji! Mar to ni nekaj imenitnega? Ne! vam vsak poštar odgovarja. Milijon ni moj. Tu so največ pokojnine. In kaj bi rekli upokojenci, da bi njihov milijonček vtaknil v svojo denarnico? Populili bi mi vse lase, če pa bi bil plešast, bi me tako tolkli, da bi mi zrasle za meter dolge koccine.

»Pošta!«
To je beseda, ki se je najbolj razveselijo zaljubljeni. Milo in blaženo sučejo očke, da postanejo poštarji še sami zaljubljeni in nejevoljni, če ta ali drug izvoljenec ni pisal. Koliko stiskov mehkih, očarljivih rok. Tako da se človek nehoti privadi, da tudi doma ženo tako blaženo boža. Hm, mar ne bi hotele imeti vse žene ljubkega poštarja? Katera je še ledi, kar naj se potruži!

»Pošta!«
To je beseda, ki je ne marajo slišati davkoplačevalci. Preklete osalamenterajo ubogega poštarja, ki pri vsem tem ni prav nič kriv.

»Pošta!«
Je beseda, ki se je boje dobilniki telegrama s črnim ovojem. Ljudje pretakajo solze in tudi poštar katero potochi. Mora jo, zakaj poštar je človek, ki s strankami sočustvuje.

Da, lepo je biti poštar. Zakaj

poštar dobro ve, kaj se v tej ali oni hiši godi. Ve, kje so doma dobri, pošteni ljudje. Ve, kje so nergači, ki sakramentirajo tudi takrat, ko ni treba. Toda poštar molči. Mora molčati. Zakaj, hoče si zagotoviti zaupanje svojih strank.

Res je, lepo je biti poštar, ali nikaar v obilnih sadnih letinah. Ljudje silijo s pižajo in le redki se spomnijo, da na prazen želodec ni dobro piti.

»Prosim, to pa je vaša napitnina!«

To je lepa in hvala vredna beseda. O, da bi bilo obliki prvega kar največ takih pozdravov! To je poštarjeva rezerva.

In za konec: poštar je oseba, ki jo vsi z veseljem sprejmemo, pa naj prinaša »kisle« ali »sladke« pošto.

ODRPTO PISMO

Celjske turistične zveze

Te dni je Celjska turistična zveza naslovila odprto pismo na vse okrajne in občinske sanitarne ter tržne inšpekcije ter jih prosila, da opravijo že letos vse pregledne turističnih in gostinskih objektov in zaradi tega že zdaj izdajo odločbe za ureditev tistih reči, ki jih bodo našle pomanjkljive.

Zakaj že zdaj? Kolektivi gostinskih in turističnih objektov imajo v zimskem obdobju največ časa za ureditev morebitnih pomanjkljivosti. Če bi s temi rečmi začeli na pragu turistične sezone ali pa v njenem največjem jeku, bi bilo vse skupaj prepozno. Zato — na prihodnjo turistično sezono se je treba začeti pripravljati že zdaj.

Upajmo, da bodo inšpekcijski organi pravilno razumeli to prošnjo.

Električna peč - darilo ob prazniku

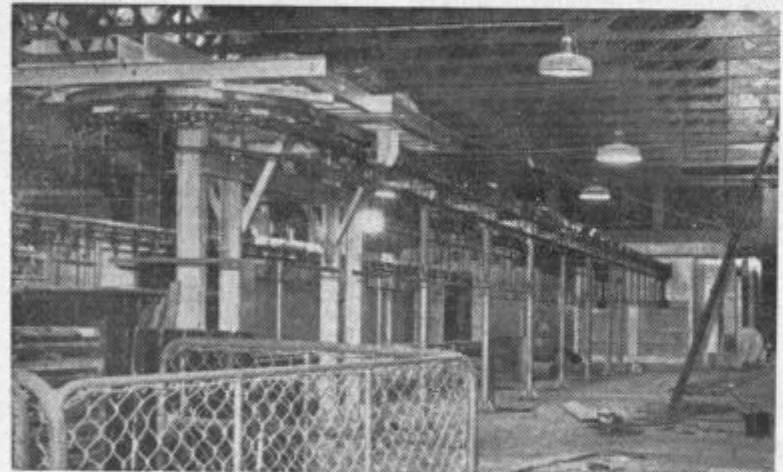
V Tovarni emajlirane posode v Celju so v počastitev dneva republike izročili namenu drugo električno peč za žganje emajlirane posode. Prvo so postavili že prvega maja letos. Zanimivo je, da so dobršen del peči izdelali sami in da so kvaliteto njihovega dela zelo pohvalili tudi tuji strokovnjaki.

Začetek obratovanja druge električne peči pomeni za podjetje veliko pridobitev. Ne samo, da so s tem pravzaprav zaključili prvo etapo rekonstrukcije emajlirnice — ki pa v drugi etapi predvideva še zamenjavo ostalih plinskih peči — zdaj so v emajlirnici lahko tudi dokončno odpravili nočno izmeno.

Obe električni peči imata pred plinskima veliko prednost. Izžar-

revata manj toplote, omogočata boljše delovne pogoje, nevarnost eksplozije odpade itd. Če pa k temu prištejemo še za štirideset odstotkov večje proizvodne kapacitete kot jih imajo plinske peči in mnogo cenejše vzdrževanje, prav lahko razumemo navdušenje, ki je zajelo kolektiv ob tej veliki pridobitvi. V »Emajlirki« so nam povedali, da plinske peči izpadejo iz proizvodnje — zaradi obveznega remonta — vsako leto vsaj za dva meseca; pri električnih pečeh pa so remontni potrebni šele vsakih šest let.

Zdaj delajo v emajlirnici torej štiri peči — dve plinski in dve električni; to pa so že kapacitete, ki se lahko merijo z marsikatero emajlirnico v evropskem merilu.

Zdravstvena služba v komuni

pod enotnim vodstvom

Ne bi mogli trditi, da je stanje zdravstvene službe v žalski občini kritočno, saj delujejo na področju komunne zdravstveni domovi v Žalcu, Polzeli, Preboldu in Vranskem ter zdravstveni postaji v Libovjah in Zabukovci. V zadnjem času pa se pripravljajo celo otvoritev ambulant v Sempetru. Tako bo na področju komunne 32.000 prebivalci in z dobrimi prometnimi zvezami kar 7 zdravstvenih ustanov.

Te zdravstvene ustanove so v

zadnjih letih sicer uredili, vendar je njihova opremljenost, zmogljivost in kadrovska zasedba zelo različna. Tako prihaja ob različnih poslovnih pogojih do različne kvalitete dela in do različne stopnje zdravstvenih uslug. In vendar imajo pravico do enake zdravstvene zaščite.

Majhni zdravstveni kolektivi, ki so še zelo različne strukture, niso mogli razviti uspešnega samoupravljanja. Kakšno samoupravljanje je lahko na ustanovo-

vi, kjer je le nekaj članov kolektiva, od katerih pa je vsak na različni stopnji strokovne izobrazbe in vsak opravlja različno delo? Če nekaj mesečne izkušnje samoupravljanja tako razdrobljenih zdravstvenih ustanov so pokazale, da tako ne gre več dalje. Prihajalo je do tega, da je bila ob isti kvaliteti in celo isti količini opravljenega dela različna delitev osebnih dohodkov, kar je celo nevzpostavljeno vplivalo na ostale kadre. Ob taki

togi in navidezni samostojnosti ustanov so bili zdravstveni kadri v neki ustanovi prekomerno zaposleni in svojega dela niso mogli ažurno opravljati, v istem času pa je bilo ugotovljeno, da zdravnik v sosednji postaji ni polno zaposlen.

Dosedanji zastareli predpisi so zdaj opravljeni in tudi ni več ovire, da se zdravstvena služba ne bi mogla razvijati skladno z ostalim razvojem komunalnega sistema. Zdravstveni delavci, ki so bili poprej uvrščeni med uslužbenke, postajajo odslej nosilci zdravstvene službe in kot člani delovnih kolektivov zdravstvenih ustanov samostojno opravljajo svojo dejavnost.

Iz mnogih razprav in mnenj se je izluščil predlog, naj bi v ko-

muni obstajal en sam zdravstveni dom občine, dosedanje zdravstvene ustanove pa bi na stopnji domov in postaj tudi vnaprej delovale, toda kot organizacijske enote občinskega zdravstvenega doma. Sveti bi v prihodnje obstajali pri posameznih domovih in postajah in pri zdravstvenem domu občine, vsak kolektiv pa bi imel svoj upravni odbor, posamezna organizacijska enota pa tudi upravnik. S tem bi svet pri zdravstvenem domu občine postal bolj zainteresiran pri urejanju zdravstva, medtem ko bi družbeno upravljanje in samoupravljanje v posameznih ekonomskih enotah imelo enake možnosti za svoje delo kot doslej.

Predlagana reorganizacija in poenotenje zdravstvene službe v

žalski komuni ima glavni namen in smisel v tem, da se vsemu prebivalstvu ustvari enaki pogoji za zdravstveno varstvo, da se doseže realnejše vrednotenje dela posameznih enot, s tem v zvezi pa tudi objektivnejše in stimulativnejše nagajevanje osebja ob kvalitetnejšem in večjem obsegu dela.

Kakor nikjer drugje, tudi na tem področju ni koristna prevelika razdrobljenost sil. Zato bi kazalo čimprej premagati še tiste nekatere ugovore posameznikov zoper poenotenje zdravstvene službe in združiti zdravstvene kadre v občini pod enotnim vodstvom s ciljem, da bi zdravstvena služba čim bolj napredovala in delovala v prid vseh državljanov v komuni.

Z občinske konference Ljudske mladine v Celju

Z NOVIM LETOM BO ZAZIVEL KMETIJSKO-PREHRANBENI KOMBINAT

Široko so začrtali pot

V nedeljo, pred prazniki, se je v dvorani Narodnega doma zbralo nekaj nad sto petdeset mladincev in mladink — delegatov na občinski konferenci Ljudske mladine celjske občine. Ob prisotnosti predstavnikov občinskih političnih forumov in ljudskega odhoda ter predstavnikov mladine Vinkovcev in Zrenjanina so mladi Celjani ves dan izredno živahno razpravljali. Bili so jasni in konkretni, njihove besede temeljito premišljene in povedale so marsikaj, kar je bilo doslej skrito. Mislimo pa, da je bilo bistvo razprave vendarle predvsem v obravnavanju problematike delavske mladine in pa v besedah o vlogi mladih ljudi pri konkretizaciji reformnih načel v šolah.

Pravijo, da ima sedanja mlada generacija prevelike želje in zahteve. Če ne bi upoštevali njene pripravljenosti za delo in pa velikega deleža, ki ga mladi ljudje imajo pri hitrem družbenem razvoju, ta ugotovitev prav gotovo ne bi bila brez osnove. Ob upoštevanju pripravljenosti in velikega delovnega elana pa po-

odločnejše stališče. Sem sodi tudi še problem zviševanja cen, prav tako vprašanje samskih stanovanj, socialnega stanja mladih delavcev, nato vprašanje nagrajevanja, decentralizacije itd.

Na konferenci so mladi ljudje izredno živahno razpravljali tudi o reformi šolstva. Priznali so, da se je v marsikateri organizaciji Ljudske mladine začetna

navdušenost nad sprovajanjem reformnih načel v praksi, spremeniła v popolno indiferentnost do teh vprašanj. Kljub temu pa so opozorili na številne slabosti, ki jih v šolah še danes srečujemo. Tu gre predvsem za nizko idejnost pouka, enostranske razprave šolskih odborov, ki predvsem skrbijo za materialno plat šole, redkokdaj pa se zmenijo za vzgojno problematiko, za učne programe, ki dejajo prednosti antiki, mladega človeka pa ne seznanijo z zakonitostmi družbenega razvoja in še za vrsto drugih stvari.

Ob zaključku konference so izvolili še eninadstidesetlanski občinski komite, programski komisijski pa poverili, da na podlagi referata in poročil, ter seveda tudi razprave sestavi program dela. Če bo ta zajel vsaj polovico tistih, kar smo na konferenci slišali, bo organizacijam v občini prav gotovo široko začrtal pot in jim kmalu ne bo zmanjkalo dela.

Pogled na delegate

menijo želje po lepšem in bolj-šem življenju le eno izmed gonilnih sil v razvoju naših odnosov in gospodarstva. Veliko je delovnih kolektivov, ki upoštevnijo predloge in mnenja mladih ljudi, še vedno pa je nekaj takih, kjer je birokratski odnos do mladih delavcev in delavk napravljen svoje. V delavskih svetih imajo ponekod namesto mlade, revolucionarne generacije — mladino, ki se ne zaveda svojega enakopravnega položaja in ne zna in si ne upa govoriti takrat, ko bi bilo to treba. V marsikaterem primeru je tega kriva tudi prepovršna informiranost mladine o aktualnih problemih kolektiva. Čas pa, ki postavlja pred nenosrednega proizvajalca tudi veliko nalogo upravljanja, zahteva več znanja. Tu ne mislimo samo na izobrazbo, ki jo nudi šola, temveč predvsem na to, da tudi mladi ljudje razumejo probleme širše družbene skupnosti.

V celjski občini je eden takih problemov prav gotovo šolstvo. Vsako leto konča v celiskem okraju osnovne šole približno pet sto učencev. To pa je število, ki jasno pove, da ob sedanjih srednješolskih in strokovnošolskih kapacitetah vsem tem ljudem ne bo mogoče nuditi nadaljnje izobrazbe. In kdo bi se mogel v delovnih kolektivih bolj zavzeti za to, da izobraževanju namenijo več sredstev, kot prav mladi ljudje? To je le eden izmed problemov, do katerih bi morali mladi ljudje v podjetjih zavzeti

V MISLIH Z BORCI

Bilo je jutro prvih dni pomladi, ki že je odpirala v svobodo pot. Tedaj sta dve življenjski jasn, mladi, izkrcavali v zadnjem snegu tod. (Fran Roš)

18. marec 1945. Nemški vojniki prodirajo z obeh strani na Resevno, da zajamejo II. bataljon Kozjanskega odreda. Cvetka Jerin, sekretarka SKOJ-a in Dušan Lah počivata pri kmetu malo pod hribom in ne slutita, da so blizu Nemci.

«Cvetka, Dušan, Nemci so tu!» kričnje gospodar, ki se mudi pred hišo. Mlada človeka planeta na plano. Bežita, da se izogneta usodi. Bežita, a ji ne ubežita. Cvetko poseka strel malo pred prvimi jelkami. Dušan jo skuša dvigniti, pa ne more. Zato beži na vrh. Plane na ravnicu, kjer zareglja mitraljez in Dušanova kri pordeči zemljo.

Sedeli smo pod gozdičem, na obronkih katerega je padla Cvetka. Skupaj s tovarišim Jerinom, komandantom Kozjanskega odreda, smo podoživljali tiste dogodke.

Resevna je molčala. Molčali smo tudi mi. V mislih smo bili s Cvetko, z borci in z vsemi, ki so tako ljubili domovino.

Krenili smo dalje za tovarišem Jerinom. Kmalu smo prišli pod hrib in na ravnici zagledali spomenik. Tu se je boril II. bataljon in izgubil 100 borcev. In spet smo se vrnili v preteklost, ki nam jo je tako lepo prikazal tovariš Jerin. Poslušali smo o rojstvu Celj-

ske čete, o njenih borbah in žrtvah, ki jih je imela na poti k svobodi. O Vrancu, Stanetu, Sladru, Modrasu in o drugih, ki so njih imena tesno povezana s Celjsko četo.

Langerjeve peči. Idilična dolina s potokom, hišo in požanim milnom. Nad njo visoke pečine. Tudi tu se je pred leti odigravala tragedija po zaslugi domačih izdajalcev. Zavškov mlin pod Langerjevimi pečini mi ni bil naklonjen partizanom. 27. avgusta leta 1941 je bilo. Takrat je Celjska četa vodila svoj zadnji boj proti tiranom v gorečem zavškem milnu. Pet borcev je zgorelo. Med njimi Arabca Junis in Krim, ki sta se pridružila borbi za našo stvar. Prva celjska četa je padla. Bila je aktivna od 20. julija do 27. avgusta 1941. leta. Spomin nanjo je ostal, to so ruševine mlina ob vodi.

Sli smo dalje, molče, vsak s svojimi mislimi. Zato sem v spominsko knjigo na Svetini zapisal: po poti prve celjske čete — v mislih z borci.

Prišli smo na Celjsko kočo. Bil je večer. Počasi smo se spustili v Celje, v rojstni kraj Celjske čete.

Daleč za nami se je dvigala Resevna. Tih in otožna. Njene smreke so šumele v lahmem vetru, a njih šum ni prišel do nas. Bilo je predaleč. Naša srca so bila polna, v njih ni bilo več prostora. V njih so živele žrtve, ki so padle v borbi za nas.

M. S.

Meja občin ni bila ovira

Ze nekajkrat smo pisali o tem, da žalska in celjska občina skupaj snujeta velik kmetijsko-prehranbeni kombinat, ki naj bi zajel površine socialističnega sektorja obeh občin in pa nekatera predelovalna podjetja. Zdaj je prišel čas, ko zamisel o agrokombinatu ni več samo namen. Te dni namreč o tem vprašanju razpravljajo v vseh tistih delovnih kolektivih, ki naj bi se združili v agrokombinat. Tako lahko danes o tej veliki, sodobni kmetijski organizaciji že povemo nekaj več.

Ko so v Zalcu in Celju razpravljali o nalogah kmetijstva in o tem, kakšna kmetijska organizacija bi jih lahko v polni meri izvrševala, so znova ugotovili, da površine obeh občin tvorijo enoten kmetijski prostor. To pa ustvarja pogoje za formiranje velike, sodobne kmetijske organizacije, ki bo lahko uvajala strogo specializirano proizvodnjo, skrbela za povečanje zemlje v družbenem sektorju, povečevala tržno proizvodnjo in izpolnjevala še druge naloge, ki jih pred kmetijstvo postavlja sedanji čas.

Za začetek bo agrokombinat zajemal okrog dva tisoč hektarov obdelovalnih površin. Računajo pa, da jih bo do konca leta

1965 v agrokombinatu že okrog pet tisoč pet sto hektarov. Povečanje bi dosegli z nakupi in zakupi, melioracijami, krčitvami gozdov, arondacijami itd. Na takih površinah pa prav gotovo ne bo težko uvajati specializirane proizvodnje. Predvidevajo, da bi rastlinsko proizvodnjo usmerili v hmelj — od sedanjih 250 na 850 hektarov, v krompir, ki ga zdaj ne gojijo, na 300 hektarov, v žito — na 1000 hektarov, v vrtnine — od sedanjih 50 na 70 hektarov, ostale površine pa bi porabili za krmo in pa za sadjarstvo. Razumljivo je, da bodo pri taki razdelitvi morali upoštevati najrazličnejše pogoje. Tako naj bi hmeljske površine osredotočili v bližini že zgrajenih sušilnic, sadjarstvo v Mirovanu, Galiciji in Smartnem, vrtnarstvo pa naj bi bilo omejeno na potrebe lokalnih središč.

Tudi v živinoreji predvidevajo veliko povečanje. Tako naj bi na dveh mlečnih farmah redili dva tisoč štiri sto krav, katerih mleko bi skoraj v celoti krilo vse

potrebe mlekarne. Poleg pitalcev bi gojili tudi nekaj tisoč mesnatih prašičev — pitališče naj bi bilo nekje med mešalnico močnih krmil in pa mlekarno.

In nove investicije? Predvsem gre tu za veliko novo klavnico, ki bi lahko več kot polovico surovinskih potreb dobila iz agrokombinata. Agrokombinat pa bi poleg klavnice in mlekarne vključeval še ta-le podjetja: laško pivovarno, podjetja Mleko, Mesnine in Seme, kmetijsko strojno postajo in mešalnico za močna krmila obrata Veležitar. Od kmetijskih organizacij pa bi se v agrokombinat združila kmetijska gospodarstva Latkova vas, Zovnek, Vrbje, Sempeter, Arja vas, Kmetijsko gospodarstvo Celje, Mirovan in zadržna ekonomija na Vranskem. Sedež kombinata naj bi bil v Zalcu.

Notranjo organizacijo agrokombinata, ki naj bi zazivel že prvega januarja prihodnjega leta, bodo določili še kasneje. Prav gotovo pa je, da bodo tudi tu govorili o ekonomskih enotah. Le Mesnine, Seme in Pivovarna naj bi postali obrati s samostojnim obračunom.

Novo leto naj bi torej celjske in žalske kmetijstvo prineslo nekoliko svojstveno novoletno darilo. Le-to pa bo prav gotovo porok za boljši in hitrejši razvoj kmetijske proizvodnje.

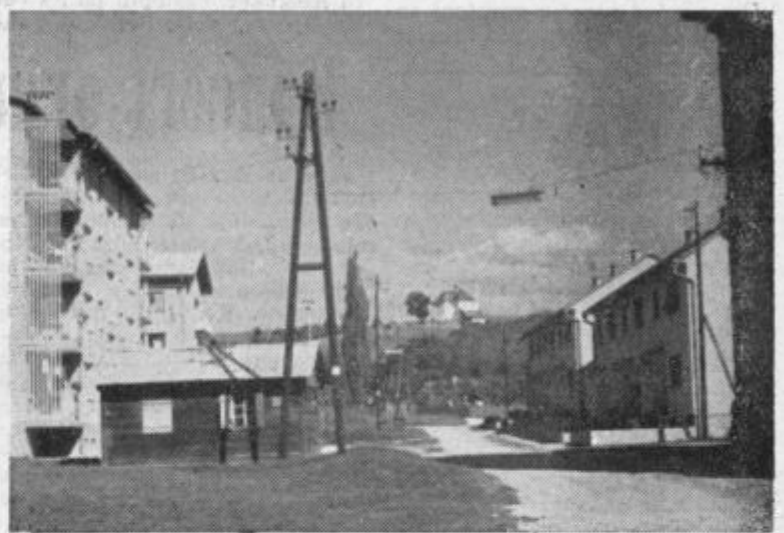
-ij

Za pocenitev stanovanjske izgradnje

Pred dnevi je Društvo inženirjev in tehnikov v Celju pripravilo posvetovanje, na katerem so v glavnem govorili o stanovanjski izgradnji in nujnosti sodelovanja projektantov, investitorjev in izvajalcev. Posvetovanja so se udeležili tudi predstavniki nekaterih občin celjskega okraja.

Iz dneva v dan ugotavljamo, da gre pri nas stanovanjska izgradnja prepočasno svojo pot. Namesto, da bi stanovanjska stiska vse bolj ostajala problem preteklosti, pa se skorajda stopnjuje. Govorimo o tem, da se v stanovanjsko izgradnjo vlaga premalo sredstev; hkrati pa ugotavljamo, da so stanovanja, ki jih gradimo, mnogo predraga in zavoljo tega tistim s povprečnimi zaslužki nedostopna. Če k temu prištejemo še izredno gibanje cen v gradbeništvu, ki ustvarja zmedo v politiki stanova-

njske izgradnje, pa slabo vzdrževanje stanovanj, ki stisko le še povečuje, ugotavljamo, da je stanje res zaskrbljujoče. To trditev podkrepljuje še položaj gradbenih podjetij pri nas, katerih zmogljivosti so samo petdeset odstotno izkoriščene. Kljub vsemu temu, pa bi se stanje, v kakršnem smo, še vendarle dalo v marsičem kmalu izboljšati. Če bi izvajalce gradbenih del postavljali v enakopraven položaj in če bi jim zagotovili tesnejše sodelovanje s projektanti in investitorji, bi gradnjo stano-

Bloki in hišice rastejo kot gobe po dežju, stanovanjska stiska pa ne pojenja. Kdaj bo bolje?

Smarska pokrajina je že od nekdaj veljala za zaostalo področje in to se še danes pozna dokaj močno. Morda prav zaradi tega lahko kljub pasivnosti vendarle ugotovljamo, da je močno napredovala. Edino ceste, te so še raka rana, ki ovirajo širši razmah, ki zaradi prevelike obremenitve ne morejo vzdržati. Verjetno pa bodo tudi to vprašanje v bližnji prihodnosti rešili ugodno. Običajal sem predsednika smarske občine Joška LOJENA z željo, da bi povedal, kakšno razvojno pot so prehodili v zadnjih dvajsetih letih.

«To je zelo težko povedati. Razvoj ni majhen. Spremembe je veliko in to v materialnem ter idejnem smislu. Mirno lahko trdim, da so se po naših vaseh korenito spremenili tudi hišni običaji: ljudje se boljše oblačijo in na mizah so mnogo bolj pestri jedilniki kot nekoč. To pa potrjuje, da se spreminja zavest našega človeka, kar je morda naj-

Zaostalost se umika

pomembnejši uspeh revolucije. Konje in vole zamenjujejo traktorji, smrdljive petrolejke so se umaknile električnemu toku, to vse pa temeljito spreminja življenje kmečke družine. Mladina, ki je nekoč ostajala na kmetijah, danes zapušča vasi, posebno še težavnejše terene, se izobražuje in uhaja v industrijo. To so dejstva, ki ostro bičajo staro konservativno miselnost nekdanjih gruntarjev, prav tako pa terja od nas vseh, da temeljito premislimo, kako bomo kljub temu povečali kmetijsko proizvodnjo. To bomo dosegli predvsem z razumnim gospodarjenjem, če se bodo ljudje odločnejše zavzemali za kompleksnejšo proizvodnjo, se odpovedovali drobtinčarstvu

in navsezadnje v celoti gospodarili z računico,« je poudaril tovariš predsednik. «Z ustanovitvijo velikega agrokombinata, ki nastaja z združitvijo kmetijskega gospodarstva in kmetijskih zagrad za obetamo ugodnejše pogoje za izkoriščanje širših rezerv v kmetijstvu.

Nedvomno pa imamo pred očmi tudi to, da je potrebno okrepiti industrijsko proizvodnjo. No, povedati bi moral, koliko smo napredovali. V številkah je to težko izraziti, napredek je splošen in zanj so delovale različne lokalne in širše družbene sile. Starega Smarskega skoraj ne bi mogel primerjati z današnjim, čeprav še vedno zaostajamo za tistimi območji, ki so startala na višji rav-

ni. Nova železnica je tu, razvila se je steklarna v Rogaški Slatini in še vrsta manjših podjetij. Pogoje za razvoj turizma imamo ugodne, vendar bo tu potrebno še več napraviti. Načrti za rajonizacijo kmetijstva so tu. Celotna občina je elektrificirana in to do najoddaljenejših zaselkov skoraj stoodstotno. Že prej sem dejal, da se je zavest naših ljudi spremenila, to pa potrjujejo tudi konkretna dejstva, ko se izrazito lepo vsaj ponekod uveljavljajo organi družbenega samoupravljanja. Jasno, da je še tudi precej pomanjkljivosti, toda kje jih ni. Prav gotovo povsod, kjer se dela, kjer je treba iskati poti, da bi napredek bil še hitrejši, da bi se gospodarstvo okrepilo.

Najvažnejše naloge pred nami? Vsekakor razvoj kmetijstva, kar sem že poudaril. Okrepitev industrije: razvoj podjetja Ključavničarstvo, osnovanje predelovalnega obrata za sadje, gradnja četrte peči v steklarni, v turizmu pa gradnja osrednjega zdraviliškega doma v Rogaški Slatini. Dobra cesta od Celja do Rogaške Slatine in skozi Obso-telje, to pa je želja in potreba vseh občanov! Da pa bi to dosegli, moramo poprijeti vsi vztrajno in uporno, razume-ti in pomagati pa bi morali tudi v širšem obsegu izven občine. Problemov je veliko, uspehi so tu; v prihodnost pa zaupamo vsi!»

Res je težko opisati vse, kar je bilo storjenega. Skratka: veliko! Potrebe pa so vedno nove in vedno več jih je, cilji so jasni, zato je potrebno poprijeti še in še. Smarsko se spreminja in je v desetletju naredilo korak, ki ga nekoč ne bi v celem ve-

vanj lahko marsikdaj pocenili. V takem primeru se prav gotovo ne bi več primerilo, da bi načrte popravljali šele takrat, ko je objekt že v gradnji, da se gradbeni izvajalci ne bi držali zastavljenih rokov in končno tudi finansiranje bi v redu potekalo.

Prav bi bilo, da bi odločnejše načeli vprašanje bogato opremljenih stanovanj. Primerjave z ostalimi evropskimi deželami kažejo, da je oprema stanovanj pri nas zelo razkošna in da v inozemstvu gradijo dosti skromnejša stanovanja. Zakaj ne bi tisti, ki želi imeti v stanovanju luksuzno opremo, tega nabavil sam? Izdatki za električne štedilnike, hladilnike in podobno v takem primeru ne bi več bremenili stanovanjsko izgradnjo, le-ta bi bila cenejša in stanovanje dostopno širšemu krogu ljudi.

Na posvetovanju so s tem v zvezi načeli še vrsto drugih problemov: vprašanje komunalnih objektov, serijske pocenitve proizvodnje, stanovanjske štednje itd. — kar vse dokazuje, da je problem stanovanjske izgradnje vendarle enkrat resneje zastavljen.

Kultura in problemi

Pred nedavnim je bil v Zalcu plenum občinskega odbora SZDL, ki je razpravljala o kulturno prosvetni dejavnosti v občini. Ena izmed osnovnih misli je bila ta, da bi moralo biti kulturno prosvetno življenje poglavitna gibalna sila pri osvoboditvi državljanov, saj je za uspešno delo v proizvodnji nujno potrebno, da imajo ti možnost izživljanja, da se izražajo, zabavajo ali gojijo kakšne drugačne oblike kulturnega razvedrila. Kulturno prosvetno življenje bi moralo biti sestavni del družbenega standarda, ker namreč, vse tako kaže, ni!

Druga taka misel je ta, da je nosilec kulture prosvetnega in zabavnega življenja v komuni občinski svet Svobod in prosvetnih društev, Svobode in prostena društva in vse njihove sekcije. Toda prav ta društva bolj životarijo kakor živijo. Res je namreč, da je spričo vedno večjega tempa življenja zanimanje ljudi za kulturno prosvetno dejavnost bolj ali manj splahnelo, vendar velja krivdo in vzroke za to v precejšnji meri pripisovati tudi dejstvu, da je k temu pripomoglo pogosto stereotipno, neživljensko in nestvarno, povečini tudi tako imenovano tradicionalno delo posameznih društev ali čitalniški duh. Spričo okoliščine, da so stare kolonice dandanes že dobera izvožena in da se po izvoženih kolonicah s težavo prebija celo voz, kaj šele neko društvo, smo že pre dolgo tega pričeli govoriti o novih oblikah in metodah, da ostane zvesti prisposodbi, o novi poti, ki naj bi jo utrili klubi in klubsko življenje.

Toda žal tudi to področje ni prišlo do polne veljave, ker je njegov razmah zavrla cela vrsta ovir, med katerimi je na prvem mestu pomanjkanje strokovnih kadrov, pa tudi pomanjkanje ustreznih organizacij. Razveseljivo je, če ima v občini kar 16 krajev materialne pogoje za razvoj klubov in če je večina klubskih prostorov že opremljena s televizijskimi sprejemniki, manj razveseljivo pa je seveda, če malone vsespovsod manjka programov in manjka ljudi, ki bi ob sodelovanju z vsemi krajevnimi činitelji poskrbeli za takšne programe, ki bi bili klubski in pravem pomenu besede. In kar ni nič manj važno — televizor sam na sebi še ne pomeni tistega osnovnega rekvizita, ki bi bil nujno potreben za klub in brez katerega ne bi moglo biti dobrega kluba!

Eno izmed perečih vprašanj so naposled kinematografi in filmska

vzgoja. V občini je devet kinematografov, ki imajo vsi svoje programske svete, toda noben program dejansko ni odvisen od njih, zaradi česar bi bilo pravzaprav boljše, če teh svetov sploh ne bi bilo. Programski sveti (vključno s celjskim) so namreč brez moči pred samovoljno distribucijsko politiko in so zato podobni organom brez resorja. Iz tega sledi, da je od njih tudi nemogoče pričakovati, da bi lahko kaj dosti vplivali na filmsko vzgojo, kajti filmska vzgoja, tako se vsaj zdi, je pač v prvi vrsti odvisna od filmov, ki

jih publika gleda; in če je med njimi vsaj 75 odstotkov slabih (po podatkih, ki verjetno niso nikjer zapisani!), lahko ostali odstotki sploh še vzdržijo konkurenco? V skrajnem primeru bi lahko namreč filmska omika pomenila tudi boj kot zmazkov, se pravi, nekaj, kar seveda praktično sploh ni mogoče.

To so samo nekateri izmed problemov, katerih rešitev sicer ni nerešljiva, a bo vendarle zahtevala trajno skrb vsakega posameznika in vseh kot celote, kajti kultura je nazadnje vendarle last vseh.

V torek je bila na Malem odru peta letošnja premiera. Uprizoritev Džokovićeve dvodejanke Ljubezen je pripravil režiser Jurjo Kislinger, nastopili pa so Vera Perova, Jože Pristov, Marjanca Krošljeva, Stanko Potisk in Tone Solar

Koncert orkestra Glasbene akademije

13. decembra bo gostoval v Celju simfonični orkester ljubljanske Akademije za glasbo. To je mlad instrumentalni ansambel, ki se je razvijal postopoma, kot je raslo število slušateljev glasbene Akademije. V zadnjih treh letih je dosegel sestav velikega simfoničnega orkestra 85 članov. Vsi člani orkestra so slušatelji glasbene Akademije. Orkester je že pri svojem prvem javnem koncertu v Ljubljani doživel nedeljno priznanje občinstva in kritike. Umetniška kvaliteta orkestra je

sedaj na taki višini, da bo orkester prvič gostoval tudi v Zagrebu, Trstu, Mariboru in Celju.

Umetniški vodja orkestra je dirigent ljubljanske opere dr. Danilo Svava. Koncerte na turneji dirigira slušatelj V. letnika za dirigiranje, Marko Munih. Solist je pianist Aleksander Vodopivec, slušatelj II. letnika.

Razen Beethovnovnega Egmonta in Dvoržakovke Simfonije »Iz Novega sveta« bo izvajal tudi klavirski koncert Rahmaninova.

FILMI, ki jih bomo gledali...

Pesem

Jugoslovanski film, posnet po istoimenskem romanu Oskarja Daviča. Proizvodnja Avala film, režija Radoš Novaković, igralci Vasa Pantelić, Rade Marković, Sela Rozin.

Zgodba se odvija v okupiranem Beogradu. Skupina skojevcev se namerava prebiti na svobodno ozemlje in z njo naj bi odšel tudi akademik in pesnik Andrej Veković. Skojevec Mićo, ki ima z Vekovićem stalne zveze, naleti v njegovem stanovanju na Ano, kar pomeni zanj prvo srečanje z intimnim pesnikovim življenjem. Ko potlej na podstrešju še slučajno prisostvuje srečanju Vekovića z neko perico, mu tega seveda ne more odpustiti, kajti zanj ljubezen ni združljiva z življenjem revolucionarja. Zato zahteva, da Vekoviću prepreči odhod na svobodno ozemlje. Ta je ogorčen in tudi sam to hoče, čeprav se želi istočasno iskreno boriti za svobodo. Tako se udeleži pogreba starega srbskega generala in namesto pogrebne govora kliče ljudi k uporabi. Veković je težko ranjen in policaji ga prenesejo v bolnišnico. Skupina, ki ga hoče osvoboditi in v kateri je tudi Mićo, pade v zasedo...

Pesem je film, ki je na zadnjem pulskem festivalu zasedel eno najvišjih mest.

NEODPOSILANO PISMO

Ruski film, ki ga je režiral Mihail Kalatozov in v katerem so nosilci glavnih vlog Tatjana Samojlova, Inokentij Smoktunovskij, Jevgenij Urbanski in Vasilij Livanov.

Film je posnela ekipa, ki se je poslavila s filmom Lete žerjavi. Poleg odličnega režiserja Kalatozova, ki je bil proglašen v Franciji za najboljšega tujega režiserja 1959. leta, je bila za najboljšo igralko proglašena tudi Tatjana Samojlova.

Gre za resnično zgodbo o štirih mladih geologih, ki so hoteli dokazati hipotezo svojega profesorja, da so v sibirski tajgi ležišča diamantov zaradi podobnosti zemljišča z okolico južnoafriškega mesta Captowna.

Geologi krenejo na pot. Po mučnih, toda uspešnih raziskovanjih, ki najdejo ležišča diamantov, in ko že mislijo na zmagovalno vrnitev v civilizacijo, pa se ulijejo divje plove, ki kmalu narastejo v poplavo. Splav z opremo in hrano izgine, geologi ostanejo sami v tajgi...

Ko pride poletje, najdejo sibirski lovci na zmazki reki splav s truplom vodje ekspedicije. V žepu kožuha je načrt diamantnih ležišč, opis potovanja in trpljenja.

Režiser Kalatozov je po mnenju sovjetskih in drugih kritikov od prvega do poslednjega prizora dokazal, da spada v vrsto takšnih velikanskih, kakor so Donskoj, Aleksandrov in Jutkevič.

Prizor iz filma Neodposilano pismo

Po koncertu srednjeveške glasbe

Nedavno so nam florentinski umetniki predstavili čudoviti svet stare glasbe, ki je preživela številna stoletja in nam se danes govori v povsem razumljivem jeziku.

Mračni srednji vek, v katerem se je človeška misel le polagoma prebujala, je ustvaril prekrasne glasbene mojstrovine, iz katerih diha čudovita modrina, čar spokojnosti in zaupanja v življenje. Blagodejna vera v človeško veličino, ki je od Dantejevih časov dalje ožarjala zlasti umetnost romanskih narodov, veje iz te stare glasbe.

Z rastočim smislom za zunanjo lepoto, katerega rezultat je razvoj večglasja, ki je trajal skozi ves pozni srednji vek, se pojavi važna vsebinska komponenta v takratni glasbi: veselje nad ustvarjanjem. In tako se zdi, kot da se preprosti dvoglasni madrigal iz 14. stoletja veseli kombinacijskih možnosti, ki jih ponuja na nižji glas oprti višji glas. Celotna balada slepega pevca Landinija za sopran, bariton in instrumente ne zrcali ožnost, saj je v srednjem veku veljalo pravilo, da »srčna ožnost ovira pisanje lepih not«, glasbena estetika je pa tekom razvoja prej dopustila heroizem, kakor pa note osebne izpovedi.

Ta glasba, ki je pisana zato, da se dobroka ušesu in srcu, je dala v 15. in 16. stoletju zavidne rezultate na področju večglasja. Koncert florentinskih umetnikov je pa prikazal tudi, kako so se ob človeških glasovih začeli uveljavljati instrumenti, ki so ponekod nadomestili spodnje delnice partiture, v plesnih skladbah pa nastopajo tudi sami, brez vokala. Naravnost ljubko je, kako so skušali stari skladatelji poživiti zvočni mik skladb z uporabo tolkal, cimbal in kastanjet. V pogledu instrumentacije je pa že prav na višini Evridika, pri kateri opredajo strunski instrumenti zbor in soliste z bogato akordično spremljavo.

Izvajalski korpus Rolfa Rappa je predvsem pevski, toda z instrumenti dopolnjuje podobo srednjeveške posvete glasbe. Petje tega ansambla odlikuje ne toliko glasbena izsolanost grl ali morda njih zvočna lepota, kot izredno predan in kultiviran odnos do glasbe, ki jo pojo. Na tej osnovi je doseglo njihovo petje ono stopnjo ubrane

lepote, ki je lastna le izbranim ansambliom.

Koncertna direkcija je torej tudi s tem koncertom ustregla našemu občinstvu, saj je bil program kvaliteten in interesanten.

M. V.

Repertoar Delavskega odra

S Cankarjevo dramo »Hlapec Jernej in njegova pravica« je amaterski delavski oder v Celju otvoril svojo sezono. Poleg petih predstav, ki jih je dal za celjsko občinstvo na svojem odru, bo s to dramo gostoval po tovarnah in v naseljih celjske občine. Pravzaprav je prikazovanje te drame namenjeno proslavljanju obletnice ljudske vstaje. Po svoji vsebini in avtorju je to delo prav primerno za to priložnost.

Na Delavskem odru sočasno študirajo še dve deli, in sicer Linhartovo komedijo »Matiček se ženi« in mladinsko igro Jan van Delfta »Hura soncu in dežju«.

Komedijo »Matiček se ženi« bomo videli že decembra. Mladinska igra »Hura soncu in dežju« pa bo predvajana ob času prihoda Dedka Mrza.

Delavski oder bo v drugi polovici decembra s »Hlapcem Jernejem« in »Matičkom« gostoval v Mestnem gledališču v Virovitici. Vrnili bo namreč gostovanje Varovčanom, ki so nastopili na amaterskih letnih igrah v Dobni. Njihova predstava Držičevih Dubrovniških vragolij je ostala vsem ki so jo gledali, v prijetnem spominu.

V nadaljevanju sezone bo kolektiv Delavskega odra naštudiral še ljudsko komedijo Petra Petroviča »Vozel«, antično tragikomedijo Guilherma Fiquera »Ezop in Ksant« in dramo poljskega avtorja Aškenazyja Gost. Slednji deli bosta prvič uprizorjeni v Sloveniji, ker ju do sedaj še nismo imeli v prevodu. Program je obširen, ga bo Delavski oder realiziral. Letos je namreč pristopilo k društvu 30 mladincev in mladink. Ti bodo skupno s starimi postrtovalnimi igralci in pod vodstvom izkušenih režiserjev poživili amatersko dejavnost v Celju.

Z. F.

PARK

Breze drže v belih dlaneh visoke vrče, ponujajo jih noči, da bi vsula vanje steklenih zvezd. Steklena zvezda se podoba ljubezni, vrči z zelenimi rožami podobne neuslišanih čakanj...

LEDENA DOBA v Sloveniji

Razstava z gornjim naslovom, ki je odprta te dni v Celju nudi obiskovalcem zelo poučne in ilustrativne prikaze najmlajšega obdobja nad milijon let stare zemeljske zgodovine. Razume se samo po sebi, da je velik del razstave namenjen najstarejšemu človeku na zemlji, ki se pojavi ravno v tem obdobju.

Razstava je razdeljena v tri dele. V prvem prikaže trajanje ledenih dob in njen vpliv na oblikovanje zemeljske površine. Ta je namreč po delovnu ledenikov dobila svojo značilno obliko, ki jo je ponekod ohranila še do danes. Ledeniške mase namreč »potujejo« v višjih v nižje predele. Pri tem pa oblikujejo površino pod seboj. Vsaka ledeniška dolina ima zato značilno obliko črke U. Na koncu ledenikove poti so pa značilne morene.

Ledena doba je trajala daljše časovno razdobje. V tem času

temperaturne spremembe močno nihale. V tem razdobju se je tudi ločnica večnega snega močno spreminjala. V glavnem je pa bila okrog 1300 m nižja kot je današnja. Danes je ta meja na višini 2500 m. V času največje poledenitve je bila pa celo na višini 1200 m.

V srednji Evropi poznamo več poledenitvenih faz, ki imajo svoje ime po manjših rečnih dolincah v Avstriji: Günz, Mindel, Riss in Würm. Med temi štirimi obdobji in šev trajanju teh obdobja pa imamo še toplejše časovne presledke, takozvane interglaciale in interstadiale. V tem času se je pa ločnica večnega snega zopet dvignila. Na Olševi je bila n. pr. v toplejšem presledku würmske poledenitve na višini 1700 m.

V drugem delu nas razstava seznani s pleistocensko (pleistocen je znanstven izraz za ledeno dobo) sofavno. Najznačilnejše ledenodob-

ne živali so: mamut, povodni konj in jamski medved. Poleg teh pa še različni losi, svizci i. dr. Večino teh ledenodobnih živali so našli tudi na Slovenskem. Mamut, danes je rekonstruiran v Narodnem muzeju v Ljubljani, je bil odkrit v Neviljah pri Kamniku, kosti povodnega konja so našli v Postojški jami, kamor ga je prinesla voda s Pivške kotline. Kost jamskega medveda pa najdete skoraj v vseh paleolitskih jamah. Samo v Potočki zijalki na Olševi so našli kosti od najmanj 1500 različnih medvedov. Razumeti moramo namreč, da so v teh jamah medvedje našli svoja zatočišča, medvedke so tam kotile svoje mladiče, tam so prespali zimsko spanje in po navadi v jami tudi poginili.

V tretjem delu nam razstava prikaže življenje paleolitskega človeka. Bil je lovec, ki se je preživljal v glavnem z mesom jamskega medveda in drugih živali. Zato nas ne sme čuditi, da najdemo v različnih jamah živalske kosti s popolnoma nenaravnimi zlomi, raznovrstna orodja, napravljena iz teh kosti i. pd. Omenil bi samo prototip šivanke iz kosti, ki je bila najdena v Potočki zijalki in je zaenkrat unikat. Razen mesa

in kosti, ki sem jih že omenil je paleolitski človek uporabljal tudi maderovodno kožo za obleke, tako da je, kot vidimo, znal svojo žrtev vsestransko uporabiti.

Poleg kosti je tedanjemu človeku služil kot orodje kamen, ki ga je temu primerno obdelal. Služil mu je kot kladivo, sekira, nož itd. Po obliki orodja ločimo več paleolitskih kultur: abevilska, ašejska, mustjerska, orinjaška, soliterska in magdalenska. Svoja imena so te kulture dobile po različnih najdiščih, kjer je posamezen tip za določeno kulturo tipičnega orodja najštevilneje zastopan. Večina naših paleolitskih na dišč spada v razmeroma mlajšo orinjaško obdobje (Potočka zijalka in ostale štajerske postaje), do čim segajo nekatera še v mustjersko fazo. V mlajšem paleolitiku opažamo pri takratnem človeku že tudi močna umetniška htenja. Od njega so se nam ohranile številne slike v jamah, razen tega je tudi graviral in kiparil. Stevilne jame v Franciji in Španiji so izredno bogate po številnih slikah. S svojimi živimi in izredno sveže učinkujočimi slikarji človeka naravnost presenečajo. Slike so napravljene z naravnimi barvami

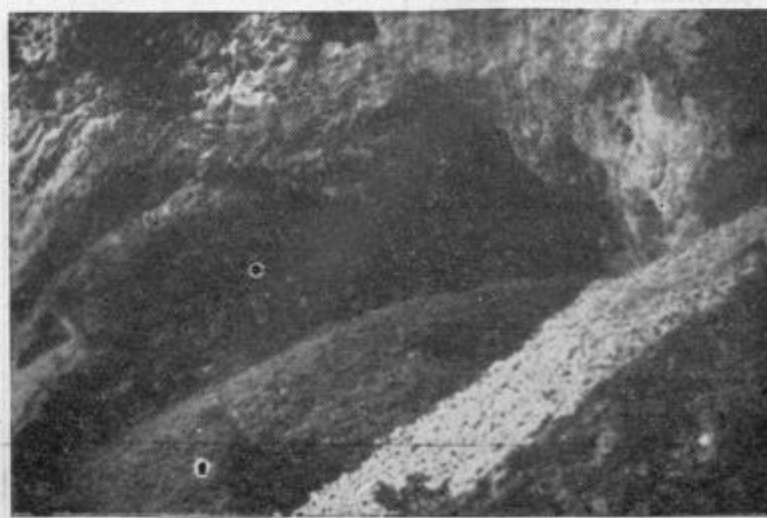
— rumeni oker, rdeči železovec, vijoličaste manganove spojine — za vezivo pa jim je služila sveža kri in loj.

Po svoje zanimive pa so tudi male paleolitske plastike. To so običajno gole ženske figurice imenovane »Venere«. Zbrane kipe Vener so našli v Willendorfu v Av-

striji, v Vestonicah na Moravskem, v Brassempoyu v Franciji in drugod.

To in še marsikaj drugega boste lahko videli na razstavi, ki jo prireja Prirodoslovni muzej v Ljubljani in je bila odprta 6. decembra v prostorih OZZ v Celju.

L. B.

Potočka zijalka — ena najbogatejših paleolitskih jam na Slovenskem

PRED PRAZNIKOM 20. OBLETNICE USTANOVITVE JLA

ARMADA

kot šola in graditeljica

Pomen Jugoslovanske ljudske armade ni mogoče meriti z zastarelimi merili. Naša ljudska vojska je v sedanjih političnih pogojih na svetu sicer breme, ki ga pa naši narodi zavestno nosijo, saj je naša vojska čuvar naše svobode in izgradnje. Toda to breme pripadniki JLA občutno zmanjšujejo s svojo vsestransko dejavnostjo, ki je v korist naši socialistični izgradnji.

POL MILLJONA STROKOVNJAKOV V PETNAJSTIH LETIH

V naši armadi imamo resnično eno najboljših »strokovnih« šol. Naj vas navednec ne motijo, toda to je res. Kakršna koli strokovnost mimo strogih vojaških ved, je v JLA prav takšna, kakršna so v našem gospodarstvu. Kar naštejmo jih. Ali ni tankist naj bolj osposobljen šofer težkih vozil? Ali niso ravno radiotelegrafisti iz JLA najboljši strokovnjaki svoje stroke? Ali niso zdravstveni kadri v armadi najbolj priznani? Kdo gradi drznejše in zahtevnejše gradbene objekte mimo inženjskih enot JLA?

V zadnjih petnajstih letih je bilo v armadi izšolanih okoli 562.000 mladeničev v različnih vojaških šolah od akademij do podoficirskih rezervnih šol. Večino tako izšolanih fantov je dobila naša industrija po končani vojaški obveznosti.

PETINO VSEH NOVOZGRAJENIH CEST SO ZGRADILI PRIPADNIKI JLA...

Prometne zveze so brez dvoma osnova naše povojne graditve. Pri tem velikanskem delu se je JLA posebno izkazala. V naši neposredni bližini imamo dva taka objekta: obsoveljsko železnico in cesto ob Savi. V Jugoslaviji smo po vojni zgradili okoli 6200 kilometrov cest. Od tega števila so pripadniki JLA zgradili 1129 kilometrov. Zgradili so 216 mostov v skupni dolžini preko 4000 metrov, izvrtali 78 predorov v skupni dolžini 60 kilometrov itd. Poleg tega je armada zgradila nešteto drugih objektov, med temi 46.000 stanovanj, veliko šol, hotelov, počitniških domov itd.

PIRAMIDE PUSK OB NJIVAH IN TRAVNIH...

Skoraj ni jeseni, da bi naše kmetijstvo ne poslalo v vrste JLA svoj klic na pomoč — SOS. Take mu klicu se je vojska vedno odzvala. Samo v letih 1959 in 1960 so pripadniki naše armade prispevali čez tri milijone prostovoljnih delovnih ur pri posravljanju kmetijskih pridelkov od žetve žit, obiranja koruze in pa do košnje sena itd. Za prevoz kmetijskih

pridelkov je v teh letih sodelovalo 1600 vojaških vozil. Naštevati bi lahko v nedogled, če bi hoteli našteti vso pomoč kmetijstvu od naštetih akcij pa do obrambe površin pred poplavi ob raznih elementarnih nesrečah.

NAJVEČJI Odstotek PRI RACIONALIZACIJI PORABE...

Armada je lahko vzornik pri zmanjševanju odstotka porabe proračunskih sredstev. Z raznimi oblikami iprelivanja sredstev, s

VOJNA INDUSTRIJA: 170 IZDELKOV ZA ŠIROKO POTROŠNJO

Po vojni zgrajena vojna industrija je do leta 1952 delala v glavnem za potrebe armade. Po tem letu se je začela preusmerjati za proizvodnjo mnogih potrošnih predmetov od vžigalnikov do motorjev. Vojaške tovarne izdelujejo rudarsko opremo, industrijske stroje, gospodinjstve stroje — skratka preko 170 različnih finalnih izdelkov, ki so potrebni široki potrošnji.

KO SE JE POSLOVIL »GOSPOD...«

Miha Garač je po petintridesetih letih knapovščine še enkrat zamahnil s krampom, prestavil čik in rekel tovarišem:

»Grem, dovolj je petintrideset let.«

Odložil je kramp, se še enkrat ozrl na črni rov, nato pa pomodroval.

»Fantje, mislim, da se v jami ne bo nič spremenilo. Srečno!«

In je šel.

Koraki so bili počasni, telo se je nečemu upiralo, Miha Garač je mrl čik in momljal.

...Petintrideset let sem se spuščal v to luknjo. Črna je in na pogled nič kaj prijazna. In vendar mi je dajala kruh. Dajala ga je meni in moji družini. A pri vseh svojih dobroti je v petintridesetih letih pobrala kar osem mojih tovarišev. Ja ja, knapi smo knapi. Globoko pod zemljo smo si bratje. Pred leti smo imeli tudi nekaj sestra, pa so omagale. Pretežak je ta kruh, za žensko ni...

V pisarni je dobil delovno knjižico; ker direktorja ni bilo doma, mu je kar obratovodja stisnil roko.

»Miha Garač, zdaj pa srečno v pokoj!«

Miha Garač je oddal svetilko, podpisal, da je za vedno prekinil delovno razmerje, nato je spet prestavil v ustih čik, poravnal telo in ne da bi se mu obraz preveč razjasnil, rekel:

»Torej, tudi vam — srečno...«

Toliko in nič več. Pred petintridesetimi leti so ga sprejeli v delo. Bil je močan in zdrav. Zdaj se je telo ukirnilo, moči so pošle, potekel je čas in zdaj gre. Slovo je tiho, telo se nečemu upira, pa Miha Garač zamahne z roko.

»Pa še kozarček kratkega v pozabo...«

Počasi je Miha Garač srkal kačjo slino, v pisarni je nekdo v imeniku zaposlenih z rdečim prečrtal priimek in ime.

In nalivne bi skoraj verjel, da slovo ničesar ne predstavlja, če se slučajno ne bi ustavil ob koloni avtomobilov in da ne bi iz posebne sobe pri »RESTAVRACIJI« prihajal vrišč, ki je bil podoben roljanju tankih kozarcev in cviljenju finih dam.

»Naj živi naš tata!« je nekdo zakričal, a glas mu ni bil čist; podoba je bila, da prihaja iz nekakšnih čistilnih naprav.

»Kdo pa je naš tata?«

»Danes pa je v »RESTAVRACIJI« rekordno število gostov!«

»In vsi so židane volje!«

»Tokrat pa mora biti kapljica zares odlična!«

»Kaj pa se je zgodilo?«

»Ježeš, naš šef se poslavlja!«

»Sej, kateri šef?«

»Madonca, naš direktor vendar, oziroma šef pogona, no ja, glavni obratovodja. Hudiča, saj ga že vrabci na strehah poznajo, vi pa ga še ne poznate?«

»Ne, o tem pa zares ni nič znane. Oprostite, kdo je že ta šef?«

In zgodba se takole razvije:

»Bilo je pred leti. V kraj je prišel tujec. Na videz nič posebnega. Normalna rast, človek srednjih let hudomušnih oči, dokaj gostih las, gotovega koraka in le to se je še zvedelo, da je poročen ter da je njegova žena zelo lepa in mila ženska. Toliko in nič več. Po nekaj tednih bi šel spet v pozabo, da ni imel v posebnem dekretu zapisano:

DIREKTOR PODJETJA ŠVIGA-SVAGA

In to je bilo dovolj. Ljudje so daleč naokoli šušljali:

»Dobili smo novega direktorja.«

Priporočali so mu celo zelo dobre lastnosti. Da je skromen in priazen, da razume delavčev dušo, da gleda podsefom na prste in da si ne privoščiti prav nobenega luksuza.

Mine pol leta. Direktor hodi iz tovarne do stanovanja peš. Le tu in tam ga zapelja tudi šofer. Ta šofer pa anikakor ni direktorjev šofer, ampak šofer za službene dolžnosti.

Po enem letu nekdo prinese čudno vest:

»Direktor si opremlja stanovanje s perzijskimi preprogami!«

Eni so to novico potrdili, drugi zanikali. Naj je bilo tako ali drugače, eno pa je le držalo: Možakar je zasedel mesta najvažnejših funkcij in iz teh odgovornih mest stalno poudarjal:

»Tovariši, poštenje je v socialistizmu lepa reč!«

Cas teče in direktor menja avtomobile. Pa da ne bo kdo mislil, da je postal poklicni šofer! Ne, menja lastne avtomobile, ki si jih nabavlja s pošteno zasluženim denarjem. Zdaj se vozi na seje z moderno limuzino. In tako je prav. Nadrejenost, pomembnost in odgovornost položaja se mora jasno čutiti.

Leta so potekla in direktor VEJA je napravil veter. Pošteno je požagal noge direktorskega stolčka in zdaj se poslavlja. Zdaj gre in kolegi naj pijejo, privoščijo si naj, kar jim poželijo želedec. To je slovo, veliko slovo, zato naj teče od miz.

»Naj živi naš tata!«

UKRADENA TORBA

Bilo je leta 1944, v jeseni, nekako v začetku novembra. Čremošnikov Drejček je moral v trg po sol in ko se je vračal, je postal ob travniku, na katerem so vežbali nemški vojaki.

Prava pot je vodila kraj travnika. Toda nek čuden nagon je Drejčka zavlekel na travnik. Počasi je stopal in gledal skupino oficirjev. Niso se menili zanj, ker so vedeli, da preko travnika vodi rahlo izhojena pot.

Vojaki so imeli odmor. Stali so po skupinah, kadili in se pogovarjali. Drejček je prišel čisto blizu, iztegnil je roko in pozdravil:

»Heil Hitler!«

Nihče mu ni odzdravil. Drejček gre počasi naprej in v bližnjem grmu zagleda torbo. Take nosijo samo oficirji. Spreletelo ga je. Bi jo izmaknil? To ga lahko stane življenje!

Nagonsko se je sključil, pobral do sitega nabasano torbo, si jo dal pred trebuh in začel teči. To so bili hudi trenutki. Trepetalo mu je vse telo. Za hip je pomislil na dom in mater in očeta, na sestre in brate. Ali jih bo še kdaj videl? Prenagril se je in ko bodo Nemci krajo opazili, ga dohitijo in ustrelje. Izšolan policijski pes se je igral na drugem koncu travnika in v njem je videl Drejček največji strah.

Drejček je dosegel gozd. Zdaj je začel teči, kolikor so ga nesle noge. Bil je že globoko v gozdu, ko sliši rezek žvižg nemške piščalke. Sliši lajež močnega volčjaka.

»Zdaj, še trenutek, pa me bodo ubili!«

Nad potjo je rasel ogromen hrast. Kraj njega se je bohotila vitka smreka. Drejček se je pogibal na smreko, priplezal do vrha, se dvakrat, trikrat zazibal in že je običal na debeli hrastovi veji. Spustil se je k deblu in malo niže ga je skrila velika duplina. Tam je trepetal in prav nič ni mislil na ukradeno torbo, mislil je na smrt.

Nemci so tatvino res opazili in že so se podili po gozdu. Policijski pes je lajal pod smreko in naš Drejček je trepetal, trepetal. Star je bil komaj dvanajst let in tiho se je pripravljaj na smrt.

»Išč!« je sikal nemški oficir na psa in ga brcal z okovanim škornjem. Pes pa je kar naprej grizel lubje tanke smreke. Komaj so ga z brcami prisilili, da se je zapodil v vas. Nemci so pretaknili vse hiše, tudi Čremošnikovo. Drejčka niso našli. In ne torbe, v kateri so bili važni načrti in velika pištola z dvema rezervnima seržerjema.

ŽARNICA VELIKA KOT CIGARETA

V laboratorijih »General Electric« v Clevelandu so pred kratkim izdelali nov izvor svetlobe. To je Lucalox. Nova električna žarnica je velika kot cigareta in je tudi takšne oblike ter lahko oddaja do 120 W močno svetlobo.

RIŠE:

JANEZ MLAKAR

PO NOVELI
JACKA
LONDONA

MAPUHOV BISER

PIŠE:

STANE POTOČNIK

Raul se je napotil navkreber, naravnost h koči pod ananasovim drevesom. Prekrižaril je vse Paumotuaje, ko je trgoval za svojo mater in kupoval otoške pridelke: kopro, biserno matico in besere. Kupčeval se ni dolgo, zato se je čutil nezakusnega in se je bal, da ne bi sklenil kupčije materi na škodo. To je bilo šele njegovo drugo potovanje. Skrivaj si je belil glavo, ker je vedel, da o bisernih ne ve kaj prida. Kljub temu se mu je posrečilo, da je prikril vznemirjenje in kazal ravnodušen obraz trgovca, ko mu je Mapuh biser pokazal.

Bil je velik kot golobje jajce, povsem okrogel in tako bel, da je v mavričnih barvah odseval vse odtenke okolice. Raul se ni nikoli videl takega bisera. Pregledal ga je s povečevalnim steklom; bil je brez napake. Zdelo se je, da se v svoji čistosti topi v zraku in se z njim spaja. V senci je medlo žarel, bil je čist kot lunin žarek. Ko ga je vrgel v kozarec vode, ga je le s težavo opazil, tako je bil prozoren.

Koliko hoče zanj? je vprašal z dobro igrano ravnodušnostjo.

Zdelim hiso, je rekel Mapuh. Tedaj sta se za njegovim hrbtom prikazale obraza žena in deklice: vse tri glave so prikrmavale njegovim besedam.

»Zelim hiso,« je ponovil Mapuh. »Streha mora biti narejena iz pocinkane pločevine. Hiso mora biti dolga šest sečnjev, obdajati jo mora veranda. Sredi hiše mora biti velika soba z okroglo mizo in osmeroglato uro. Hiso mora imeti štiri spalnice, po dve na vsaki strani, v vsaki spalnici mora biti železna postelja, umivalnik in dva stola. Hiso mora imeti tudi dobro kuhinjo z loanci in štedilnikom. Hiso pa moraš zgraditi na mojem otoku, na Fakaravi.«

»Je to vse?« je z nezaupanjem vprašal Raul.

»Da, vse,« je odgovoril Mapuh.

ŽENA • DOM • DRUŽINA

SKRIBIMO ZA DETE ŠE PRED NJEGOVIM ROJSTVOM

S hrano dobivamo snovi, ki nam dajejo kalorije za telesno toploto in energijo za delo. To so maščobe, ogljikovi hidrati in beljakovine. Telesu pa so potrebne tudi snovi, ki ga ščitijo pred boleznimi in uravnavajo važna dogajanja v telesu. To so rudninske snovi in vitamini. Oboje tudi imenujemo zaščitne snovi. Vse omenjene snovi pa morajo biti v hrani v pravilnem razmerju, da je telesu v prid.

Nepravilna prehrana lahko povzroči različne okvare na našem zdravju. Se posebej pa ta ugotovitev velja za čas nosečnosti in čas dojenja. Zastarelo je mišljenje, da dobi otrok v materinem telesu vse potrebne snovi, ne glede na to, kako se mati hrani. Resnica je prav nasprotna. Otrok bo imel vse snovi na razpolago le, če se bo mati pravilno hranila. Posledice nepravilne prehrane se kažejo na materi kot na otroku. Pri materi lahko nastopajo obolenja jeter, slabokrvnost, zmanjšana odpornost proti nalezljivim boleznim, otekanje nog itd. Pri otrocih pa opazimo večje umiranje v prvem letu življenja in predvsem v prvem mesecu po rojstvu, nagnjenost k rahitisu, zmanjšano odpornost proti nalezljivim boleznim itd.

Nepravilno in brez podlage je mišljenje, da mora nosečnica jesti za dve. Količine hrane ni treba prav nič povečati. Če bi hoteli to izraziti s kalorijami, naj znaša dnevna vrednost prehrane 2500 do 3000 kalorij ob upoštevanju dela, ki ga nosečnica opravlja.

Veliko bolj važna je sestava (kakovost) hrane in to že v začetku nosečnosti. Nosečnica mora dobiti s prehrano vse snovi, ki so potrebne za normalen razvoj ploda in za normalen potek nosečnosti. Priporočljiva je mešana hrana, na katero je bila žena že prej navajena. Nujno je le, da je v hrani dovolj beljakovin, rudninskih snovi in vitaminov. Pri pravilni prehrani se žena v nosečnosti zredi za 8 do 10 kg, manj v prvih mesecih in več v zadnjih mesecih nosečnosti. Zadnje 3 mesece se telesna teža povzraja za povprečno četrto kilograma na teden ali približno kilogram na mesec.

Beljakovine, ki jih je največ v mesu, mleku, jajcih, siru in v nekaterih živilih rastlinskega izvora, gradijo in znova obnavljajo telesna tkiva, gradijo plod, posteljico, jajčne ovojje. Imajo pa

tudi zaščitno vlogo, predvsem zaradi bistvenih aminokislin, ki jih vsebujejo. Polnovredne so samo živalske beljakovine, čeprav so telesu potrebne tudi rastlinske beljakovine. Srednje močna nosečnica dobi potrebno količino beljakovin, če popije dnevno liter mleka, poje 125 gramov mesa in eno do dve jajci.

Če primanjkuje beljakovin, se plod ne more razvijati v redu; pride lahko do splava ali do prezgodnjega poroda. Žene postanejo neoporne proti nalezljivim boleznim, so slabokrvne, pojavijo se otekline nog itd.

Ogljikovi hidrati so glavni vir energije in toplote. V prehrani naših nosečnic jih je dovolj, če ne še preveč! Glavni viri ogljikovih hidratov so kruh, sladkor, krompir, riž, izdelki iz moke, sadje. Dnevna potreba po njih je v nosečnosti 400 do 500 gramov. Kadar jih je v prehrani preveč, se nosečnica zredi preko mere.

Maščobe so najbolj koncentriran vir energije. Potrebne so, da iz prebavi kri ne posrka prehitro hrane, pa tudi zavoljo tega, ker vsebujejo nekatere vitamine in mastne kisline, ki delujejo kot

vitamini. V prehrani naših nosečnic jih je kar dovolj. Glavni viri maščob so: maslo, olje, margarina, svinjska mast. Dnevna potreba v nosečnosti znaša približno 60 gramov. Hrana naj po možnosti ne vsebuje preveč maščob, da se nosečnica ne bi preveč zredila, ker lahko prevelik porast telesne teže povzroči težke posledice (porodna božjast).

S tem priporočilom končujemo prvi del sestavka o pravilni prehrani nosečnice. Prihodnjič bomo povedali nekaj o vitaminih in njihovi vlogi pri pravilni rasti in razvoju plodu. Menimo, da bo marsikak nasvet prav prišel.

M. D.

Obiščimo šole za starše

Pričeli se bodo mrzli dnevi in časa bo več kot ga je sicer. Dolgi večeri bodo pustili in prazni, če jih ne bomo koristno izrabili.

Skoraj v vseh občinah celjskega okraja delujejo delavske in ljudske univerze. Le te vnašajo v svoj program tudi šole za starše. Toda mnogokrat se zdi, da je prav za te šole vse premalo zanimanje. Vsi pa vemo, da je nauk o vzgoji znanost, ki jo dokumentirajo napisana in preverjena opazovanja o otrokovem telesnem in umskem razvoju. Vsa predavanja šole za starše zato ne vse nekeje v zraku, ampak jih oplajajo poleg znanstvenih resnic še konkretni živi življenjski primeri. Šole za starše so zato živa pedagoška torišča, kjer vsako predavanje sproži mnogo novih primerov, ki hočejo vzgojo prav usmeriti. Le škoda, da starši na predavanjih vse preveč molčijo. Prav take sprostene razprave po predavanjih bi lahko dale mnogo dragocenega materiala, ki bi služil kot prispevek v nadaljnji pedagoški praksi staršev in učiteljev. Škoda tudi, da na predavanjih ni več učiteljev.

V šoštanjski občini je pričela redno delati šola za starše v

Smartnem ob Paki, kjer je 36 slušateljev. Zadovoljiv odziv je bil tudi v Osnovni šoli M. P. Tolca v Velenju. V Šoštanju pa je bilo na prvem predavanju le trinajst staršev. Prepričani smo, da bodo število tam še zvišali, zakaj šola za starše bo marsikomu koristno svetovala.

NASVETI

Madeže od kopirnega svinčnika bomo odstranili iz barvnega blaga s toplim glicerinom ali kisom in špiritom v enakem razmerju.

Če so se nam pojavili madeži na belih tkaninah, pa bomo le-te namočili z mešanico treh jedlinih žlic gorilnega spirita in polovice čajne žlice razredčene solne kisline, nato bomo pa očiščeno mesto oprali z mlačno vodo.

Porcelanaste ploščice, s katerimi so obložene stene v kuhinjah, kopalnicah itd. snajžimo z milnico, kateri dodamo kanec salmijaka, operemo jih s hladno vodo in nato zopet s krpo, ki ne pušča vlaken.

V NEDELJO ZVEČER

Zakajen gostilniški prostor. Iz kota slišimo glas harmonike in v »posebni sobi« plešejo mladi ljudje. Vroče je, brišejo si potna lica, pa se vendarle vrtijo. Bežno pogledamo mize, za katerimi sedijo. Na njih je vino, konjak in liker. Harmonika poje, mladina gasi žejno z alkoholom in čedalje več se jih zbira v majhnem prostoru. V sosednji sobi kričijo pijanci, p ocesi mimo gostilne pa drvi tuji in domači avtomobili. Redkokdaj se ustavi v tej gostilni, tisti pa, ki se, začudeno opazuje ta prizor. Mladi ljudje pa plešejo, pišejo, ni jim mar začudenih pogledov. Ves teden so se veselili, da bodo alhko v nedeljo zaplesali.

li. Samo, da plešejo! Ni važno, kje in kako, samo da se vrtijo. Sicer pa — kam pa naj gredo plesat? Le v gostilni poje harmonika... Tako je bilo v nedeljo v enem izmed gostišč v Slovenskih Konjicah. Veliko mladih ljudi se je zbralo tam. Nekateri so plesali, večina fantov pa je sedela okoli mize, ki je po njej kar teklo vino. Zardelih lic so prepevali, zbadali plešoč ter pili in pili. Odšli smo pred njimi in kakšen je bil konec nedeljskega večera, smo lahko samo sklepali. Če bi prizor v tej gostilni ne bil samo eden izmed mnogih, bi se nasmehnil in zapustili prizore brez grenkega okusa v ustih. Ker pa je, žal,

takih gostišč in takih mladih ljudi še več, po vsem našem okraju jih srečujemo, ne moremo mimo, brez očitka. Mnogokrat govorimo o slabostih sodobne mladine, generacije, o tem, kako velike želje imajo in kako nemogoče so njihove zahteve. Marsikdaj pa ne pomislimo, da je tudi čas napravil svoje, da so danes potrebe te mladine dosti večje kot so bile nekoč. Marsikdaj ji hvajžamo z besedami in parolami, v praksi pa jih puščamo gostilnam, vinu in ulici. In tako smo navajeni teh prizorov, da se nam zdijo nepomembni in bežni. Toda včasih tudi bežno srečanje marsikaj pove.

S KONFERENCE ZA DRUŽBENO AKTIVNOST ŽENA LAŠKE OBČINE

Premalo razumevanja

Konferenca za družbeno aktivnost žena laške občine je osvetlila predvsem tiste probleme, za katere doslej ni bilo prevelikega zanimanja. Pri tem mislimo predvsem na vprašanja varstva otrok, problem družbene prehrane in pralnice.

V otroškem vrtcu v Laškem je vse dotlej, dokler je bil proračunska ustanova občine, iskalo zatočišče preko šestdeset predšolskih otrok. Ko pa je vrtcev prevzela stanovanjska skupnost, je to število padlo na devetindvajset. Ker so stroški oskrbe več kot štiri tisoč dinarjev mesečno, je morala stanovanjska skupnost prispevek staršev namreč zvišati od prejšnjih šest sto na tisoč dve sto dinarjev. To pa je povzročilo, da se je število oskrbovancev znižalo. Pri vsem tem je zanimivo, da je v Laškem 212 predšolskih otrok, ki so v času odsotnosti staršev brez varstva in skoraj polovico toliko tudi šolskih otrok. Kako rešiti to težko vprašanje? Na konferenci so znova ugotovili, da za problem otroškega varstva ni potrebne razumevanja — predvsem v delovnih kolektivih ga je izredno malo. Tu pa bi se morali za to najbolj zanimati.

S prav tolikšno pozornostjo so se na konferenci lotili tudi problema družbene prehrane. To vprašanje pa bo kmalu rešeno.

Da bi zagotovile tesnejše sodelovanje vseh, ki jim razbremenitev žena in družine mora biti blizu, so na konferenci izvolili sekretariat, v katerem bodo v veliki meri zastopane tudi gospodarske organizacije.

Za male bralce

Naši nagrajenci

Hej, koliko pisem smo dobili te dni! Kar žal nam je, ker nismo mogli vseh nagraditi. Zreba je namreč določil le te tri mlade bralce:

Lah Štefka, Rog. gorca, Pristava pri Mestinju. Štefki bomo prvo nagrado — tisoč dinarjev poslali po pošti.

Jože Vrvavnik (ki pa nam naj pošlje točen naslov) bo dobil drugo nagrado — pet sto dinarjev.

Marjan Drešček, Goričica št. 14 (osn. šola Sentjur) je tretji nagrajenc. Dobil bo pet sto dinarjev.

In rešitev zagonetke — knjigo Ptiki brez gnezda je napisal Fran Milčinski. Njegovih del je toliko, da tudi mi ne bi znali vseh naštetih. Naj zato omenimo samo Mogočni Prstan in Butale. Ki ste jih tudi vi vsi omenjali. Toliko o uganki.

Med pismi, ki smo jih dobili pretekli teden smo opazili precej novih imen. Pričakujemo zato, da nam boste še pisali, kljub temu, da vam žreb ni bil naklonjen. Zahvaljujemo se vam za podprave, za čestitke ob prazniku republike ter vas prav lepo pozdravljamo.

Najboljši prispevek

Letošnji prazniki so bili za večino nas tako lepi, da se jih bomo še dolgo spominjali. In — zakaj ne bi teh spominov napisali. Naslednje tri nagrade — tisoč in dve po pet sto dinarjev — smo namreč namenili tistim, ki bodo najboljše opisali letošnje praznovanje 29. novembra. Lahko ga tudi narišete, skujete v verzje itd. Objavili bomo tudi tiste prispevke, ki ne bodo nagradjeni. Prosimo pa, da nam pisma pošljete najkasneje do sobote, 16. decembra. Vsem mladim bralcem — prav lep pozdrav.

Naš prirodoslovni krožek Črna muca

Prirodoslovni krožek deluje na tretji osnovni šoli že več let. Obiskujejo ga dijaki od petega do osmega razreda. Petindvajset jih je in tudi svoj odbor imajo.

Člani se pri delu seznanjajo z zanimivostmi iz raznih področij prirodoslovja. Uvajajo se tudi v samostojno opazovanje prirodnih pojavov. Krožek deluje v obliki predavanj, praktičnih vaj in v prirejanju ekskurzij.

Prvi sneg

Prvi sneg na zemljo pada, v zraku se love snežinke, čas veselja je pred nami, hitro zdaj v poljane bele.

Po podstrešju še brskljamo, kje smuči so, sanke male, da se zunaj poigramo, zdaj, ko tu so sanje naše.

Toda dež se vmes posili, snežek beli se tsopi, a v veži — prav pri vratih zimo čakajo smuči. Anica Jeršič, Teharje 25.

Vode so prestopile bregove

Imeli smo zelo, zelo lepo jesen. Nekega dne sredi oktobra pa se je nenaadoma začelo oblačiti. Ponoči so padle prve kaplje dežja. V sredo zjutraj je bila voda že tako visoka, da je odnašala hlode. Ljudje, ki so bili ob vodi, so reševali živino in jo gonili v druge hleve. Voda pa je drvela dalje, rušila je mostove in izpodkopavala ceste. Cez nekaj dni je voda upadla. Hudourniki so se posušili in šele takrat smo se zavedali velike škode, ki nam jo je povzročil povzročitelj. V Lučah je vzel oba mostova tako, da smo bili čisto odrezani od sveta. Mostove in ceste so hiteli popravljati in zelo težko smo pričakovali prvega avtobusa, ki bo pripeljal v Solčavo.

Verica Iković, 3. raz. osn. šole. Solčava

Predavanja spremljajo diafilmi ali različni ozki filmi. Pri mikroskopsiranju člani krožka opazujejo alge in praživali, prerez listov, prašnike, cvetni prah i. dr. Voditeljica krožka pa je dijakom pokazala tudi že seciranje — na primer ribe. V aprilu so krožkarji uredili šolsko okolico in posadili trajnice. Pozabili pa tudi niso na dvasetletnico ljudske revolucije. V počastitev tega velikega jubileja so vsadili spominsko drevo — lipa.

Krožkarji so priredili tudi nekaj ekskurzij. V Medlogu so si ogledali presajanje rastlin v toplih gredah, rastlinjake in drevesnico. V Zagrebu pa so si ogledali živalski in botanični vrt. Vidimo torej, da krožek pridno dela, izdamo pa lahko še to, da ima še marsikaj v načrtu.

Tatjana Janežič, III. osn. šola, Celje

Ko sem bila še majhna, smo imeli pri hiši lepo črno muco. Imela sem jo zelo rada in tudi ona mi je bila naklonjena. Mnogokrat sva se igrali, pa je bila vendarle njena najljubša zabava žoga, ki jo je očka privezal na drevo. Nanjo se je muca obesila in se zibala. Nekeč pa sem napravila nekaj nelepega. Za vrat sem ji privezala svoj mali voziček. Muca je zbežala po dvorišču, hotela je preskočiti plot, pa je obvisela na njem. Rešil jo je sosed in muce potem precej časa ni bilo domov. Ko pa se je vrnila je pripeljala s seboj neko tigrasto muco. Ta je sedaj že velika in imela je tudi že naraščaj — med njim je zopet črn muc. In zgodba o črni mucici se bo mogoče začela znova.

Karmen Pavlovčič, Bukovžlak 47, Teharje

Jubilej Vebrove mame

Prvega decembra je Vebrova mama praznovala svoj osemdeseti rojstni dan. Dolga je leta bila babica v Zalcu. Solo je končala v Trstu 1913. leta, po prvi svetovni vojni pa se je preselila v Zalec. V trinajsetih letih službovanja je pomagala na svet tri tisoč dojenčkom. Sedaj je Vebrova mama v Celju, upokojena.

Dragi jubilarntki čestitajo k osemdesetemu rojstnemu dnevu in ji kličejo še na mnoga leta — vse babice, čestitki pa se pridružujemo vsi, ki cenimo njeno delo.

Konferenca za družbeno aktivnost žensk v Mozirju

Pred dnevi je bila v Mozirju občinska konferenca za družbeno aktivnost žensk, ki so jo sklicali Občinski odbor SZDL, Občinski sindikalni svet in Občinski komite ljudske mladine. Na konferenci so obširno govorili o aktivnosti žensk v našem družbenem življenju. Ugotovili so, da so ženske vse premalo zastopane v organih družbenega in delavskega samoupravljanja. V svetih ljudskega odbora je le 22 % žensk, v krajevnih odborih 4 %, v šolskih odborih 24 %, v centralnih delavskih svetih podjetij pa ni niti ene ženske. V obratnih delavskih svetih jih je 10 %.

Za tako slabo uveljavljanje žena v naših družbenih organih so kriva stara pojmovanja, da ženske niso sposobne odločati. Ko so na konferenci govorili o zaposlovanju žensk, so ugotovili, da se največkrat srečujejo s problemi kvalifikacije, materinstva in gospodinjstva zaposlene žene. Zelo pereče je tudi vprašanje poklicnega usmerjanja ženske mladine. Najbolj boleči pa so tisti primeri, ko

morajo samohranilke delati po delovnem času za stanovanje in hrano kot pomočnice pri stanodajalcih. Za rešitev vseh teh problemov bi morali bolj skrbeti vsi krajevni čimtelji, česar pa doslej ni bilo. Na konferenci so med drugim ugotovili, da je po združitvi kmetijskih zadrug dejavnost žensk po vaseh nekoliko pojenjala. Menili so, da bi žene lahko aktivneje sodelovale v številnih sekcijah Socialistične zveze — teh je na območju mozirске občine blizu štirideset. Po zelo živahni razpravi so na konferenci sprejeli več pomembnih sklepov, med katere sodijo predvsem skrb za odpiranje novih delovnih mest za ženske, skrb za njihovo kvalifikacijo, skrb za ustanavljanje otroških ustanov in pa sistematična kadrovska politika pri usposabljanju žensk za delo v političnih in družbenih organizacijah ter organih upravljanja. Na konferenci so sprejeli tudi pravila konference in izvolili predsedstvo.

- er

Čas pred prazniki je potekal v znamenju mnogih konferenc, občinskih zborov in najrazličnejših drugih običajnih del. Takrat so nastali tudi podobni posnetki. Pionirji celjskih osnovnih šol namreč ne zamudijo skoraj nobene konference. S tem pa ne mislimo, da bi na konferenci sedeli in poslušali razpravo. To ne, pač pa skoraj vsak pomembnejši obračun dela obiščejo in zbranim zaželijo veliko uspehov pri delu. Tak dogodek smo ujeli tudi na zgornji sliki. Pionirji so prišli čestitat celjskim mladincem, ki so se zbrali na redni letni konferenci Ljudske mladine.

S seje Okrajnega komiteja ZKJ v Celju Naj zanj ne zmanjka časa

Pred dnevi se je sestal Okrajni komitej Zveze komunistov v Celju. Potem ko so pod prvo točko dnevnega reda obravnavali naloge Zveze komunistov v naslednjem razdobju, so se člani komiteja izredno živahno udeležili razprave o družbeno-politični aktivizaciji mladine. Najbolj zanimiv je bil tisti del razprave, ko so govorili o družbeno manj prilagodljivi mladini.

Prizadevanja za družbeno-politično delovanje mladine se mnogokrat ustavijo le pri tistih mladih ljudeh, ki sami iščejo in navezujejo stike z ljudmi, ki bi jih lahko uvedli v društva, organizacije itd. Žal, pa mnogokrat zmanjka časa za sicer manjši, pa vendar prav tako pomemben del mladine, ki je zašla na stranpoti, pod tuje vplive, ali pa se izgublja v negativnih in brezperspektivnih družbenih oblikah. Te oblike pa marsikdaj podcenjujemo, zlasti če izvirajo iz protislovij v našem družbenem razvoju. To so pojavi birokratizma, samovolje, formalne demokracije in avtoritete, premajhna skrb za ljudi itd. Anomalije pri delitvi osebnih dohodkov — veliki prejemki v upravi, pa majhni v proizvodnji — podcenjevanje glasu mladih v organih upravljanja, formalna avtoriteta v šolah in drugod ter še nekateri drugi pojavi na mladega človeka ne morejo vzpodbudno vplivati. Kljub temu, da takih primerov ni veliko, pa ob njih vendarle marsikateri mladenec ali mladinka kloni, ker si jih ne zna razložiti. Nujno bi bilo zato torej, da bi mladino seznanili z objektivnimi procesi, z nekaterimi protislovji naše družbene graditve in jih s tem oborožili za borbo proti slabostim.

Kadar govorimo o družbeno manj prilagodljivi mladini, mnogokrat mislimo pri tem samo na kriminal, prostitucijo, vpliv religije itd. Mnogo manj pozornosti pa posvečamo nekaterim novejšim negativnim pojavom, ki mladino odtujujejo od povprečnih družbeno-moralnih norm. To so različni prozahnostni vplivi, indiferenten odnos do družbenih nalog in še nekateri drugi, ki prav

Praznik v Polžanski gorci

Prav nestrpnost so bili v Polžanski gorci pred dnem republike. Vsa leta sem se težko pričakovali ta dan. Dosti so se prepotili in prejezili, preden so postavili drogeve in dobili od občine potrebno dotacijo. Zdaj pa so drogevi že postavljeni. Žice potegnjene, samo trenutek še in v vseh hišicah bo zažarela električna luč. To se je zgodilo malo pred praznikom. Prvič so topot gledali tudi kino, kjer so prikazovali nevarnosti in koristi električnega toka. Pravijo, da je to bil najlepši praznik v Polžanski gorci, najlepši pozdrav novih dni!

V šmarni občini dobivajo tako tudi najbolj oddaljeni zaselki elektriko in ne bo dolgo, ko bo vsaka kajžica elektrificirana. To pa ne pomeni samo svetlo luč v hiši, to pomeni gospodarski napredek — revolucijo v tradicionalni, temveč delajo sproščeno, alnem načinu kmečkega življenja.

Kako smo potovali nekdanje Ljudje vedno bolj potujejo

Ni še tako davno, ko je Obsootelje bila pokrajina neoskrnjene prirode. Rečica Sotla se je zvijala med ješevjem in vrbejem po dolini, obrečni mlini so cvlili ob jezovih, v gričevje ob dolini pa so vodili samo kolovozi. Edino cesta skozi Obsootelje je še danes taka kot nekoč. Da, takrat je bila lepša, bolj gladka, ker redki avtomobili niso zbrcali kamenja s ceste in jo hrupavo izjedali kot danes.

Bilo je okrog 1930. in še pozneje. Enkrat dnevno je vozil skozi Obsootelje poštni avtomobil. To je bilo hreščanje ropotala. Kolesa so bila obložena s trdo gumo. Hiše ob cesti so se tresle, ko je peljal avto mimo. Sofer je za otroke predstavljal svojevrstno čudo. Nepopisno zanimivo je bilo, ko je včasih ves potan vrtel ročico, motor pa je kihal in puhel, dokler ni zaropotal prav rezko. Kmalu so se pojavljali tudi drugi avtomobili z zračnicami, ki so starega prehi-

gotovo nimajo nič skupnega z jugoslovansko stvarnostjo. Marsikdaj govorimo, da smo proti takim pojavom brez moči. Takrat poudarjamo slabosti filmov, ki prikazujejo zahodni svet v vabljivi luči, kritiziramo literarna dela, ki da imajo podoben namen in podobno, ne pomislimo pa, da bi bili prav taki filmi in prav taka literatura s primernim komentarjem eno izmed odločilnih sredstev za prikazovanje razpadanja razreda preteklosti.

Indiferenten odnos do izpolnjevanja družbenih nalog pa je še delicatnejši problem. Pojavlja se predvsem pri tistih mladih

ljudeh, ki jim je družba vedno samo dajala, ne da bi kdajkoli zahtevala povračilo v kakršnikoli obliki; nadalje pri tisti mladini, katere starši niso imeli za pravilno vzgojo nikoli dovolj časa ter svoje otroke le zasipavali z denarjem; in nato še pri mladini, kjer gre za pomanjkanje socialistične vzgoje.

Pri vseh teh prizadevanjih pa bi morali voditi računa še o tem, kdo mlade ljudi usmerja in združuje. To naj bo temeljit delovni program, s sodobnejšimi oblikami dela, sestavljajo pa ga naj vodstva, kjer bodo tudi mladi ljudje. Če bo program upošteval njihovo zanimanje, ne bo treba nikakršnih pretiranih agitacij, mladina se bo v te oblike sama vključevala. Takrat pa jih tudi ne bo več tako težko usmerjati.

Z obeh strani o »LAŠKI ZADEVI«

Te dni so se v Laškem pojavili plakati, ki na dokaj neprimeren način vprašujejo po pravici in krivici. Razširile so se govorice, da na občini mladoletnike pretepaajo, da pedagogji v laških šolah obračunavajo s palico in klofutam in končno — da se takih obračunavanj udeležujejo tudi komunisti. Zvedeli smo, da je bil povod za take govorice v tem, da sta dva zakonca — vidna družbena delavca — na občini v uradnih prostorih fizično obračunala z mladoletnim učencem v gospodarstvu, ki da je baje zapeljal njuno prav tako mladoletno hčer. Obiskali smo nekatere teh ljudi, govorili s predstavniki političnih forumov in občine in ugotovili do kam sega resnica in od kod naprej so laži in natolečevanja.

KAJ SE JE ZGODILO?

Zakonca M. — on je prosvetni delavec, ona šef odseka za družbene službe na občini — sta v četrti zvečer zvedela, da v njuno hišo kdaj pa kdaj zahaja sedemnajstletni vajenec mizar-skega podjetja v Laškem. Obiskuje njuno mladoletno hčer in se z njo sestaja v času, ko niti ni doma. Ko jima je deklica to povedala z zagotovitvijo, da so vladali med njo in fantom samo prijateljski odnosi, sta se odločila, da obračunata še s fantom. V petek zjutraj je tovariš M. naprosil direktorja podjetja, kjer je fant v uku, naj fanta pošlje na občino v pisarno načelnika oddelka za družbene službe; načelnikovo privolitev pa je izposlovala dekličina mati. Fant se je res — v spremstvu direktorja, ki je imel na občini opravke — odpravil tja. Tam se je najprej srečal z obema zakoncema, ki sta mu že na hodniku pripeljala nekaj klofut. Zadeva se je nadaljevala v pisarni načelnika oddelka za splošne zadeve in se spreverila v fizično obračunavanje. Oba neprizadeta — načelnik in pa direktor, ki je v sobo prišel nekoliko kasneje, v vse to nista posegla, niti preprečila. Fant je utrpel precejšnje telesne poškodbe in vložena je tožba.

POSLEDICE

V Laškem se kaj takega že dolgo ni primerilo. Pa so se našli ljudje, ki so obsodnja vredni dogodek še napihili in pomno-

žili z deset. Unorabili so ga v namen privatnih ambicij in iz njega naredili zadevo, ki je bila nekaj dni osrednja tema vseh razgovorov v občini.

Zakonca M. nosita za škandal nedvomno največ odgovornosti. Tudi če upoštevamo, da je do tega pripeljala njuna roditeljska ogorčenost in da sta svoja čustva moral anekako in neke izliti, moramo obsoditi tati, ki sta si jo za to izbrala. Oba sta vplivna družbena delavca, komunisti, v službah pa na položajih, ki bi probleme delinkventnosti, kljub temu, da v tem primeru doslej še ni nobenih dokazov za to, prav gotovo morali čisto drugače obravnavati. Skoraj nič manjša ni krivda obeh tovarišev, ki sta dogodka pristopovala in bi ga bila lahko preprečila, pa nista nič ukrenila. Brez krivde pa bi tudi ne bili fantovi starši, če bi vedeli za shajanje mladoletnih otrok — in po izjavah nekaterih laščanov, so bili o tem obveščeni — ki niso ukrenili ničesar, da bi se bili z dekličinimi starši dobobra pogovorili.

Zdaj so vsi prizadeti: zakonca M. in oba udeležena obračunavanja, ki jih je občinski komitej Zveze komunistov kaznoval s strogih partijskim ukorom, pa tudi v službah bodo dobili svoje nadalje fantovi starši, ki bodo sedaj o pravici in krivici govorili na sodišču, pa tudi oba mladoletna človeka.

Koliko mladih ljudi se je že zaljubilo in koliko prezgodnjih lju-

večkrat pa so Obsootelčani pešali. Prav nič nenavadnega ni bilo, če se je nekdo napotil iz Buč peš na Grobelno. To pa je domalega okrog 30 km. Danes bi človeka, ki bi opravljal tako pot ob teh pogojih prometa proglasili za zmešanega. Takrat so se tudi s konji bolj prevažali kot zdaj. Ljudje z Buč so nekoč vozili svoje česnje na celjski trg. V Smarju pri Jelšah so počivali ob polju vina, ki je kmalu razgrelo glave. To vedo v Smarju še danes pripovedovati. Komaj dvakrat po deset let je minilo od tistih dni, pa se že sliši kot pripovedka.

Prve mesece po vojni. O štirih letih groze ne bom pripovedoval, ker takrat so se ljudje dosti vozili z avtomobili, toda neprostovoljno, prisiljeni. Prevažali so jih zeleni kamioni, kamioni prekriti s črnimi plaktami. Iz Obsootelja so odpeljali skoraj vse. To so bile vožnje joka, ponižanja, jeze, upora in bolečin!

Po vojni je bilo spet vse hudo. Tudi avtobusa ni bilo v Obsootelju. Takrat se je Imenčan Jurjec, ki je imel velik kamion, spomnil, da bi lahko prevažal ljudi proti Celju. Napravil je leseno ogrodje, ki je imelo le male linice. Potniki so se vzpenjali zadržaj po lestvi

Nepredvidena kazen

Tov. urednik!

Prometna nezgoda, ki se je pred nekaj dnevi pripetila v Ljubiji pri Mozirju in katere vzrok je bil kot običajno vinjenost in prehitra vožnja, — naj bi bila poduk vsem tistim kršilec prometnih predpisov, ki po storjenem prekršku nameravajo uiti roki naših prometnih organov.

Poklicni voznik J. I. in mehanik Z. A. sta brez dovoljenja vzel v Soštanju avto, ki je last AMD in se z njim odpeljala v Zg. Savinjsko dolino. Ker pa so uslužbenci L.M. Mozirje opazili, da upravlja z vozilom vinjeni voznik, so le-tega ustavili in mu hoteli odvzeti ključje vozila in vozniško dovoljenje. Vozilo bi moral prepeljati s ceste na dvorišče postaje L.M. kar pa je voznik izkoristil in z vozilom pobegnil. Ubežnikova pot pa proti njegovemu pričakovanju ni bila dolga, kajti že na blagem ovinku v Ljubiji pri Mozirju je zavozil s ceste v jarek od tam pa v elek-

trični drog.

Škoda, ki so jo ocenili okoli 700.000 din, je prav gotovo za nedgovorna povzročitelja nezgode dokaz, da vsaka nepoštena stvar dobi svoj zaključek in tudi kazen.

Ivan Cigoj — Mozirje

Odlikovani lovci

Upravni odbor Lovske zveze Slovenije je ob Dnevu republike odlikoval naslednje lovce iz Celja in okolice:

Z REDOM ZA LOVSKE ZASLUGE 11 (druge) stopnje: Tov. ing. Miland Dečko, tov. Lovce Kovat, tov. Tone Korosec, tov. Ivan Ferlič, tov. Milan Vencina, tov. Franc Stučin, tov. Franc Križnik in tov. Ciril Vežjak.

Z ZNAKOM ZA LOVSKE ZASLUGE: tov. Franc Beškovič, tov. Jože Jeraša, tov. ing. Lovce Kocmar, tov. Janez Rauter, tov. Franc Gračner ter še več lovcev iz okraja Celje.

Ne odlašajte več!

Gotovo ste bili že kdaj nejevoljni, ko ste hoteli v trafiki kupiti Celjski tednik, pa ga je pred nosom zmanjkalo. Zlasti v Celju ga ni za dobiti celo tisti dan, ko je komaj izšel. V takem primeru ste nerazpoloženi odšli domov, kajti prikrašani ste bili za prebiranje domačih vesti ob koncu tedna.

Ze takrat ste pri sebi dejali, da se vam to ne bo več zgodilo in hkrati sklenili čimprej naročiti Celjski tednik. Toda vsakdanja onravnja v službi in doma, saj je dan tako kratek, so vas toliko obremenila, da ste kratkoma'o na to pozabili. Človek v današnjem hitrem tempu življenja res po navadi ne najde toliko časa, da bi opravil tudi drobne stvari, kot na primer, da bi se naročil na časopis.

Zato smo vam priskočili v pomoč s spodnjo naročilnico. Nič več ne boste v skrbeh, kako in kje bi naročili Celjski tednik. Vaša skrb bo le, da naročilnico izpolnite, jo odrežete in pravilno frankirano oddate na pošto. Ze v nekaj dneh boste prejeli list na dom in ne bo se vam treba več po nepotrebnem razburjati, da lista v trafiki niste dobili.

Spodnja naročilnica pa je namenjena tudi našim stalnim naročnikom. Njim osebno sicer ne, ker so na list že naročeni, pač pa jih prosimo, da list z naročilnico ponudijo sosedu ali znancu. Če im bo list všeč, se bodo prav gotovo naročili nanj. Mnogi ljudje, zlasti na podeželju, Celjskega tednika še ne poznajo. Zato vas prosimo, dragi naročniki, da ga ponudite na ogle. S to naročilnico lahko naročite Celjski tednik tudi za sorodnike, ki služijo vojaški rok, ali pa jih je življenje zaneslo v druge kraje naše domovine ali celo daleč v svet. Tem boste gotovo naredili še posebno veselje in uslugo, saj bodo kot naročniki v stalnem stiku s koščkom svoje ožje domovine.

Celjski tednik vas tedensko podrobno seznaja o vseh dogodkih v vaši občini in okraju. Razen tega boste v njem našli tedenski notranji in zunanji politični pregled, obilo zanimivega branja iz naših krajev, aktualne in zanimive dogodke po svetu, vesti o nesrečah itd., otroci in gospodinjje pa bodo v svojem kotičku našle tudi dovolj zanimivega branja.

Cena lista, ki izhaja tedensko na dvanaestih straneh, je komaj 800 dinarjev letno, kar predstavlja dejansko le eno petino stroškov tiskanja. Naročnik torej plača le minimalni del dejanske cene, vse ostalo krije družba. Naročnina za inozemstvo je zaradi večjih poštnih stroškov 2.000 dinarjev letno. V kolportaji pa je cena lista 20 din. torej več kot 200 dinarjev letno. Tudi zaradi tega se izplača postati stalni naročnik.

Kot vidite tudi naročnina ni preveč visoka. Naročnino pobirajo med letom poštari in jo lahko plačate v dveh obrokih po 400 dinarjev, kar predstavlja zelo majhen izdatek, ki ga v enem letu niti ne boste občutili. Mnogokrat zapravljamo denar za stvari, od katerih pravzaprav nimamo nič, večkrat celo škodo.

Vse to narekuje potrebo, da bi ne smelo biti družine v celjskem okraju brez Celjskega tednika. Kdor je že naročen na kakšen dnevnik, mu bo naš tednik v dopolnilo. Tistemu, ki iz kakršnihkoli razlogov na dnevnik ni naročen, pa bo Celjski tednik nenadomestljiv obveščevalec o dogodkih v domovini in po svetu, predvsem pa v občini in v okraju. V sedanjem hitrem družbenem razvoju si pač ne moremo zamisliti človeka — družbenega upravljalca, da bi lahko brez časopisa uspešno izpolnjeval naloge, ki jih pred njega postavlja današnji čas.

Spoštovani bralci, predvsem zaradi tega vam svetujemo in priporočamo, da se naročite na Celjski tednik.

Dragi naročniki, vas pa še enkrat prosimo, da naročilnice v listu ponudite svojim znancem ali sosedom. Na ta način bi lahko vsakdo izmed vas pridobil najmanj še enega naročnika. V tem primeru bi se naklada Celjskega tednika podvojila. Od tega pa bodo imeli koristi zopet naročniki in bralci, saj bi s povečano naklado znižali stroške tiskanja, hkrati s tem pa izboljšali pestrost in kvaliteto lista.

Zato ne odlašajte več! Izpolnite naročilnico in nam jo vrnite čimprej. Prepričali se boste, da ste ravnali prav!

Uredništvo in uprava
Celjskega tednika

Čitajte »Celjski tednik«

Naročam »CELJSKI TEDNIK«
Pošiljati mi ga začnite takoj —
z dnem
Prilimek in ime
Kraj, ulica, hišna št.
Pošta
Lastoročni podpis
Znamka za 15 din

**Celjski
TEDNIK
CELJE**
P. P. 16

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

Zaslužena priznanja

Praznik republike so lepo počastili tudi strelci. Na skupni slavnosti seji Okrajnega ter Občinskega strelskega odbora v Celju so izročili svojim najbolj delavnim funkcionarjem ter naj-

boljšim tekmovalcem ne samo odlikovanja Strelske zveze Slovenije, temveč tudi visoka priznanja, ki sta jih pripravila tako Okrajni kot Občinski strelski odbor v mestu ob Savinji.

Zgoraj — odlikovanci, spodaj — med govorom tovariša Franca Simoniča

Razmišljanja

Ob zaključku jesenskega dela prvenstva v slovenski conski ligi

Ce bi zdi, ob zaključku jesenskega dela prvenstva v slovenski conski nogometni ligi, obudili iz spomina izjave, ki smo jih objavili tudi v naši športni rubriki in ki so jih dali najodgovornejši funkcionarji obeh celjskih klubov, ki sodelujeta v republiškem tekmovalstvu, potem bi morali zapisati nekatere takole: enaistotisto Kladivarja ni izpolnila pričakovanih, od obljub in napovedi, da se bo to moštvo potegovalo za prvo mesto, so ostale samo prazne besede in razočaranja. Boljši poznavalci razmer v tem klubu pa pravijo, da so ostale še notranje razprtije, ki so jih menda povzročile različne nagrade nekaterim igralcem ob začetku tekmovalstva. Kladivarja je ob zaključku jesenskega dela prvenstva običaj na sedmih mestu z devetimi točkami ter pozitivno razliko v golih 29:19. Od enajstih tekem je le štirikrat zmagal, šestkrat neodločeno ter šestkrat izenbil.

Celjski železničarji so bili na začetku prvenstva v slovenski conski ligi zelo skromni. Naša želja je, da se deli, da bi ostali v ligi. Kot vse kaže, se jim je ta želja izpolnila, čeprav je lahko takšno mnenje na polovici prvenstva zelo tvegano. Pa ne samo to. Če bi v klubu ne mešetarili z neko izpisi, potem bi tičali še na bolj varnem mestu. Skratka, tekmovalstvo v conski ligi so vzeli dosti bolj resno kot na njihovi mestni tekmi. To se je videlo tudi na domačem derbiju. Ob zaključku prvega dela prvenstvenega boja zasedajo šesto mesto z enajstimi pikami. V enajstih dvobojih so dosegli pet zmag, igrali enkrat neodločeno ter petkrat izgubili. Na žalost pa imajo negativno razliko v golih 31:34.

Ce smo z uspehom celjskih ligaških moštev v prvenstvenem tekmovalstvu delno, ali bolje rečeno, na pol zadovoljni, pa smo povsem črnogledi glede mladine. V enajstih tekmah je mladina Kladivarja dosegla

pet zmag ter utrpela šest porazov. Po vsem tem je zbrala deset točk, razlika v golih pa se glasi 25:20 v njeno korist. Ob zaključku jesenskega dela je zasedla sedmo mesto. Dosti slabša pa je mladina celjskih železničarjev, ki je običajna na enajsti ali predzadnji stopenji ter v enajstih spopadih zabeležila eno samo zmago in dva neodločna izida, osemkrat na je dvojni izguba. Razlika v golih je porazna 7:58. Vsega skupaj ima štiri točke.

Iz teh podatkov mladinskih enastotisto, pa tudi iz tekem, ki smo jih gledali, je človek dobil vtis, kakor da se v obeh celjskih klubih ne trudijo preveč z vzgojo mladih nogometašev. Vse kaže, da se jim to ne izplača, kajti veliko manj truda (čeprav na dosti več denarja) potrošijo tedaj, kadar kupujejo že izšolanega spasa na tujem trgu. Vzgoja lastnih kadrov po vsem tem ni rentabilna stvar. To mnenje potrjuje tudi sestav moštev, v katerih zavzemajo vodilne pozicije prav »kunjenci« ali pa tisti nogometaši, ki so v nov klub pristopili »iz ljubizne« do drugega okolja?!

Tak je prerez v številkah. Drugačen pa bi bil prerez notranjih dogodkov in notranjega življenja v teh klubih. Nai bo ta slika takšna ali drugačna, eno pa je gotovo, bolj kot kdakoli prej, je morda ravno zdaj prišel tisti čas, ko bi bilo prav, če bi se znova sestali funkcionarji — člani upravnih odborov — samo Kladivarja in Celja, temveč tudi Olimpa in morda štorskega Kovinarja ter na skupnem posvetovanju znova obudili misel (ki so jo nekoč sprejeli kot skleno) o formiranju koordinacijskega telesa, ki bi uravnaval celotno politiko nogometa ter reševal medsebojna vprašanja. In teh je veliko, zelo veliko. Zato je prava škoda, da o tem sodelovanju le govorimo, tovariši pa, ki so obljubili, da bodo na tem polju storili nekaj več, stojijo ob strani.

-an

— Ko ocenjujemo letošnje delo in ga primerjamo s sklepi, ki smo jih sprejeli na skupščini, je v pozdravnem govoru dejal predsednik Okrajnega strelskega odbora, polkovnik in narodni heroj Franc Rojšek, smo lahko nadvse zadovoljni, saj smo opravili vse naloge, ki smo si jih zadali. Razen tega pa smo dosegli pomembne uspehe tudi v množičnosti strelskega športa. Razumljivo je, da smo te uspehe dosegli samo s pomočjo velikega števila nemornih delavcev in funkcionarjev v strelskih organizacijah ter po zaslugi naših odličnih tekmovalcev.

V nadaljevanju je tovariš predsednik podelil v imenu Strelske zveze Slovenije visoka odlikovanja nekaterim najbolj zaslužnim delavcem iz vrst strelskega športa. Razen tega pa je zlato medaljo te zveze izročil sekretarju OK ZKS tov. Francu Simoniču. Bronaste medalje pa so dobili: Franc Košec, Milan Jager, Leonold Bervar, Franc Hočvar, Slavko Podplatan, Lojze Borine, Ivan Varva, Janez Zagar, Peter Cvek ter Veljko Repič.

Končno sta tovariš Rojšek v imenu Okrajnega ter tov. Podplatan v imenu Občinskega strelskega odbora izročila spominske plakete velikemu številu prizadevnih funkcionarjev ter uspešnih tekmovalcev.

Ko se je tov. Simonič zahvalil za odlikovanje, je hkrati čestital strelski organizaciji celjskega okraja za uspehe, ki jih je dosegla pri vzgoji mladine.

TEKMOVANJE V PATROLNEM TEKU

Te dni sta komanda celjske garnizije JLA ter Okrajni strelski odbor razpisala v počastitev dneva Jugoslovanske ljudske armade tradicionalno tekmovalstvo ekip v patrolnem teku s streljanjem. Letošnje tekmovalstvo bo v nedeljo, 17. decembra s startom ob 10. uri pred domom JLA ob Teharski cesti.

Pravico do sodelovanja imajo pripadniki vseh družbenih organizacij, športnih društev, strelskih druženj, predvse jasko vzgoje, ekipe JLA, Ljudske milice, rezervni oficirji in podoficirji, člani Zveze borcev itd.

Tekmovalci bodo razdeljeni v tri skupine: ženske ekipe (1.200 metrov dolga proga); moške ekipe od 17 do 30 let (2.500 m) ter moške ekipe od 30 do 45 let (2.500 m). Vsako ekipo sestavljajo štirje tekmovalci, ki morajo v cilj priteči skupaj.

Med tekmi bodo člani vseh ekip opravili tekmovalstvo v streljanju in sicer ženske z zračno puško (blizu železniškega mostu), moški pa z vojaško puško (na provizoričnem strelišču na igrišču ZNK Celje pri Skalni kleti).

Vrstni red ekip bo določen na osnovi časa, ki ga bodo potrebovale za progo, razen tega pa bodo za vsak doseženi krog pri streljanju odbili po tri sekunde od skupnega časa.

Organizator tekmovalstva bo sprejemal prijave najpozneje do 12. decembra. Za prveplasirane ekipe v vseh skupinah so določene nagrade po 12.000 din, za drugoplasirane po 8.000 in za tretjeplasirane v vseh skupinah po 4.000 dinarjev. Razen tega bo vsak tekmovalec in vsi sodniki ter vodje ekip prejeli še spominske diplome.

Nogomet:

Velenje - JESENSKI OKRAJNI PRVAK

V zadnjem jesenskem kolu okrajne nogometne lige so bili doseženi naslednji rezultati: Zalec 5:0, Smartno ob Paki 1:0, Rogatec 5:0, Sl. Konjice 1:0, Vransko 12:0, Olimp 1:0, Nazarje 3:0 p. f., Soštanj 1:0, Velenje 0:2.

Naslov jesenskega prvaka je osvojilo Velenje z 21 točkami, sledijo pa Store 20, Olimp 19, Smartno ob Paki 14, Slov. Konjice 13, Soštanj 9, Stoklar 8, Zalec 8, Rogatec 6, Nazarje 5, Zreče 4 in Vransko 1 točka.

Zadnje tekme

V zadnjem kolu jesenskega dela prvenstva v slovenski conski nogometni ligi sta celjska predstavnik dosegla naslednja izida: Kladivar-Triglav (Ljubljana) 1:2, Odred-Krim: Celje 5:2. Obe mladinski moštvi iz Celja pa sta izgubili tekmi z rezultatom 4:0.

Tudi ing. Jože Brodnik

Zadnji dan preteklega meseca je bila v Anahovem javna televizijska oddaja, na kateri je uredništvo »TT« razdelilo najboljšim slovenskim športnikom plakete »Branka Zihlerla«. Medtem, ko je zlato plaketo sprejel letošnji evropski prvak v orodni telovadbi Miro Cerar, je srebrno osvojil namiznoteniški igralec iz Kranja Janez Teran, bronasto pa košarkar Ivo Daneu. Med ostalimi petimi športniki, ki so letos dosegli izredne uspehe in katere je prav tako nagradila redakcija »TT« je bil tudi deseterbojec, član AD Kladivarja, inž. Jože Brodnik, ki je sprejel spominsko plaketo »Branka Zihlerla«.

V posebnem nagradnem žrebanju med tistimi športniki, ki so se letos uvrstili v lestvico najboljših tekmovalcev, pa se je sreča nasmešnila celjskemu mlademu atletu Martinu Stajnerju, ki je ob tej priložnosti prejel tranzistorski sprejemnik.

Inž. Jože Brodnik

POVEJ, ZAPOJ, ZAIGRAJ...

Prireditve v okviru letošnjih Jugoslovanskih pionirskih iger se bližajo koncu. Pri Občinskih odborih Jugoslovanskih pionirskih iger se že pripravljajo na zaključne proslave, na katerih bodo najboljše odredme podelili primerne nagrade in priznanja.

V vrsto prireditev, ki jih je pripravil Okrajni odbor Jugoslovanskih pionirskih iger, se bo v torek, 19. decembra pridružil še nadvse zanimiva in izredno pisana revija pionirske dejavnosti. To bo revija pod naslovom »Povej, zapoj, zaigraj...«. Ze naslov pove, da bodo nastopali recitatorji in mladi pesniki, pevski zbori in solisti, mladi pianisti in violinisti, pa tudi plesalci baleta in folklorne skupine, ljubitelji dramske umetnosti, risarji in podobno. V veliki dvorani Narodnega doma se bodo izvršili otroci iz vseh koncev in krajev celjskega okraja. To ne bo zbir najboljših točk, temveč prežet skozi pisano vrsto pionirske dejavnosti. Začetek revije bo pripadal najmlajšim, cici-banom iz vrčev ter partizanskih društev.

V organizaciji te prireditve bosta sodelovala Okrajni odbor Jugoslovanskih pionirskih iger ter celjsko Opleševalno in turistično društvo. Zaradi izredne zanimivosti je zdaj opozarjamo na predprodajo vstopnic pri blagajni kina Union.

Ignacu Ferdiču v spomin

Skoraj neopazno je za vedno odšel od nas Ignac Ferdič, ki je skozi dolgo vrsto let opravljal službo varnika na celjski železniški postaji in katerega je poznala velika večina potnikov, saj je bil zmeraj uslužen in priazen. Pretekli teden so ga pokopali na celjskem mestnem pokopališču.

Rodil se je v Smihelu nad Pliberkom v narodno zavedni slovenski hiši. V tem duhu je vzgojil tudi svoja dva otroka. Zaradi slovenske narodne zavesti je moral veliko pretrpeti tudi v ča-

su okupacije. Nemški okupator je vrgel njega in oba otroka v zapor, sin Ignac pa je žrtvoval svoje življenje kot talec. Ustreljen je bil v Mariboru, 15. novembra 1941.

Kot koroški rojak je tudi v letih 1918—1919 vedel, kje je njegovo mesto. Odšel je med koroške borce in se udeležil bojev za priključitev Koroške Jugoslaviji.

Gibanje PREBIVALSTVA

V času od 27. 11. do 3. 12. 1961 je bilo rojenih 7 dečkov in 1 deklica.

POROČILI SO SE:

Alojzija Zafraun kurjač iz Zlatec in Rozalija Dvojenik, izročila, pomakneta iz Celja; Alojz Tomič delavec in Albin Šker, delavca oboje iz Celja; Oskar, Edvard Kohnert, uslužbenec in Albin, E. vana Kromer, uslužbenka, oboje iz Celja; Andrej Zuberl, uslužbenec in Vida Siska, uslužbenka oboje iz Celja; Anuš Lavčič, delavec iz Komolca in Marija Vidce, delavka iz Sentanja; Jože, Janez Vovk, uslužbenec in Zofija Melnik, izročilarka oboje iz Celja; Janez Debelac, uslužbenec iz Smarja pri Jelšah in Kristina Vintar, uslužbenka iz Velenja; Edvard Vidensek, delavec in Marija Brecl, kmetovalka oboje iz Lce.

UMRLI SO:

Trobin Helena, upokojenka iz Sečeka, stara 90 let; Bosnar Josina otrok iz Vela Gora — Kranja, stara 8 mesecev; Ljudevit Pavlovič inž. upokojenec iz Lačne gore, star 99 let; Jožef Stojkovič, druž. upokojenka iz Grmovja, stara 84 let; Stanko Tavcar, posestnik iz Zg. Grosuplje, star 34 let.

V času od 19. do 25. novembra je bilo v celjski občini rojenih 25 dečkov in 25 deklic.

POROČILI SO SE:

Kostomaj Adolf, orodni ključavničar iz Ostržnega; Medved Helena, laborka iz Celja; Černež Ivan, živinodržavnik iz Slavi Vran, uslužbenka, oboje iz Celja; Belle Igor-Julij Ivan, uslužbenec — roj. Perdan, razv. Lkovec Erna, uslužbenka, oboje iz Celja; Gregor Rafal, uslužbenec — Okrožnik Jožeta, natakarica, oboje iz Celja; Jarh Francisek, gradbeni tehnik iz Celja — Kampuš Ana-Kristina, učiteljica iz Velikega Podloga; Savšek Marjan, vodovodni instalater iz Celja — Pročej Stefanija, šivilja iz Dobrste vas; Zelenjak Viktor, brivski mojster — roj. Gril, razv. Sulšek Kristina, frizerska pomočnica, oboje iz Celja; Kumer Anton, uslužbenec iz Celja — Miklavžina Emilija, uslužbenka iz Skal pri Sošanju; Jugovič Vilj, upokojenec iz Celja — razv. Safar, roj. Laškega; Gašček Ludvik-Stefan, uslužbenec — Pukl Katarina, oboje iz Ostržnega; Janežič Francisek, cestni nadzornik iz Prekopa — Hribčević Marija, uslužbenka iz Ostržnega; Miklar Francisek, strojni ključavničar iz Smarje — Bukovec Cecilija, bolnišnica strelšnica iz Celja; Strašek Francisek, kovač iz Skofje — Pevec Dragica, kuharica iz Celja; Milarič Daniel, delavec — Leskovec Erika, delavka, oboje iz Celja; Smole Vinko, delavec — Bosnar Erna, delavka, oboje iz Celja; Pavlič Anton, poljedelec — Lajler Terezija, poljedelka, oboje iz Dobrove; Lipovec Janez, dežel. Celja; Cehovin Boris, strugar iz Komra — Pocius Ivan, pitelj iz Stor; Jonke Leopold, lesni delovodja iz Trnovelj pri Celju — Esh Marija, delavka iz Babinje; Esih Stanislav, delavalec — Tolimir Ruža, delavka, oboje iz Babinje; Vidensek Franc, kmetovalec — Jezeršek Marija, kmetovalka, oboje — Belina Franciska, delavka, oboje iz Jezere pri Smartnem.

UMRLI SO:

Skušec Edvard, vzdrževalec iz Loke pri Zidanem mostu, star 91 let; Zupanec Jožef delavec iz Celja, star 76 let; Ferdič Ignac, železničar iz Celja, star 76 let; Smagar Leopold, upokojenec iz Zagerja ob Savi, star 55 let; Klemenšek Anton, poljedelec iz Logarske doline, star 48 let; Kranjc Edvard, ključavničar, iz Zagrad, star 34 let; Kodrin Oskar, izgovski pomočnik iz Celja star 55 let; Bregar Karol, upokojenec iz Celja, star 81 let.

Medodredno

tekmovanje

V počastitev otvoritve nove šole v Ljubljani je pionirski starejšinski svet osnovne šole Liboje razpisal medodredno tekmovanje šahistov in strelcev sosednjih šol.

Tekmovanje je bilo v nedeljo v Doma Svobode in v Keramični tovarni. Udeležili so se ga mlajši pionirji Osnovnih šol Petrovč in Zalec ter starejši pionirji Osnovne šole Griže, ki pa so tekmovali izven konkurence.

Pri strelcih so dosegli prvo mesto pionirji Osnovne šole Liboje, drugo mesto na pionirji iz Petrovč.

Pri šahistih so bili prvi pionirji Osnovne šole Liboje, drugi pionirji iz Zaleca in tretji pionirji iz Petrovč. Vse ekipe so prejele nagrade.

POMOČ V NESREČI

Ob tragični nesreči v rudniku v Murskem Središču je tudi velenjski rudnik prispeval za družine ponesrečenih rudarjev pol milijona dinarjev. S tem je izrazil globoko sočustvovanje in nesebično pomoč bratskemu revirju v sosednji republiki.

Lepo jim je

Stanovanjska skupnost v Storaht je v zadnjem času posvetila izredno veliko pozornost otroški mu vrtcu, pa ne zato, da bi morala urejevati notranje odnose, temveč predvsem zaradi tega, da bi z njegovim delom čimbolj razbremenila zaposleno mater. V vrtec prihajajo otroci brez varstva in zlasti še otroci zaposlenih mater. Zato je odprt od šestih zjutraj do štirih popoldne, po potrebi pa še dlje. V njem pa je prostora tudi za tako imenovane prehodne male goste, to je za tiste otroke, katerih starši so

kakšni dan odsotni za nekaj ur, pa nimajo človeka, kateremu bi lahko pustili v varstvo svojega malčka.

Vrtec lahko sprejme do štirideset otrok. Zaenkrat ni povsem zaseden. V njem imajo še nekaj prostora. Navzlic temu, da se v njem otroci dobro počutijo, pa ima stanovanjska skupnost vendarle težave, da prepriča starše, da dajo otroke v varstvo tej ustanovi.

Nasha slika kaže malčke pri obedu. Dober tek, otroci!

Iz partizanskih društev

PARTIZAN REČICA OB SAVINJI — RAZPUŠČENI

V Mozirju smo bili obveščeni, da je pred dnevi prenehalo s delom partizansko društvo v Rečici ob Savinji. Solsko športno društvo Mladost je od Partizana prevzelo vse rekvizite in opremo v uporabo.

Prav bi bilo, če bi merodajni občinski činitelji raziskali vzroke — zakaj je društvo prenehalo s svojim delovanjem!

V SMARTNEM OB PAKI — NEDELAVNI

Partizan Smartno ob Paki je še do nedavnega bil med agilnimi društvi, ki je s svojo raznovrstno dejavnostjo vključeval nad 100 aktivnih pripadnikov. Poleg redne splošne vadbe so v tem društvu bili med najboljšimi v okraju v namiznem tenisu, zelo aktivni pa so v nogometu in smučanju. Od vsega tega je v društvu le še nogometna aktivnost, vsa ostala dejavnost pa je zamrla. Kljub društvenemu domu in telovadnici, v kateri je polno orodja, ni društvenega življenja. Orodje prekrija debla plast prahu — dokaz, da se ga pač nihče ne poslužuje. Negigijenična telovadnica tudi ni vaba za izvajanje šolske telesne vzgoje, katere pouk se tudi v teh mesecih odvija na planem.

Prav preseneča nas, da v tako velikem kraju s tolikimi števili mladine ni nikogar, ki bi to društvo postavil zopet na isto stopnjo, ki jo je kazalo vsa leta po osvoboditvi.

PETERKA — ZLOMIL NOGO

Znani atlet, metalec diska in kladiva, Andrej Peterka si je pred dnevi zlomil nogo, vendar ne pri atletskem treningu, temveč na — nogometni tekmi med atleti in smučarji.

Košarka

POKAL ZA DOMAČINE

V počastitev praznika republike je košarkarski klub v Storahtju izvedel zanimiv turnir petih moštev. Razen dveh domačih ekip so sodelovali še igralci MTT iz Maribora, ljubljanske Svobode ter oslabljene celjske reprezentance. Zmaga je pripadla prvemu moštvu domačinov, ki so s tem osvojili tudi pokal.

Posamezni dvoboji pa so se končali takole: Soštanj II : Svoboda 37:52, MMT : Celje 49:23, Soštanj I : Svoboda 50:42, MTT : Soštanj II 52:45, Celje : Soštanj I 33:57, Svoboda : MTT 57:54, Celje : Soštanj II 25 : 17, Soštanj I : Soštanj II 65:33, Celje : Svoboda 49:58, Soštanj I : MTT 58:58.

SIEMENSEK IZGUBIL

V soboto zvečer je bila v Trbovljah revija mladih boksaev Slovenije, na kateri je nastopil tudi Siemensek, član celjskega Olimpa. V polvelter kategoriji je Celjan izgubil dvoboj po točkah; premagal ga je Zupančič, član ljubljanskega Odreda 2:0.

Judo

ALPINA : OLIMP 17:7

V predzadnjem kolu republiške lige v judu je moštvo Alpline iz Žir premagalo ekipo celjskega Olimpa 17:7.

PRVENSTVO MOZIRSKO OBČINE V NAMIZNEM TENISU

Pred dnevi je Občinska zveza za telesno kulturo Mozirje izvedla občinsko prvenstvo v namiznem tenisu. Udeležilo se ga je nad 40 igralcev in igralke. Občinski prvaki so postali — pri pionirjih Milave iz Ljubnega, pri ponirkah Milave iz Mozirja, pri mladincih Zagožen iz Gornjega grada in pri mladinkah V. pavčeva iz Mozirja. Tekmovanje je bilo na Ljubnem.

NEDELAVNOST OBČINSKE ZVEZE ZA TELESNO KULTURO V SOSTANJU

Občinska zveza za telesno kulturo v Soštanjju in letošnjem letu ni pokazala skoraj nikakršne dejavnosti. V kolikor smo informirani niti ni razdelila sredstev, ki jih je obč. LO Soštanj v proračunu zagotovila za razvoj telesne kulture v tej občini. Ni čudnega potem, če je vsa temeljna dejavnost v partizanskih društvih v Smartnem ob Paki, Soštanjju in Velenju v zadnjem letu povsem zamrla. V vseh teh društvih namreč ni organizirane splošne temeljne vadbe za vse oddelke po starostnih obdobjih. Športna aktivnost v Velenju in Soštanjju je dokajšnja, vendar vsi so lahko prepričani, da ne bo kvaliteta uspeha v športnih igrah in panogah brez istočasne skrbi za izvajanje množične temeljne telesne vadbe s kar največjim številom mladine. V Velenju se že imeni važnost tega dela in so pred dnevi ponovno poizvedli splošno vadbo. Upajamo, da bodo do tega spoznanja prišli zopet v Soštanjju in Smartnem ob Paki, kjer imajo za to delo tudi vse potrebne pogoje.

SAH

ZMAGALI SO SAHISTI STORSKE ŽELEZARNE

V predzadnjem in zadnjem kolu občinskega moštvenega prvenstva v šahu so favoriti z veliko premočjo odpravili ostale tekmece. Tako je bil vrstni red v A skupini: Cinkarna 25 in pol, Emajlika 25, LJK Savinja 18, sledijo Klima, Aero, Tapetništvo in PTT.

V B skupini pa so se moštva zvrstila takole: Zelenarska Store 26, Banka 25, Ingrad 20, sledijo Tehnitve, Kristalija in Gradis.

Tako sta se v borbi za prvo mesto srečali moštvi Cinkarne in Storske železarne. Dvoboj se je končal z neodločenim izidom 5:5. Ker pa so o zmagovalcu odločale partije na prvih desetih, je ta lovorika pripadla šahistom Storske železarne. Ostali rezultati finalnih srečanj so bili: Banka: Emajlika 2:4, Savinja : Ingrad 1 in pol : 4 in pol, Klima : Tehnitve 6:0.

TURNIR CETRTOKATEGORNIKOV

V torek, 12. 1. m. se bo v celjskem šahovskem domu začel turnir četrtokategorikov. Doslej je prijavljenih že 17 igralcev.

Komisija za sklepanje in odpoved delovnega razmerja pri Obrtnem podjetju Steklar Celje razpisuje delovno mesto

tajnice

ki bo obenem opravljala posle blagajnika.

Pogoji: srednja šola z 1-letno prakso, ali nepopolna srednja šola s 3-letno prakso. Nastop službe možen s 1. januarjem 1962, ali po dogovoru.

Osebnih prejemki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Pisarne prijave pošljite na upravo podjetja, Gabčeva 8, najkasneje do 15. decembra 1961.

SEKRETARIAT OKRAJNEGA SVETA SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV CELJE
razpisuje delovno mesto

ADMINISTRATORKE

ki bi istočasno vodila tudi Prosvetni servis.

Prednost imajo daktilografije in strojopiske.

Ponudbe sprejemamo do 20. decembra 1961 na naslov: Okrajni Svet Svobod in prosvetnih društev, Celje, Gregorčičeva ulica 6. Plača po dogovoru. Nastop službe s 1. januarjem 1962.

OKRAJNA ZVEZA ZA TELESNO KULTURO CELJE
sporoča, da je umrl

Franjo Šega

Dolgoletni podpredsednik in tajnik Okrajne zveze Partizan ter častni član TVD Partizan, Gornjsko.

Aktivnega tovariša bomo spremlili k zadnjemu počitku v soboto, 9. decembra ob 15.30, uri na mestnem pokopališču v Celju. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Okrajna zveza za telesno kulturo Celje

OBJAVE IN OGLASI

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 8. decembra 1961 ob 11. in 15. uri: Vandro-Stanar: KEKEC IN MOICA.

Ob 19. uri: Vinko Srgar: HEROICA. Gostovanje v Prebodu.

Sobota, 9. decembra 1961 ob 19.30 uri: Fadil Hadžić: HOTEL ZA NORCE. — Izven.

Nedelja, 10. decembra 1961 ob 15.30 uri: Fadil Hadžić: HOTEL ZA NORCE. — Izven.

Sobota, 16. decembra 1961 ob 19.30 uri: Saul Levitt: PROCES. — Premiera. Premierski abonma in izven.

Nedelja, 17. decembra 1961 ob 10. uri: Saul Levitt: PROCES. — I. nedeljski abonma in izven.

Ob 15.30 uri: Saul Levitt: PROCES. — Nedeljski popoldanski abonma in izven.

MALI ODER

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Nedelja, 10. decembra 1961 ob 10. uri: Milan Doković: LJUBEZEN. — Izven.

KINO

KINO UNION

8. — 11. 12. 1961 »KAROLINA RESKA«, jugoslovanski barvni Cse film

12. — 15. 12. 1961 »PLANET SMRTI«, nemško-poljski barvni Cse film

KINO METROPOL

8. — 11. 12. 1961 »ANA IZ BROOKLYNA«, italijanski barvni Cse film

12. — 14. 12. 1961 »PESEM«, jugoslovanski film

MATINEJA

10. 12. 1961 »RISARSKA MODELOVA«, ameriški barvni Cse film

KINO DFD »SVOBODA SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI

9. in 10. 12. 1961 »GOLA MAJA«, ameriški barvni Cse film

13. in 14. 12. 1961 »OVCAR«, ameriški barvni Cse film

STANOVANJA

ODDAM opremljeno sobo samskemu intelektualcu. Ponudbe pod »Poseben vhod na upravo lista.

NAGRADO nudim za enosobno stanovanje ali začasnjo za večjo prazno sobo, lahko tudi v bližnji okolici Celja. Potrebujem nujno. Naslov v upravi lista.

DVA MLAJŠA FANTA iščeta sobo v Celju. Naslov v upravi lista.

NEOPREMLJENO sobo v bližini mesta iščem. Naslov v upravi lista.

SPREMEM MOSKO osebo na stanovanje Mariborska 32 B, dvorišče.

KUPIM

RABLJENO KUHNJSKO kredenco kupim. Ponudbe pod »Kredenco na upravo lista.

ELEKTRICNO CRPALKO za vodovod, dobro ohranjeno, ter črpalko motorsko za gnojnico, kupim. Megojnice 102. Griže.

Upravni odbor HOTELA EVROPA v Celju razpisuje delovno mesto

računovodje

Pogoji: ustrezna šolska izobrazba z najmanj 5-letno prakso. Nastop službe 15. marca 1962. Interesenti naj pošljejo pisarne ponudbe na gornji naslov do 31. decembra 1961.

Komisija za uslužbenske zadeve pri Občinskem ljudskem odboru Šmarje pri Jelšah razpisuje prosto delovno mesto:

- SEFA ODSEKA ZA NOTRANJE ZADEVE
- REFERENTA ZA PREMOŽENJSKO PRAVNE ZADEVE

Pogoji: pod točko 1 višja strokovna izobrazba z večletno prakso v upravnih organih; pod točko 2 samostojen referent za premoženjsko-pravne zadeve z najmanj 5-letno prakso.

Pravilno kolkovane vloge je poslati do 15. decembra 1961.

TOVARNA-OPEKE ZALEC razpisuje prosta delovna mesta:

- FINANCNEGA KNJIGOVODJE (KINJE)
- PRODAJNEGA USLUŽBENCA Z ZNANJEM ADMINISTRACIJE
- KLJUCIVNICARJA z visoko kvalifikacijo.

Pogoji: ekonomska srednja šola, ali nepopolna srednja šola s 3-letno prakso kot finančni knjigovodja.

Pogoji: ekonomska srednja šola ali nepopolna srednja šola z ustreznimi praksi.

Nastop 1. januarja 1962 ali po dogovoru. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi OD. Pisarne ponudbe je dostaviti podjetju do 15. decembra 1961.

RAZPISI

DIMNIKARSTVO CELJE razpisuje prosto delovno mesto

RACUNOVODJE

Pogoji: popolna srednja šola, 5 let prakse samostojnega računovodje. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Nastop službe s 1. januarjem 1962 ali po dogovoru.

VOJNA POSTA 6515 CELJE razpisuje JAVNO USTNO LICITACIJO ZA NABAVO MESA IN MESNIH PROIZVODOV V LETU 1962

in sicer: za sveže goveje, telečje in svinjsko, suho meso in suhomesnate proizvode ter suho slanino.

Predračunska vrednost znaša 19.461.000 dinarjev.

Licitacija bo ustmena dne 26. decembra 1961 ob 8. uri.

Informacije o tehničnih pogojih ter količinah lahko zveste vsak delovni dan pri Vojni postji 6515 Celje. Trg svobode 8, v psarni št. 23 od 8. do 12. ure.

Ponudniki morajo poslati ali oddati pisarno izjavo komisiji, da so jim znani pogoji licitacije ter da jih priznajo, kakor tudi potrdilo Narodne banke o vplačani kavci 2% od predračunske vrednosti.

ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE DELAVCEV CELJE razpisuje delovno mesto

REFERENTA ZA ZAPOSLOVANJE

Pogoji: višješolska izobrazba in najmanj 2 leti upravne prakse, ali srednješolska izobrazba in pet let službe na podobnem delovnem mestu.

OBVESTILA

DRUŠTVO STENOGRAFOV IN STROJEPISCEV V CELJU

prizide v počastitev 20-letnice vstaje v nedeljo, 10. decembra 1961 ob 9. uri na administrativni šoli v Kajuhovi ulici

STENOGRAFSKO TEKMOVANJE

Vabljene članice in učenci.

KOMPAS

6 dni v CHAMONIX-u FRANCIJA. Organiziramo 6-dnevno potovanje na svetovno smučarsko prvenstvo. Poseben aranžman za ljubitelje zimskih športov. Prijava in informacije v poslovalnici KOMPAS CELJE. Cena 32.000 din.

PROSVETNI DELAVCI! Presenečenje za Vaše semestralne počitnice! 6-dnevno potovanje s KOMPAS-ovimi avtobusi: Bologna—Firence—Pisa—Rimini—San Marino—Ravenna. Cena potovanja vključno jugoslovanski potni list in italijanska viza din 21.500. Prijava v poslovalnici KOMPAS CELJE.

6-DNEVNO POTOVANJE V KOLN (od 1. do 12. januarja 1962) na mednarodni 1. do 12. januarja 1962) na mednarodno 26.800. Prijava v poslovalnici KOMPAS CELJE.

6-DNEVNO POTOVANJE NA MEDNARODNI SEJEM V FRANKFURTU (od 18. do 22. februarja 1962), cena din 26.000.

6-DNEVNO POTOVANJE NA MEDNARODNI SEJEM TEKSTILA IN KONFEKCIJE V FRANKFURTU (od 9. do 12. januarja 1962). Cena din 26.000.

PRIST VSAKIM POTOVANJEM OBLIČITE POSLOVALNICO KOMPAS CELJE TOMŠICEV TRG 1 — Telefon 23-50.

PRODAM

SPALNICO, kompletni, temna in svetla, prodam. Roška 9, (Nova vas) Celje.

STARO GITARO, bundo, čevlje 37 in 38, steklenice za vlaganje, prodam. Naslov v upravi lista.

TRAYNIK v velikosti 1 ha na Gorici pri Celju, prodam. Interesenti naj se zglasijo pri Rebec Slavku na Gorici 48 pri Celju.

HISO z vselijim dvosobnim stanovanjem 10 minut iz centra prodam. Naslov v upravi lista.

AVTORADIO TELEFUNKEN prodam. Na slo v upravi lista.

FO-ESTVECE malo, 57 arov z gospodarskim poslopjem ter Opel-Olimpio tip 1949 prodam. Rakova steza 26, Frankolovo.

SPALNICO, mehki les, orehova korenina, kompletno z vložki in žimnicami, OTROSKO posteljo z belo žimnico, OTROSKO MIZICO z dvema stolčkoma, prodam. VIZE ODLOČNO OHRANJENO IN VARNOSTNO. Naslov v upravi lista.

GASPERČEK in ročni vozniček prodam. Griže, Trubarjeva 39, Otok Celje.

TOPOLOINO AB v dobrem stanju prodam. Naslov v upravi lista.

FIAT 500 C Giardinetta ugodno prodam, vorašajte: Kramer, Laško 32.

CELJSKI TEDNIK

Uredništvo Celje, Titov trg 5 — poštni predal 16 — telefon 25-23 in 24-25 uprava Celje, Trg V. kongresa 5 — poštni predal 152 — telefon 25-75 in 20-89 — Tekoči račun pri Narodni banki Celje: 605.11-1 656 — izdaja ob petkih — letna naročnina 800, polletna 400, četrtletna 200 din — Inzermesto 2400 posamezna številka 20 dinarjev Rokopisov ne vračamo — sprejem oglašev, razpisov in objav vsako sredo do 12. ure v oglašnem oddelku, Trg V. kongresa 5

Informacije o oglaših, razpisih in objavah dobite le v upravi Celjskega tednika!

Kolektiv hotela „Evropa Celje“ Vas vljudno vabi na

veliko silvestrovanje

Tri godbe — Darila — Nagradno žrebanje Rezervacije v pisarni podjetja SILVESTROV MENU V RESTAVRACIJI IN VRTNI DVORANI V KAVARNI OBVEZNA KONZUMACIJA

Kruppovi milijoni in kanoni...

Nedavno so zapadni zavezniki iz druge svetovne vojne odgnali sramežljivo ferdžo, ko so se njihovi najvišji finančni mogotci »pustili« povabiti v razkošni dvorec Alfreda Kruppa. Navzoča je bila tudi nemška vlada. Evropska topovska dinastija si je privoščila proslavo svoje politične in finančne zmage. Nad ti soč ljudi, ki so bili povabljeni, Krupp gotovo ni pital zgolj z obloženimi kruhki?

Sicer sem se namenil pisati o Kruppovih milijonih in kanonih...

je njegova hči Berta (botrica »debele Berte«) prinesla k hiši plemiški naslov s poroko z Gustavom von Bohlenom und Halbachom. Le-ta je obdržal svoj naslov, toda na prvo mesto je pristavil Krupp.

Gustav Krupp von Bohlen und Halbach bi bil moral s svojim

mirnodobsko proizvodnjo, leta 1933 pa je postal glavni bankir Hitlerjevega fašističnega gibanja.

Ce bi se vprašali, kdo je bolj kriv za nemško politiko »Drang nach Osten« (pohod na Vzhod), Hitler ali Krupp, bi bili v zadregi, saj je Krupp že leta 1915 priporočil pruskemu kabinetu tole:

— Moramo prisvojiti prostore pokrajine, kamor bi lahko naselili množico naših nemških kmetov. To nam lahko nudi samo Vzhod...

Da je bil Krupp tisti, ki je zgradil Hitlerju osvajačno orožje, mislim da ni treba posebej poudarjati.

Ko je leta 1948 na zatožno klop v Nürnbergu namesto očeta sedel Krupp Alfred II., je svet predvsem pa nemški narod mislil, s Kruppi je končno odzvonilo. Njegova podjetja bi morala po sklepu sodišča biti prodana. Toda ponovilo se je leto 1919. Leta 1933 je Alfred Krupp von Bohlen und Halbach prišel iz zapora na čelo podjetja, ki zaposluje 100.000 ljudi.

Kot kaže, je zdaj spet Krupnov zlati čas. Na velikem sprejemu je gostil Angleže, katerim so njegove podmornice zdesetkale mornarico, gostil je Francoze, ki jim je dvakrat s topovi razdeljal mesta, gostil je Amerikance, ki jim je znova požrl tržišče. Zakaj?

Zato, da bi povedal: Spet sem tukaj! Jaz, Alfred Krupp sem ponovno pripravljen zastaviti vse svoje imetje, vse svoje milijone za nemško stvar. To pa po starem geslu pomeni: Milijone za »kanone«! Sieg heill!

Ne vemo, če se je na tisti večerji komu zataknilo?

J. Krašovec

Kot jajce jajcu so si podobna dekleta na zgornji sliki. V svojih tradicionalnih oblekah si skupina filipinskih deklet utira pot po največjih zabaviščih Amerike, ki je kot kaže željna posebnosti. Azijska folklorja pa je s svojo mistično vsebino in stilno tajinstvenostjo brez dvoma nekaj novega, privlačnega in razburljivega. Toda!

Nekoč so babice teh deklet plesale svoje verske ples v budističnih templjih, pozneje pa na dvoru filipinskih sultanov. Njihov ples je bil posvečen in dedščina dolgih rodov iz preteklosti. Sedaj pa, kot trdi nek poznavalec azijske folklorja, izgublja to narodno blago svoj pomen. Nič čudnega, saj poznamo okus Američanov. Kakorkoli se že pehajo za senzacionalnimi spektakli, tako ne morejo mimo železne navade, da vse »amerikanizirajo«. Komentator pravi, da se originalne le še obleke in dolgi posrebreni podaljški nohtov na rokah...

Naivnost gre v denar...

Ko je v Rusiji na Novi Zemlji rastlo število atomskih poskusov, je na Zahodu, zlasti pa v Ameriki, zacvetela nova trgovina. Znašli so se podjetni ljudje, ki kujejo zaklade iz najbolj umazanih pobud, in začeli trgovino z »protiatomskimi zaklonišči«. Casopisi so polni reklam z naslednjimi vsebinami:

— Za 2.000 dolarjev boste Adam in Eve pokolenj po tretji vojni.

— Ko bo vihra minila, boste iz našega zaklonišča prišli kot pionirji novega življenja na zemlji. In tako naprej...

Na spodnji sliki lahko vidimo eno izmed takih reklamiranih zaklonišč, ki po mnenju strokovnjakov niso nič drugega kot mišje luknje, kakršne že takrat v

drugi svetovni vojni v Evropi niso mogle zaščititi ljudi. Nekakšen kovinast sod, zakopan v zemljo, naj bi rešil družine smrti in posledice morebitne atomske vojne?

Zakaj merodajni, ki vedo resnico, ne posvarijo pred tako naivnimi kupčijami? Najbrž zato, ker nočejo jemati ljudem iluzije, da si lahko za lep kupček denarja zagotovijo življenje. To ni nič drugega kot navidezno premočrtno nasprotje s stališči Kitajcev, ki pravijo:

— Prav! Polovico nas bodo pobili, 300 milijonov pa nas bo ostalo!

Oboje je blokovska logika, ki je v popolnem nasprotju z našim stališčem:

— Najboljše zaklonišče je mir!

Zgodovina sendvičev

Prav zares imajo sendviči zgodovino in še zanimivo povzhu: V prejšnjem stoletju je na Angleškem živel lord Sandwich, ki je silno rad igral golf. Močno ga je motilo, kadar so njegovi gostje in soigralci zamujali čas s sedenjem za mizo in prigrizovanjem malice. To se mu je zdela potratna časa. Zato je začel razmišljati, kako bi goste pripravil do tega, da ne bi venomer zapuščali igre in da bi mu zaradi lakote ne ušli.

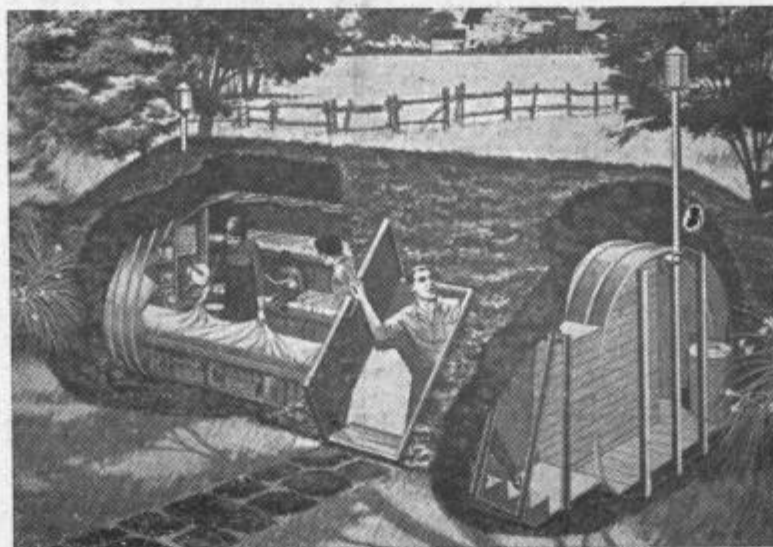
Naročil je svojemu kuharju, da je med dva kosa kruha položil meso. Ugotovil je, da je imel prav. Gostje so doslej lahko v

eni roki držali palico za golf, z drugo pa so masili usta s sendviči. Navada se je namreč hitro razširila in tako pripravljene malice so dobile ime po svojem »izumitelju«.

Morda bi bilo vredno pripomniti, da so se sendviči, vsaj pri nas, izrodili. To kar pri nas dobimo pod imenom »sendvič«, ni to kar bi moralo biti. To so zgolj obloženi kruhki. Take je lord Sandwich ponujal svojim gostom že pred »izumom«. Sendvič je torej le tisto, če mesne in druge priboljške položimo med dve kruhove rezine.

Kruppovi sjelekli mlini v Essenu se spet s polno paro proizvajajo... Toda ne je jasno za civilno gospodarstvo, temveč tudi topove!

podjetjem, ki je takrat zaposlovalo že 82.000 ljudi, ob porazu Nemčije po prvi svetovni vojni iti na boben. Francosko vojaško sodišče ga je obsodilo na 15 let ječe in prepovedalo proizvodnjo. Toda vrana vrani ne izključuje oči. Krupp se je previdno skril za

Zaklonišče za »atomsko vojno« kakršna gradijo zasebniki v ZDA

V programu Zveze komunistov je zapisano, da bo Narodnoosvobodilna vojna in socialistična revolucija Jugoslavije prišla v zgodovino vojne in socialističnih revolucij kot eden najsvetlejših primerov za revolucionarno socialistično družbeno preobrazbo, značajno tudi za svetovni boj za socializem. Ena od glavnih značilnosti naše revolucije je brez dvoma JLA, ki je zrastle iz partizanskih enot, kar je posebnost naše revolucije in edinstven primer v zgodovini druge svetovne vojne.

Včasih si ne znamo prav predstavljati, zakaj bi bila naša osvobodilna borba in naša revolucija nekaj posebnega v protifašističnih gibanjih med drugo svetovno vojno? Vendar to razliko ni težko opaziti, če nekoliko natančneje pogledamo partizanska gibanja med vojno v drugih evropskih deželah. Partizani so se borili v Franciji, v Sovjetski zvezi, na Poljskem, v Italiji, v Čehoslovaški in še marsikje. Toda vseh povsod so bile partizanske enote podrejene regularnim armadam. V Sovjetski zvezi so bili partizani pod vodstvom Rdeče armade, francoski partizani so se podredili degollistični armadi, ki je bila izven francoskih meja itd.

Komunistična partija Jugoslavije pa je ustvarila samoniklo ljudsko armado, ki se je razvijala vzporedno z rastjo nove ljudske oblasti, ki je od malih gverilskih enot prerasla v politično oboroženo silo delovnega ljudstva, ki je hkrati z zmago nad okupatorji zagotovila tudi zmago novega družbenega sistema — zagotovila je zmago socialistične družbene ureditve nove Jugoslavije.

To, kar smo zapisali, zveni zelo enostavno. Vendar razvoj JLA ni bil tako enostaven. Ta razvoj

ni bil prav nič spontan in nenačrten. Oglejmo si nekoliko zapovrstje to rast in okoliščine nastanka JLA:

PARTIZANSKI ODREDI KOT PLAMENICE UPORA

V času, ko je bil fašizem na višku moči in vojaških zmag, bi bila vsakršna frontalna borba na naših tleh nemogoča. Zato so stotine malih borbenih grup drobile močne sovražnikove sile po vsem okupiranem ozemlju. To so bili partizanski odredi, ki so bili krajevno vezani na močnejša središča (delavska) in na nekdanje predvojne partijske ilegalne organizacijske zveze.

Takšna enota je bila na primer I. celjska četa, katere usoda je bila vseveda mnogo bolj tragična od večine drugih širom po Jugoslaviji. Takšne majhne enote so z malimi diverzijami, nenadnimi napadi in likvidacijami zarotniških in izdajalskih elementov, imele prvo leto osvobodilnega boja velik uspeh. Samoniklost takih odredov je bila tudi politično edino pravilna pot nastanka poznejše revolucionarne armade. V njih se je manifestirala skupna težnja vseh jugoslovanskih narodov po izgonu okupatorja. Odredi so bili žari-

šča oborožene vstaje v vseh krajih Jugoslavije in to narodnostnih mejah. Taki odredi, ki so bili neposredno povezani s prilikami v določenih lokalnih okvirjih, so lahko uspešno izvršili tudi politično razdelitev na osnovi gesla »za ali proti okupatorju«. Take enote so mogle ob dobrem poznavanju ljudi izločiti protiljudske elemente, odstraniti legla kontrarevolucije itd.

Proti koncu leta 1941 so nastali pogoji za ustanovitev večjih enot, ki jih je tovariš Tito predvideval že v prvi številki Biltena Vrhovnega štaba avgusta 1941.

Pogoji za večje partizanske enote niso bili zgolj v tem, da je

sovražnik na zimo 1941 doživil prve vojaške poraze. Veliko večji pogoji je bil notranji razvoj osvobodilnega gibanja v Jugoslaviji sami. Predvojna nacionalna razdvojenost, povečana z nasilno razdelitvijo Jugoslavije s strani okupatorja in njegovih slug, je bila s splošnimi vstajami po Jugoslaviji odstranjena. V skupnem boju, čeprav razdrobljenem, je nastajala nova jugoslovanska skupnost. To je bila taka skupnost, ki je zrastle iz širokih množic, iz njihovega boja za obstanek. Jugoslavija je bila zdaj navznotraj razdeljena samo še na revolucionarne narodne sile in na kvasilinske formacije pod vodstvom protiljudskih buržoaz-

nih elementov. Partizani so predstavljali vso Jugoslavijo in so s svojim bojem proti okupatorju ter izdajalcem združevali osvobodilno vojno z revolucijo.

(Konec prihodnjič)

DVOJČICI ROJENI V RAZLIČNIH KRAJIH IN LETIH

Letalski kapetan Henrik Blaznik ima hčerke, ki sta rojeni kot dvojčki, pa vendar v njunih rojstnih listih piše, da je ena rojena leta 1957 v Krškem, druga pa leta 1958 v Ljubljani.

Lahko si razlagate, kako se je to pripetilo.

Prva je bila rojena 31. decembra v Krškem in ker so mater zaradi komplikacij pri porodu morali prepeljati v ljubljansko kliniko, je druga dvojčica prišla na svet v Ljubljani in to nekaj minut čez polnoč, torej že v 1958. letu.

UMETNINA

Ne bom razpravljal kakšno umetniško vrednost ima skulptura na naši sliki, ker bi bilo to morda zanimivo, ali pa tudi ne. Bolj brez skrbi pa lahko ugotavljamo, da se sodobni umetniki odločajo za vse

mogoče novosti, tako pri tehnični »ustvarjanja«, kot pri izbiri materiala s katerim delajo.

Včasih je bil kamen in les umetnikov. Mavec in glina prav tako. Orodja so bila dleto, kladivo in prsti...

Danes pa? Umetnik se je odločil za staro železo. Ročnega orodja ni mogel uporabiti, zato si ji sposodil stiskalnice... Nadaljno ocenitev prepuščamo vsakemu zase.

